

Magyar sajtójogi szabályok 1949–1989

225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelet ***rádióüzletszabályzat kibocsátása tárgyában*** (Közigazgatási rendszám: 7.963.)

A rendelet tartalmazza az új rádióüzletszabályzatot. Hatályon kívül helyezi a a 9.557/1927. KM rendeletet, valamint az ezt kiegészítő és módosító rendeleteket, így különösen a 31.944/1929., a 78.135/1930., a 83.798/1930., a 85.198/1930., a 95.252/1932., a 102.738/1932., a 104.912/1934. KM számú, a 125.932/1936., a 86.680/1937., a 85.005/1938., a 209.908/1940., a 209.479/1941., a 216.913/1941., a 234.922/1941., a 248.992/1941., a 220.878/1942., a 237.663/1942., a 240.613/1942., a 247.930/1942. KKM és a 220.897/1946., a 211.500/1948., a 243.800/1948. Közl. M. rendeleteket.

Kiegészítette a 2/1958. (V. 21.) KPM rendelet. Módosította a 6/1960. (VIII. 6.) KPM rendelet, és a 6/1963. (IX. 21.) KPM rendelet.

A távirda-, távbeszélő- és egyéb villamosberendezésekről szóló 1888. évi XXXI. tc. 15. §-ában és az 1924/25. évi állami költségvetésről szóló 1925. évi IX. tc. 24. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

I. RÉSZ ***ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK***

[...]

II. RÉSZ ***RÁDIÓÁLLOMÁSOK (RÁDIÓBERENDEZÉSEK) LÉTESÍTÉSE ÉS*** ***ÜZEMBENTARTÁSA***

[...]

II. RÉSZ ***RÁDIÓÁLLOMÁSOK (RÁDIÓBERENDEZÉSEK) LÉTESÍTÉSE ÉS*** ***ÜZEMBENTARTÁSA***

[...]

IV. RÉSZ ***ANTENNÁK LÉTESÍTÉSE***

[...]

V. RÉSZ ***RÁDIÓKÉSZÜLÉKEK IPARSZERŰ ELŐÁLLÍTÁSA ÉS FORGALOMBAHOZATAL*** [...]

VI. RÉSZ
RÁDIÓZAVAROK MEGSZÜNTETÉSE
[...]

VII. RÉSZ
BÜNTETŐRENDELKEZÉSEK
[...]

VIII. RÉSZ
VEGYES RENDELKEZÉSEK
[...]

IX. RÉSZ
A RÁDIÓÜZLETSZABÁLYZAT ALKALMAZÁSA
A Szabályzat alkalmazása
A Szabályzat visszamenő hatálya

61. § (1) Ennek a Szabályzatnak a rendelkezései azokra az engedélyesekre is kiterjednek, akik rádióberendezés létesítésére és üzemeltetésére a 9.557/1927. KM rendelet alapján kaptak engedélyt. Az ilyen engedélyesek részére új engedélyt vagy engedélyokiratot kiállítani nem kell.

Az 1888. évi XXXI. tc. alkalmazása

(2) Ha ez a Szabályzat másképp nem rendelkezik, az 1888. évi XXXI. törvénycikk és a végrehajtása tárgyában kibocsátott rendeletek rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell a rádióberendezésekre is.

Hatálybalépés

62. § Ez a rendelet az 1949. évi szeptember hó 1. napján lép hatályba; egyidejűleg a 9.557/1927. KM valamint az ezt kiegészítő és módosító rendeletek, így különösen a 31.944/1929., 78.135/1930., 83.798/1930., 85.198/1930., 95.252/1932., 102.738/1932., 104.912/1934., KM számú, a 125.932/1936., 86.680/1937., 85.005/1938., 209.908/1940., 209.479/1941., 216.913/1941., 234.922/1941., 248.992/1941., 220.878/1942., 237.663/1942., 240.613/1942., 247.930/1942. KKM és a 220.897/1946., 211.500/1948., 243.800/1948. Közl. M. rendeletek hatályukat veszítik.

1949. évi XX. törvény
A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ALKOTMÁNYA

Az 1949. évi Alkotmány 55. §-a kimondja, hogy a „dolgozók érdekeinek megfelelően” biztosítja a szólás- és sajtószabadságot. (1949. augusztus 20-án lépett hatályba.)

[...]

55. § (1) A Magyar Népköztársaság a dolgozók érdekeinek megfelelően biztosítja a szólásszabadságot, a sajtószabadságot, a gyülekezési szabadságot.

(2) Az állam e jogok érvényesítésére a dolgozók rendelkezésére bocsátja a szükséges anyagi eszközöket.

[...]

4166/1949. (VII. 30.) Korm. rendelet
az állam érdekében bizalmasan kezelendő adatokat tartalmazó sajtótermékek
kötelezpéldányai tárgyában
(Közigazgatási rendszám: 5.510.)

A rendelet értelmében az állam érdekében bizalmasan kezelendő adatokat tartalmazó sajtótermékekből a Központi Statisztikai Hivatalhoz tíz példányt kell beszolgáltatni. E példányok őrzésére a Központi Statisztikai Hivatalban „Bizalmas Kiadványok Gyűjteményé”-t kell létrehozni.

A magyar köztársaság kormánya 1946:XVI. tc. 1. §-ában foglalt és legutóbb az 1949. évi 17. törvény 1. §-ával meghosszabbított felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. § (1) Az állam érdekében bizalmasan kezelendő adatokat tartalmazó sajtótermékekből a Központi Statisztikai Hivatalhoz (Budapest, II., Keleti Károly-utca 5-7. szám) tíz példányt kell beszolgáltatni. E példányok őrzésére a Központi Statisztikai Hivatalban Bizalmas Kiadványok Gyűjteményét kell létesíteni.

(2) Abban a kérdésben, hogy valamely adat az állam érdekében bizalmasan kezelendő-e, az Állami Ügykezelési Bizottság (4.165/1949. (159) Korm. rendelet 1. §-a) dönt.

2. § Az 1. §-ban körülírt sajtótermékekre vonatkozóan hatályukat veszítik mindazok a jogszabályok, amelyek értelmében azokból valamely hatóság vagy más szerv részére kötelezpéldányt kell beszolgáltatni.

3. § A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba; végrehajtásáról a miniszterelnökkel egyetértésben a belügyminiszter gondoskodik.

70/1950. (III. 7.) M. T. számú rendelet
Magyar Rádió Hivatal létesítése és a Magyar Távirati Iroda átszervezése
tárgyában
(Közigazgatási rendszám: 7.960.)

A rendelet megszünteti a Magyar Központi Híradó Rt.-t, és annak feladatait és vagyonát az újonnan létrehozott, a művelődésügyi miniszter felügyelete alatt álló Magyar Rádió Hivatal, illetve a Rádió Hivaltól független Magyar Távirati Iroda között osztja szét.

1. § A szocializmus építése, dolgozó népünk politikai és kulturális színvonalának emelése és a szocialista kultúra terjesztése terén a magyar rádióra háruló fokozott feladatok ellátására „Magyar Rádió Hivatal”-t (továbbiakban: Rádió Hivatal) kell létesíteni.

2. § (1) A Rádió Hivatal feladata:

a) ellátja a közhasználatú műsorszóró rádió és televízió berendezéseket közlésekkel (műsorral);

b) az a) pontban meghatározott műsorszóráshoz szükséges műszaki berendezéseket létesíti és üzemben tartja az adóállomásokhoz vezető összeköttetések kezdőpontjáig. E kérdésben a Rádió Hivatal döntés előtt a közlekedés- és postaügyi miniszter véleményét kikéri;

c) ellátja a telefonhírmondó rendszerű közhasználatú berendezéseket közlésekkel (műsorral).

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatok ellátása kizárólag a Rádió Hivatal hatáskörébe tartozik.

3. § A Rádió Hivatal véleményét döntés előtt ki kell kérni:

a) közhasználatú műsorszóró és televízió-adóállomások, valamint központi rádió vevőberendezések létesítését és üzemben tartását, továbbá rádió és televíziós vevőberendezések nagybani előállítását érintő kérdésekben;

b) a hanglemezgyártással kapcsolatos elvi kérdésekben.

4. § (1) A Rádió Hivatal önálló jogi személy. Vezérigazgatóját a népművelési miniszter előterjesztésére a minisztertanács, a vezérigazgató két helyettesét, továbbá a főosztályvezetőket és az osztályvezetőket a népművelési miniszter nevezi ki. A Rádió Hivatal egyéb személyzetét a vezérigazgató alkalmazza.

(2) A vezérigazgató a Rádió Hivatal felelős vezetője. A két vezérigazgatóhelyettes közül az egyik a műsorpolitikai, a másik a gazdasági és adminisztratív ügyeket intézi.

(3) A Rádió Hivatal alkalmazottait büntetőjogi és fegyelmi felelősség szempontjából közhivatalnokoknak kell tekinteni.

5. § A Magyar Központi Híradó Részvénytársaság keretében működő Magyar Távirati Iroda (továbbiakban: MTI) a jelen rendelettel a Rádió Hivaltól független, önálló jogi személlyé szerveztetik át.

6. § A MTI feladata:

a) továbbítja a hivatalos és félhivatalos híryanagot a bel- és külföldi sajtó, valamint a Rádió Hivatal részére,

b) továbbítja ugyanezen szervekhez a szocializmus építésével kapcsolatos termelési, kulturális és egyéb híryanagot,

c) továbbítja a külföldről érkező híryanagot a sajtó és a Rádió Hivatal részére

d) kiépíti és kifejleszti a vidéki hírszolgálatot.

7. § A MTI külföldi hírszolgálati ügynökségekkel bármilyen egyezményt csak a népművelési miniszter előzetes beleegyezésével köthet.

8. § (1) A MTI vezérigazgatóját a népművelési miniszter előterjesztésére a minisztertanács, a vezérigazgató két helyettesét, továbbá a főosztályvezetőket és az osztályvezetőket a népművelési miniszter nevezi ki. A MTI egyéb személyzetét a vezérigazgató alkalmazza.

(2) A vezérigazgató a MTI felelős vezetője. A két vezérigazgatóhelyettes közül az egyik a szerkesztési, a másik a gazdasági és adminisztratív ügyeket intézi.

(3) A MTI alkalmazottait büntetőjogi és fegyelmi felelősség szempontjából közhivatalnokoknak kell tekinteni.

9. § A Rádió Hivatal és a MTI a népművelési miniszter felügyelete alatt áll; szervezetüket a népművelési miniszter állapítja meg.

10. § A Rádió Hivatal és a MTI személyi és dologi költségeinek fedezéséről a Népművelési Minisztérium költségvetésében külön-külön alcím keretében kell gondoskodni.

11. § (1) A Magyar Központi Híradó Rt. megszűnik és a cégjegyzékből hivatalból törölendő.

(2) A 6.770/1945. (VIII. 22.) ME rendelet alapján az államkincstár javára elkobzott és a Magyar Központi Híradó Részvénytársaságnak használatára átengedett vagyontárgyakat,

valamint a Magyar Központi Híradó Részvénytársaság vagyonát – rendeltetésük szerint – a népművelési miniszter vagy a Rádió Hivatalnak, vagy a MTI-nek adja át.

(3) A Magyar Központi Híradó Részvénytársaság kötelezettségeiért a Rádió Hivatal vagy a MTI aszerint felel, hogy melyikük vagyonát gyarapította a kötelezettség ellenértéke. Vita esetén a népművelési miniszter dönt.

12. § A Magyar Központi Híradó Részvénytársaság által üzemben tartott telefonhírmondó rendszerű közhasználatú berendezések és közhasználatú villamos óraszabályozó és villamos időjelző berendezések üzemeltetéséről a közlekedés- és postaügyi miniszter gondoskodik.

13. § A jelen rendelet hatálybalépésével a 6.770/1945. (VIII. 22.) ME rendeletnek és a 225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendeletnek a jelen rendelettel ellentétes rendelkezései hatályukat veszítik.

14. § A jelen rendelet végrehajtásáról – a közlekedés és postaügyi miniszter hatáskörét érintő kérdésekben vele egyetértésben – a népművelési miniszter gondoskodik.

71/1950. (III. 9.) M. T. számú rendelet
egyes filmek bejelentéséről és beszolgáltatásáról
(Közigazgatási rendszám: 5.540)

Az, akinek bármilyen jogcímen olyan film van birtokában, amely nyilvános bemutatásra jogosító érvényes engedélyokirattal ellátva nincs, vagy engedélyokirattal el van látva, de az engedélyokirat 1950. január 1-je előtt kelt, köteles azt a jelen rendelet hatálybalépésétől számított tizenöt napon belül a Népművelési Minisztérium Filmfőosztályához beszolgáltatni. Az, akinek bármilyen film a jelen rendelet hatálybalépése után kerül birtokába, a beszolgáltatást ettől számított kettő napon belül köteles teljesíteni. A rendelet megszegőivel szemben büntetési tételeket is megállapít.

1. §. (1) Az, akinek bármilyen jogcímen olyan film van birtokában (bírlatában), amely nyilvános bemutatásra jogosító érvényes engedélyokirattal ellátva nincs, vagy bár ilyennel el van látva, de az engedélyokirat 1950. évi január hó 1. napja előtt kelt, köteles azt a jelen rendelet hatálybalépésétől számított tizenöt (15) napon belül a Népművelési Minisztérium Filmfőosztályához (Budapest, V., Kálmán-u. 7.) beszolgáltatni.

(2) Az, akinek az (1) bekezdésben meghatározott film a jelen rendelet hatálybalépése után kerül bármely jogcímen birtokába (bírlatába) a beszolgáltatást ettől számított kettő (2) napon belül köteles teljesíteni.

(3) A beszolgáltatott filmek térítési összegét a népművelési miniszter határozza meg.

(4) A jelen rendelet alkalmazása szempontjából filmnek tekintendő normál (35 mm) és keskeny (16 mm) méretű minden eredeti képnegatív, eredeti hangnegatív, bármilyen sokszorosításhoz szükséges reprodukív filmanyag (kék-kópia, dup-negatív és arról készült dup-pozítív) és minden másolat (kópia).

2. §. Az 1. §-ban előírt beszolgáltatási kötelezettség teljesítésekor egyúttal két példányban írásban közölni kell a beszolgáltatott film címét, gyártóinak nevét, a forgalmazásra jogosult nevét, a gyártás idejét, a film nemét (eredeti negatív, másolat, stb.) és méretét (normál, keskeny).

3. §. A Népművelési Minisztérium Filmfőosztályához a jelen rendelet hatálybalépésétől számított tizenöt (15) napon belül a 2. §-ban meghatározott tartalmú bejelentést köteles tenni

az is, akinek olyan, az 1. §-ban foglalt rendelkezések szerint beszoigáltatási kötelezettség alá eső film van a tulajdonában, amely a jelen rendelet kihirdetésekor bármilyen jogcímen valamely közület [2.850/1949. (III. 29.) Korm. rendelet 1. §] birtokában (bírlalatában) van. E bejelentésben azt is fel kell tüntetni, hogy a bejelentés tárgyát képező film melyik közület birtokában (bírlalatában) van.

4. §. A közületek a tulajdonukban, vagy bármilyen jogcímen birtokukban (bírlalatukban) lévő filmek jelen rendelet szerinti beszoigáltatásának és bejelentésének kötelezettsége alól mentesek.

5. §. (1) Kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki

a) az 1. §-ban meghatározott beszoigáltatási kötelezettségének nem, vagy nem a megszabott határidőben tesz eleget,

b) a 3. §-ban meghatározott bejelentési kötelezettségét nem, vagy nem a meghatározott határidőben teljesíti.

(2) Azt a filmet, amelyre nézve a kihágást elkövették, el kell kobozni. Az elkobzott filmet a Népművelési minisztérium Filmfőosztálya rendelkezésére kell bocsátani.

(3) A pénzbüntetés tekintetében az 1928. évi X. törvény rendelkezéseit a 8.960/1946. (VIII. 1.) ME rendeletben foglalt azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a pénzbüntetés legmagasabb összege 24 000 Ft.

(4) A kihágás miatt az eljárás a rendőrség, mint rendőri büntetőbíróság hatáskörébe tartozik. Az 1929. évi XXX. tv. 59. § (1) bekezdése 3. pontjának alkalmazása szempontjából szakminiszternek a népművelési minisztert kell tekinteni.

(5) Az első fokon eljáró rendőri büntetőbíróság köteles a jogerős büntető ítélet egy kiadmányát a népművelési miniszternek megküldeni.

7.966-H/40-2/1950. (VI. 29.) KPM rendelet
a Rádióüzletszabályzat kiegészítése tárgyában
(Közigazgatási rendszám: 7.963.)

Módosítja a 225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelettel kibocsátott Rádióüzletszabályzat 51. §-ának (4) bekezdését.

Az 1888. évi XXXI. tv. 15. §-ában és az 1925. évi IX. tv. 24. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. § A 225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelettel kibocsátott Rádióüzletszabályzat 51. §-ának (4) bekezdése az alábbi rendelkezésekkel egészített ki:

«A kereskedő köteles a vevő nevét, foglalkozását és lakcímét az illetékes postahivatalnak írásban bejelenteni. A bejelentést három napon belül kell postára adni. Bérmentesítési díjat leróni nem kell.»

2. § (1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással büntetendő az a kereskedő, aki a Rádióüzletszabályzat 51. §-a (4) bekezdésének a jelen rendelet 1. §-ával kiegészített rendelkezése ellenére a vevő nevét, foglalkozását és lakcímét nem jelenti be.

(2) A pénzbüntetésre az 1928. évi X. törvény rendelkezései – a 8.960/1946. (VIII. 1.) ME rendeletben foglalt módosításokkal – az irányadók.

(3) A kihágás miatt az eljárás a rendőrségnek, mint rendőri büntetőbírósnak a hatáskörébe tartozik. Az 1929. évi XXX. tv. 59. §-a (1) bekezdésének 3. pontjában foglalt rendelkezés alkalmazása szempontjából szakminiszternek a közlekedés- és postaügyi minisztert kell tekinteni.

2651/1951. (III. 30.) MTE rendelet
a szótárszerkesztési munkálatok bejelentéséről
(Közigazgatási rendszám: 1601.)

Az állami intézmények a náluk folyamatban lévő bármilyen jellegű szótárkészítési munkálatokat a Magyar Tudományos Akadémia mellett működő Szótárbizottságnál bejelenteni kötelesek. Bármilyen jellegű szótár kiadására kizárólag az Akadémiai Kiadóvállalat jogosult.

1. § (1) A minisztériumok az államhatalom és államigazgatás helyi szervei, ezek intézetei és intézményei, valamint az éves tervek kidolgozására kötelezett állami vállalatok a jelen rendelet megjelenésétől számított 15 napon belül kötelesek az általuk tervbevett, vagy a náluk folyamatban lévő bármilyen jellegű szótárkészítési munkálatokat a Magyar Tudományos Akadémia mellett működő Szótárbizottságnál (a továbbiakban: Szótárbizottság) (V., Akadémia u. 2.) írásban bejelenteni.

(2) A bejelentést akkor is meg kell tenni, ha a szótárkészítésre a felettes hatóság korábban engedélyt vagy megbízást adott, vagy ha a munkálat az 1951. évre jóváhagyott tervben már szerepel.

(3) A bejelentett szótárszerkesztési munkálatok csak akkor folytathatók, ha ahhoz a Szótárbizottság hozzájárult.

2. § (1) Bármilyen jellegű szótár kiadására kizárólag az Akadémiai Kiadóvállalat (Bp. VI., Sztálin út 31.) jogosult.

(2) A bejelentésre kötelezettek bármilyen jellegű szótár kiadására vagy kinyomatására csak az Akadémiai Kiadóvállalattal köthetnek szerződést.

3. § Azzal szemben, aki a jelen rendelet rendelkezéseit megszegi vagy kijátssza, a 227/1950. (IX. 7.) MT rendelet értelmében rendbíróság kiszabásának van helye.

139/1951. (VII. 8.) M. T. számú rendelet
filmfelvevőgépek és filmvetítőgépek bejelentéséről
(Közigazgatási rendszám: 9.830.)

A rendelet 1951. július 31-ei határnappal, illetve a jövőre nézve előírta a 16 és 35 mm szélességű kamerák és vetítőgépek bejelentési kötelezettségét. Ezen túlmenően filmnyersanyagot csak annak enged a rendelet kiszolgáltatni, aki bejelentett filmfelvevő géppel rendelkezik. A rendelet megszegőivel szemben büntetési tételeket is megállapít.

1. §.

A jelen rendelet alkalmazása szempontjából filmfelvevőgépnek kell tekinteni minden 16 mm vagy 35 mm szélességű néma- vagy hangosfilm felvételére alkalmas kép- vagy hangkamerát, valamint ennek minden alkatrészét és tartozékát, filmvetítőgépnek kell tekinteni minden 16 mm vagy 35 mm szélességű néma- vagy hangosfilm vetítésére alkalmas készüléket, valamint annak minden alkatrészét és tartozékát is.

2. §.

Az, akinek bármilyen jogcímen filmfelvevő- vagy filmvetítőgép van a birtokában, köteles azt 1951. évi július hó 31. napjáig a népművelési minisztériumnak írásban bejelenteni.

3. §.

Az, akinek 1951. évi július hó 31. napja után bármilyen jogcímen filmfelvevő- vagy filmvetítőgép kerül a birtokába, a bejelentést (2. §.) a birtokbavételtől számított három napon belül köteles teljesíteni.

4. §.

Filmfelvevő-, illetőleg filmvetítőgép előállításával, vagy forgalombahozatalával foglalkozó állami vállalatoknak a birtokukban lévő, eladásra szánt filmfelvevő- és filmvetítőgépeket bejelenteniök nem kell.

5. §.

A 2. és 3. §-ban megszabott bejelentés teljesítéséről a népművelési miniszter a bejelentőnek igazolást ad.

6. §.

Filmfelvevőgéphez (1. §.) szükséges, valamint 16 mm, 32 mm vagy 35 mm szélességű mozgóképszalagok sokszorosítására alkalmas filmnyersanyagot – kivéve a 16 mm, 32 mm vagy 35 mm szélességű, legfeljebb 3 méter hosszúságú, fényképezőgéphez használt filmnyersanyagot – csak annak szabad kiszolgáltatni, akinek a jelen rendelet alapján bejelentett filmfelvevőgép van a birtokában.

7. §.

Közületek és közületi vállalatok, filmek (mozgóképfelvételek) készítésére (forgatására) megbízást a filmgyártó állami vállalatokon kívül másnak csak a népművelési miniszter előzetes jóváhagyásával adhatnak.

8. §.

(1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 2 hónapig terjedő elzárással vagy 10.000 forintig terjedő pénzbüntetéssel kell büntetni azt, aki:

a) 2. és 3. §-ban megszabott bejelentési kötelezettségének nem, vagy nem kellő időben tesz eleget;

b) a 6. §-ban foglalat tilalom ellenére filmnyersanyagot szolgáltat ki, illetőleg vásárol.

(2) Azt a filmfelvevő, illetőleg filmvetítőgépet, valamint filmet, amelyre nézve a kihágást elkövették, el kell kobozni. Az elkobzott gépet, illetőleg filmet a népművelési minisztériumnak kell megküldeni.

(3) Kihágás miatt az eljárás a végrehajtóbizottságnak, mint rendőri büntetőbírósnak hatáskörébe tartozik, szakminiszter a népművelési miniszter.

9. §.

A jelen rendelet hatálya nem terjed ki a néphadseregre, az Államvédelmi Hatóságra, a rendőrségre, valamint a filmgyártó és a moziüzemeltetéssel foglalkozó állami és azokra a vállalatokra, amelyekben a nem állami érdekeltség az 1945. évi január hó 20. napja után kötött és érvényben lévő államközi egyezményen alapszik.

10. §.

A jelen rendelet végrehajtásáról a népművelési miniszter gondoskodik.

1.011–5–71/1951. (VII. 8.) Np. M. számú rendelet
a filmfelvevőgépek és a filmvetítőgépek bejelentéséről szóló 139/1951. (VII.8.)
M. T. számú rendelet végrehajtása tárgyában.
(Közigazgatási rendszám: 9.830.)

A rendelet a címében is szerepeltetett 139/1951. (VII. 8.) M. T. számú rendelet végrehajtási rendelete.

A filmfelvevő- és a filmvetítőgépek bejelentéséről szóló 139/1951. (VII. 8.) M. T. számú rendelet (a továbbiakban R.) 10. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1.§.

(1) A R. 2., illetőleg 3.§-ában előírt bejelentést két példányban az erre a célra rendszeresített a jelen rendelet melléklete szerinti űrlapon kell megtenni. Az űrlapot a népművelési minisztériumban (Budapest, V., Báthory-utca 10.) lehet beszerezni.

(2) A R. 3. §-a alapján teljesített bejelentésben (az „Egyéb közlések” rovatban) közölni kell azt is hogy a bejelentő a filmfelvevő-, illetőleg filmvetítőgépet kitől szerezte és csatolni kell a bejelentéshez a gép korábbi birtokosa részére a bejelentés teljesítéséről kiadott igazolást. (2. §.)

2. §.

A bejelentés teljesítését a népművelési minisztérium üzemgazdasági és tervfőosztálya a bejelentés egyik példányán igazolja és az ily módon kiállított igazolást a bejelentőnek megküldi.

3. §.

Filmnyersanyag forgalombahozatalával foglalkozó állami vállalat filmfelvevőgéphez szükséges, valamint 16 mm, 32 mm és 35 mm szélességű mozgóképszalagok sokszorosítására alkalmas filmnyersanyagot – kivéve a 16 mm, 32 mm vagy 35 mm szélességű, legfeljebb 3 méter hosszúságú fényképezőgéphez használt filmnyersanyagot – csak a filmfelvevőgép bejelentéséről szóló igazolás (2. §.) felmutatása ellenében szolgáltatathat ki és az igazolás hátlapjára köteles minden alkalommal, a kelet megjelölésével, valamint aláírásával és

pecsétjével ellátva feljegyezni a kiszolgáltatott filmnyersanyag mennyiségét (mérethosszúságát).

1012-19-2/1951. (IX. 29.) NpM rendelet
a mozgóképek engedélyokiratának kiállításáról szóló rendelkezések
módosítása tárgyában
(Közigazgatási rendszám: 5540.)

A rendelet értelmében a mozgókép nyilvános előadásához és forgalombahozatalához szükséges engedélyokiratot (cenzúralap) a Mozgóképüzemi Vállalat részére egy példányban kell kiállítani.

A népművelési miniszter ügykörének ideiglenes megállapításáról szóló 4267/1949. (X. 5.) MT rendelet 1. § 4. pontjában nyert felhatalmazás alapján a belügyminiszterrel egyetértésben a következőket rendelem:

mozgókép nyilvános előadásához és forgalombahozatalához szükséges engedélyokiratot (cenzúralap) a Mozgóképüzemi Vállalat részére egy példányban kell kiállítani és a mozgókép további forgalombahozatalához és előadásához elegendő az engedélyokiratról a Mozgóképüzemi Vállalat által kiállított másolat.

1032/1951. (XI. 17.) minisztertanácsi határozat
február 1-jének a „Magyar Sajtó Napjává” nyilvánításáról

A Kommunista Párt központi lapja, a Szabad Nép 1942. február 1-jén történt első megjelenésének emlékére február 1. napját a Magyar Sajtó Napjává nyilvánítja a határozat.

1942. február 1-jén jelent meg első ízben a szabadságunk, nemzeti függetlenségünk és a népek békéjének ügyéért küzdő Szabad Nép, a Kommunista Párt központi lapja.

A Szabad Népnek az elnyomatás éveiben és a felszabadulás után jelentős része volt népünk küzdelmeiben és győzelmeiben. Harcokban és sikerekben gazdag útja során milliók szellemi kenyérévé vált. Éles fegyver szabadságunk és nemzeti függetlenségünk védelmében, a szocializmus építésében. A Szabad Nép magasra emeli a proletárinternacionalizmus, a Szovjetunióhoz való rendületlen hűség diadalmas zászlaját. Szilárd helytállásra neveli a béke minden magyar hívét az imperialista háborús gyűjtogatókkal szemben.

A minisztertanács ezért a Szabad Nép megjelenésének 10. évfordulója emlékére minden év február 1. napját a MAGYAR SAJTÓ NAPJÁVÁ nyilvánítja.

Ez a nap ünnepélyes kifejezője annak a megbecsülésnek, amellyel államunk az Alkotmány szellemében a szabad sajtót munkájában támogatja. Erősítse a Magyar Sajtó Napja a Magyar

Dolgozók Pártjának, kormányunknak eltérhetetlen kapcsolatát a dolgozó néppel, a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségét, a magyar dolgozó nép egységét a békeharcban és ötéves tervünk megvalósításában. Növelje e történelmünk során először igazán szabaddá lett magyar sajtó megbecsülését és szeretetét a legszélesebb tömegekben. Buzdítsa új harcokra, új győzelmekre a magyar sajtó dolgozóit.

213/1951. (XII. 18.) MT rendelet ***tudományos célokra köteles példányok beszerzéséről***

A rendeletben felsorolt legalább 25 példányban előállított sajtótermékekből tudományos célokra ingyenes kötelespéldányokat kell az Országos Széchényi Könyvtárhoz (OSZK) beszerezni. A beszerzés alap esetben a nyomda kötelessége. A kötelespéldányokból kettőt az OSZK tart meg, a többi pedig a rendeletben meghatározott intézményekhez jut el. A rendelet betartásának ellenőrzésével az OSZK-t bízzák meg. A rendelet az állam érdekében „bizalmasan vagy szigorúan bizalmasan kezelendő” adatokat tartalmazó sajtótermékekre” nem vonatkozik. A rendelet megszegőivel szemben büntetési tételeket is megállapít. Hatályon kívül helyezi a 26/1959 (V. 1.) Korm. rendelet.

1. § (1) Tudományos célokra ingyenes kötelespéldányokat kell beszerezni a Magyarországon kiadott, illetőleg nyomtatás vagy sokszorosítás útján legalább 25 példányban előállított alábbi sajtótermékekből:

a) hírlapok, időszaki és nem időszaki lapok, nyomtatott vagy más úton sokszorosított sajtótudósítások;

b) könyvek, füzetek (bármilyen önálló vagy sorozatos művek, jegyzetek, szöveges naptárak vagy könyvek, évi jelentések, zárszámadások, szabványok, külön lenyomatott stb.);

c) nem katonai jellegű térképek;

d) zeneművek;

e) önálló képek és metszetek;

f) vegyes kisebb nyomtatványok (falragaszok, statisztikai űrlapok, műsorok, meghívók, színlapok, röpcédulák, képes levelezőlapok, gyászjelentések és minden más, csupán egy levélből álló nyomtatvány).

(2) A köteles példány beszerzési kötelezettség a (1) bekezdésben felsorolt sajtótermékek minden változatára egyaránt vonatkozik.

2. § Az 1. §-ban meghatározott körön belül nem kell kötelespéldányként beszerezni:

a) a hivatali ügyintézés során kiadott és célszerűségi szempontból sokszorosított intézkedéseket;

b) a hivatali ügykezelésre szánt hivatalos nyomtatványokat és üzleti nyomtatványokat;

c) a kötvényeket, értékgjegyeket, érték- és hitelpapírokat, eladásra kerülő posta-, okmány- és tagsági bélyegeket;

d) vonalazott űrlapokat és könyvek címkéit;

e) családi értesítéseket, levélpapírokat, látogató- és köszöntő jegyeket, egyesületi szavazólapokat;

f) a MÁV szolgálati menetrendeket.

3. § (1) Az 1. § (1) bekezdésének a)-e) pontjai alá eső sajtótermékekből az előállításukat követő 48 órán belül külön szállítólevéllel tizenkét kötelespéldányt, az f) pont alá eső

sajtótermékekből pedig az előállításukat követő hónap 8. napjáig négy kötelespéldányt az Országos Széchényi Könyvtárhoz kell beszolgáltatni.

(2) Kötelespéldányként csak teljes, hibátlan példányok terjesztésre kész állapotban adhatók be.

4. § (1) A sajtótermékek kötelespéldányainak beszolgáltatási kötelezettsége általában a nyomtatót (nyomda, sokszorosító) terheli.

(2) A kiadó köteles a beszolgáltatási kötelezettségének eleget tenni, ha

a) az egész nyomdaterméket vagy annak egyes részeit, mellékleteit (szöveg, kép, hangjegy, térkép, borítólap) külföldön nyomtatták;

b) a nyomdatermék előállítása több hazai vagy hazai és külföldi nyomda vagy könyvkötészet között oszlik meg.

5. § (1) A nyomtató az üzemében készült összes sajtótermékekről, a kiadó pedig összes kiadványairól havonta kimutatást köteles készíteni. A nyomtatói kimutatást négy példányban, a kiadói kimutatást pedig két példányban a következő hónap 8. napjáig az Országos Széchényi Könyvtárhoz kell megküldeni.

(2) Mind a nyomtató, mind pedig a kiadó az (1) bekezdésben megjelölt határidőig az Országos Széchényi Könyvtárnak nemleges bejelentést köteles tenni, amennyiben valamelyik hónapban sajtóterméket nem állított elő, illetőleg nem adott ki.

6. § (1) Az Országos Széchényi Könyvtár a hozzá tizenkét példányban beküldött sajtótermékekből két kötelespéldányt saját céljára tart vissza, egy-egy példányt pedig a beérkezésüktől számított 48 órán belül a Központi Statisztikai Hivatalnak és a Debreceni Egyetem Könyvtárának küld meg.

(2) A további kötelespéldányokból egy példányt igényelhet a Központi Technológiai Könyvtár, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, a Budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem Könyvtára, a Magyar Országgyűlési Könyvtár, a Népkönyvtári Központ, a Munkásmozgalmi Intézet és az Országos Mezőgazdasági Könyvtár abban az esetben, ha a sajtótermék tárgya, illetőleg tartalma a gyűjtőkörének megfelel. Az igénylés jogalapja tekintetében felmerült esetleges vitát az Országos Könyvtári Központ dönti el.

(3) A fennmaradó kötelespéldányokkal az Országos Könyvtári Központ rendelkezik és azokat elsősorban nemzetközi csere céljára használhatja fel.

7. § Az Országos Széchényi Könyvtár a hozzá négy példányban beküldött sajtótermékekből két kötelespéldányt tart meg saját céljaira, egy-egy példányt pedig a Debreceni Egyetem Könyvtárának és annak a tudományos könyvtárnak vagy intézménynek küld meg, amelynek gyűjtőköre a sajtótermékre kiterjed.

8. § (1) A kötelespéldányok beszolgáltatásának ellenőrzése az Országos Széchényi Könyvtár feladata.

(2) Az ellenőrzés keretében az Országos Széchényi Könyvtár helyszíni eljárást fogantatosíthat és megbízottja a nyomtató, illetőleg a kiadó üzleti könyveibe is betekinthez.

(3) Az ellenőrzés helyes szervezése érdekében a nyomdai (sokszorosító) vállalatok és a kiadóvállalatok engedélyezéséről, megszüntetéséről, továbbá a működésükben beállott változásokról a könnyűipari miniszter, illetőleg a kiadók felügyeleti hatóságai az Országos Széchényi Könyvtárat egyidejűleg értesítik.

(4) A kiadók kötelesek a kiadványaikról kiadói könyvet vezetni. A kiadói könyvben a kiadvány szerzőjét, címét, oldalszámát, az előállított példányszámot, valamint az előállító nyomtató nevét és telephelyét kell feltüntetni.

9. § (1) Kihágást követ el és 5000 forintig terjedő pénzbüntetéssel kell büntetni a nyomdai, illetőleg kiadóvállalat felelős vezetőjét, ha a jelen rendelet rendelkezéseit megszegi vagy kijátssza.

(2) A kihágás miatt az eljárás a végrehajtóbizottság mint rendőri büntetőbírárság hatáskörébe tartozik. Szakminiszternek a közoktatásügyi minisztert kell tekinteni.

10. § Az Országos Széchényi Könyvtár a felszólítása ellenére szabályszerűen be nem szolgáltatott sajtótermékek kötelezpéldányát jogosult vétel útján közvetlenül beszerezni. Az igazolt beszerzési költségeket a beszolgáltatásra kötelezett az Országos Széchényi Könyvtár felhívására 8 napon belül megtéríteni köteles.

11. § A jelen rendelet 3-10. §-ának rendelkezései az állam érdekében bizalmasan vagy szigorúan bizalmasan kezelendő adatokat tartalmazó sajtótermékekre nem vonatkoznak, az ilyen sajtótermékek kötelezpéldányainak beszolgáltatásáról külön történik intézkedés.

12. § (1) A jelen rendelet az 1952. évi január hó 1. napján lép hatályba, végrehajtásáról a közoktatásügyi miniszter gondoskodik.

(2) A jelen rendelet hatálybalépésével a tudományos célokra kötelezpéldányok beszolgáltatása tekintetében intézkedő korábbi jogszabályok hatályukat veszítik.

**A közoktatásügyi miniszter 1.011-107/1951. (XII. 18.) K. M. számú
rendelete
a tudományos célokra kötelezpéldányok beszolgáltatásáról szóló 213/1951.
(XII. 18.) M. T. számú rendelet végrehajtása tárgyában**

A 213/1951. (XII. 18.) M. T. számú rendelet végrehajtásának részletes szabályait tartalmazza.

A Magyar Népköztársaság minisztertanácsának 213/1951. (XII. 18.) MT rendelet (a továbbiakban: R.) 12. §-ának (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. § (1) A kötelezpéldányokat terjesztésre kész állapotban kell beszolgáltatni; a kötve terjesztésre kerülő sajtótermékekből tehát bekötött példányokat kell kötelezpéldányként beadni.

(2) A kötelezpéldány beszolgáltatási kötelezettség a sajtótermékek minden változatára egyaránt vonatkozik, pl. több kiadásban megjelenő hírlapból, valamennyi kiadásra, a Braille-írással készült kiadványokra, a könyveknél önállóan és sorozatban megjelent kiadások mindkét változatára, zenemű esetében minden szólamra, partitúrára és zongora-kivonatra.

(3) Amennyiben a beszolgáltatási kötelezettség alá eső sajtótermékek, könyvek, füzetek kötve és fűzve, illetve különböző minőségű papíron, vagy különleges kiállításban (díszkiadás) is megjelennek, a kötve, illetőleg egyfajta papíron készült tizenkét példányon felül az eltérő kiadványokból további két-két példányt kell beszolgáltatni. Ebből a két példányból egy-egy példány az Országos Széchényi Könyvtárba és a Debreceni Egyetem Könyvtárába kerül.

(4) A részenként előállított jegyzetek kötelezpéldányait az utolsó rész előállításától számított 48 órán belül kell beszolgáltatni.

2. § (1) Az előállításuktól számított 48 órán belül beszolgáltatásra kerülő kötelezpéldányokat a jelen rendelethez mellékelt *I. és II. számú minta* szerint házilag készített, sorszámmal ellátott és négy példányban kiállított külön szállítólevéllel kell beküldeni.

(2) A szállítólevélen fel kell tüntetni:

a) a nyomtató vagy kiadó nevét és telephelyét,

b) a nyomtatvány sorsszámát,

c) hírlapoknál, folyóiratoknál a címet, évfolyamot, számot és darabszámot, az esetleges változatok (vidéki és egyéb kiadások) megjelölésével,

d) könyveknek, zeneműveknek és térképeknek a szerzőt, a mű címét, a kiadás számát és a gyártás nyomdakönyvi számát,

e) a beszolgáltatás keltét.

(3) A hírlapokat, időszaki és nem időszaki lapokat, nyomtatott vagy sokszorosított sajtótudósításokat mindenkor külön csomagban és külön szállítólevéllel kell beküldeni.

(4) A vegyes kisebb nyomtatványokat az R. 5. §-ában előírt nyomdai, illetve kiadói kimutatással együtt kell beszolgáltatni.

3. § (1) A nyomdai, illetőleg kiadói kimutatásokat a jelen rendelethez mellékelt *III. és IV. számú minta* szerint kell házilag elkészíteni.

(2) A kimutatások fejlécén pontosan meg kell jelölni:

a) a kimutatás jellegét (nyomdai vagy kiadói),

b) az időszakot, amelyre a kimutatás vonatkozik,

c) a beszolgáltatásra kötelezett nyomtató, illetőleg kiadó nevét és telephelyét.

4. § (1) Sajtótermékeket a havi kimutatásokban az R. 1. §-ában megjelölt sorrendben kell csoportosítani.

(2) A hat csoportba osztott sajtótermékekkel kapcsolatban a következő adatokat kell feltüntetni:

a) az első csoportnál a sajtótermék címét (az újság neve), és az egyes címek mellett a nyomdatermék (újság) évfolyamát és azt, hogy hányadik számtól hányadik számig készült. A variánsokat külön kell feltüntetni. Meg kell jelölni továbbá a beküldött darabok számát és külön rovatban a maximális példányszámot;

b) a második, harmadik, negyedik és ötödik csoportba tartozó sajtótermékeket a csoportokon belül egyenként (külön-külön) kell felsorolni mindegyiknél megjelölve a sorszámot, a gyártási számot, a szerző nevét, a mű címét, a kiadás számát, az előállított példányszámot, a lap (oldal) számot, egy példány bolti árát - vagy ennek hiányában az egy példányra eső előállítási értéket -, a kiadó nevét és címét, továbbá a beküldött kötelespéldányok darabszámát. Ezeknél a csoportoknál fel kell tüntetni a szállítólevélnek a sorszámát is, amellyel a sajtóterméket az Országos Széchényi Könyvtárba beszolgáltatatták, utánnyomás esetében pedig a megjegyzés rovatba be kell vezetni azt is, hogy az utánnyomás hányadik kiadásból történt;

c) a hatodik csoportba tartozó vegyes kisebb nyomtatványokat nem egyenként, hanem fajtájuk szerint csoportosítva kell felsorolni. Minden egyes csoport mellett azonban fel kell tüntetni az egyes nyomtatványok gyártási számát. Ezeknél a csoportoknál fel kell tüntetni a szállítólevélfajtaánál a beszolgáltatott darabok számát.

(3) Ha valamely nyomdatermék előállítása hazai és külföldi vagy több hazai nyomda között oszlik meg, úgy a nyomtató köteles a nyomdatermékeknek az ő üzemében készült részére vonatkozó adatokat, valamint a teljes mű beszolgáltatására kötelezett kiadó nevét és pontos címét bejelenteni.

(4) A kimutatást a beszolgáltatásra kötelezettnek keltezéssel, aláírással és bélyegzővel kell ellátni.

(5) Ha valamely időszaki nyomtatványnál nyomdaváltozás történik, az új nyomtató köteles feltüntetni a kimutatásban, hogy a nyomtatvány előállítását mely évfolyam, hányadik számnál vette át.

5. § (1) A Magyar Országgyűlési Könyvtár, a Központi Technológiai Könyvtár, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, a Budapesti Eötvös Lóránd Tudományegyetem Könyvtára, a Népkönyvtári Központ, a Munkásmozgalmi Intézet és az Országos Mezőgazdasági Könyvtár az Országos Széchényi Könyvtár által rendelkezésükre bocsátott bibliográfia és a könyvanyag helyszíni megtekintése alapján igényelhetnek kötelespéldányt.

(2) Az Országos Széchényi Könyvtár a kötelespéldányokról beérkezésük napján bibliográfiát (címjegyzéket) készít és azt minden héten az általa megjelölt napon az igénylők rendelkezésére bocsátja. Az igényeket a címjegyzék betekintésére kijelölt napon kell

előterjeszteni és az igényelt kötelespéldányokat három napon belül el kell szállítani. Utólagos igénylést az Országos Széchényi Könyvtár nem vehet figyelembe.

(3) A R-ben előírt szétosztás és az igénylések után visszamaradt kötelespéldányok felhasználásáról az Országos Könyvtári Központ egy héten belül gondoskodik.

6. § A Központi Statisztikai Hivatal a hozzá megküldött kötelespéldányokból az Országos Széchényi Könyvtárnak küldi vissza azokat a sajtótermékeket, amelyeket statisztikai adatfeldolgozás után a saját könyvtárában elhelyezni nem kíván.

7. § A R. 9. §-ban megállapított kihágást követi el a nyomtató- vagy kiadóvállalat felelős vezetője, ha

- a) a kötelespéldányoknak az R.-ben előírt határidőig beszolgáltatását elmulasztja,
- b) a nyomtatói, illetőleg a kiadói kimutatásokat az előírt határidőig nem küldi be,
- c) a kötelespéldányok beszolgáltatására, illetőleg a kimutatások beküldésére, vonatkozó kötelezettségnek hiányosan, illetve meg nem felelő példányok beadásával tesz eleget és a hiányosságokat az Országos Széchényi Könyvtár felhívására a Könyvtár által megadott határidőig nem pótolja,
- d) a kötelespéldány beszolgáltatási kötelezettség teljesítésének ellenőrzését akadályozza vagy meghiúsítja.

8. § A kihágás miatt a büntető feljelentést a nyomtató, illetőleg kiadó székhelye szerint illetékes végrehajtóbizottságnál az Országos Széchényi Könyvtár teszi meg.

9. § A büntető eljárástól függetlenül az Országos Széchényi Könyvtár a kötelespéldányokat be nem szolgáltató, vagy hiányosan, illetőleg hibás példányok felhasználásával beszolgáltató nyomtatót vagy kiadót ajánlott levélben a beszolgáltatási kötelezettség 48 órán belül történő megfelelő teljesítésére hívja fel. Amennyiben a felhívás eredménytelen marad, a Könyvtár a kötelespéldányokat a beszolgáltatásra kötelezett költségére közvetlenül, vétlen útján beszerzi.

10. § (1) A jelen rendelet az 1952. évi január hó 1. napján lép hatályba.

(2) Az 1952. évi január hó 1. napja előtt kiadott, illetőleg előállított sajtótermékek kötelespéldányait az addig érvényben volt szabályok szerint kell beszolgáltatni.

I-IV. számú melléklet az 1011-107/1951. (XII. 18.) KM rendelethez

[...]

1/1952. (I. 8.) PoM rendelet a Rádióüzletszabályzat egyes rendelkezéseinek módosítása és kiegészítése tárgyában

A rendelet a 225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelet 15. §-át, az amatőrrádiózásra vonatkozó rendelkezéseket módosítja.

A belügyminiszterrel egyetértésben a következőket rendelem:

1. § A 225000/1949. (VII. 23.) KPM rendelettel kibocsátott Rádióüzletszabályzat (az alábbiakban: Szabályzat) 15. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

15. § Amatőr rádióállomások. (1) 1. a rádióamatőr-mozgalom szervezője és irányítója a Magyar Szabadságharcos Szövetség. Rádióamatőradóállomások létesítésére és

üzembentartására ennél fogva csak azok a Magyarországon élő, 18.-ik életévüket betöltött magyar állampolgárok kaphatnak engedélyt, akik a Magyar Szabadságharcos Szövetség (továbbiakban: Szövetség) igazolt rendes tagjai, rendelkeznek a szükséges szakismeretekkel és az engedély megadását a Szövetség javasolja. A Szövetség javaslata alapján történik az engedélyokiratok esetleges meghosszabbítása, valamint azok ideiglenes vagy végleges megvonása is.

2. A szülő (gyám, gondnok) beleegyezésével és felelősségére ugyancsak a Szövetség javaslata alapján 18 éven aluli magyar állampolgárok is kaphatnak engedélyt.

(2) 1. Amatőr-rádióadóállomás létesítésére és üzemeltetésére csak természetes személyek kaphatnak engedélyt; ipari vállalatok, laboratóriumok, iskolák és más hasonló intézmények részére ilyen engedély nem adható. Kivételek e rendelkezés alól a Szövetség rádióadóállomásai és a Szövetség javaslata alapján létesített kollektív rádióadóállomások (rádiókörök). A Szövetség, illetőleg a rádiókörök is kötelesek azonban az állomások felelős kezelőiként az (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő szövetségi tagokat kijelölni.

2. A kollektív amatőr-rádióadóállomás kezelői által a berendezés útján elkövetett bármiféle visszaélésért vagy szabálytalanságért a postával szemben minden esetben a Szövetség felelős.

(3) Az engedélyt kérő részére a postaügyi miniszter első ízben csak építési engedélyt, majd a berendezés elkészítése és annak a posta által történő felülvizsgálása után üzemeltetési engedélyt ad ki.

(4) 1. Az üzemeltetési engedély lehet:

a) „A” fokozatú, melyet a Szövetség haladó tanfolyamát elvégzett és amatőrvizsgát sikeresen tett amatőrök kaphatnak, kizárólagosan táviróüzemre az 1800 kc/s sávban történő adásra, 10 W, a végfokozatba bemenő egyenáramú teljesítményig.

Az ilyen engedélyes csak a Szövetség által kiadott szabványkapcsolást és alkatrészkészletet használhatja fel a berendezés építéséhez. Az állomásnak sem teljesítménye, sem kapcsolása nem változtatható meg. Megengedett üzemmód: A1; aki „A” fokozatú engedéllyel rendelkezik, annak külön adóállomásüzemeltetési engedélyt kérnie nem kell. Az „A” fokozatú engedélyokirat ugyanis berendezés építésére és üzemeltetésére egyaránt jogosít;

b) „B” fokozatú, amelyet a Szövetség tanfolyamán és az amatőrvizsgán az adás és vételtechnika területén nagyobb felkészültséget tanúsító amatőrök kaphatnak táviró- és távbeszélő üzemre, az amatőr hullámsávokon 50 W maximális végfokozatba bemenő egyenáramú teljesítményig. Megengedett üzemmód: A1, A2, A3, AM modulációs rendszer.

c) „C” fokozatú, amelyet a Szövetség tanfolyamán és az amatőrvizsgán kiváló eredményt elért amatőrök kaphatnak táviró- és távbeszélőüzemre, az összes amatőr-hullámsávokon 200 W maximális végfokozatba bemenő egyenáramú teljesítményig. Az üzemmódok, valamint az alkalmazott modulációs rendszerek korlátozás alá nem esnek. A Szövetség kollektív rádióállomásai részére azonban 200 W helyett 500 W bemenő teljesítmény engedélyezhető.

2. Az „A” fokozatú engedély érvényességének tartama a kiállítás hónapjának 1. napjától számított egy év; a „B” és „C” fokozatú engedélyeké a kiállítási év első hónapjától számított tíz év.

(5) Rádióamatőrvizsgára csak a Szövetség útján lehet jelentkezni. A vizsgát a postaügyi miniszter által kijelölt legalább 5 tagú bizottság előtt kell letenni. A bizottságba a Szövetség kiküldöttjét (kiküldöttjeit) minden esetben meg kell hívni.

(6) A rádióamatőrvizsga tárgyait a Szövetséggel egyetértésben a postaügyi miniszter határozza meg.

(7) 1. A postaügyi miniszter annak, aki az amatőrvizsgát sikerrel letette, erről bizonyítványt ad. A bizonyítvány az engedély megszerzésének csak egyik feltétele, de nem jogosít egyúttal adóállomás létesítésére és üzemeltetésére is.

2. Az, aki az amatőrvizsgán egy tárgyból nem felelt meg, három hónap múlva, de öt hónapon belül pótvizsgát tehet. Aki két tárgyból nem felelt meg, egy éven belül ismétlővizsgára nem bocsátható.

3. Attól az „A” fokozatú engedélyestől, aki engedélyének érvényességi ideje alatt a „B” vagy „C” fokozatú engedély megszerzéséhez szükséges megfelelő fokozatú amatőrvizsgát sikeresen nem teszi le, az engedélyt a postaügyi miniszter visszavonja és részére két éven belül újabb engedélyt nem ad.

Indokolt esetben azonban a postaügyi miniszter a Szövetség javaslata alapján az „A” fokozatú engedély érvényességét legfeljebb egy évre meghosszabbíthatja.

(8) Annak, aki nemzetközi rádiótávírókezelői bizonyítvánnyal rendelkezik, a postaügyi miniszter a Szövetség javaslata alapján az amatőrvizsga letétele alól felmentést adhat.

(9) 1. Az amatőradóállomás engedélyese csak szabályszerűen jogosított amatőrökkel válthat közleményeket.

2. A rádióközleményeket közértelmű nyelven kell szerkeszteni és azok nem tartalmazhatnak egyebet, mint a kísérletezésekre, a készülék szabályozására és tisztán személyes jellegű észrevételekre vonatkozó olyan közléseket, amelyek csekély jelentőségüknél fogva a távközlés nyilvános szolgálatának igénybevételét nem okolják meg. A nemzetközileg elfogadott rövidítések és jelek, valamint a Q-kódex használata meg van engedve. Amennyiben az engedély táviró- és távbeszélőüzem használatára jogosít, a népművelési minisztérium által engedélyezett hanglemezek is adhatók.

3. Tiltott közlések:

a) tilos a külföldi országokban engedélyezett adóállomásokkal rádióközleményeket váltani, ha az érdekelt ország igazgatása a Távközlés Nemzetközi Irodája útján közölte, hogy ezt nem engedi meg;

b) tilos az amatőradóállomásokat harmadik személyektől eredő vagy ilyeneknek szóló közlemények továbbítására felhasználni; a levelezésben részt nem vevő harmadik engedélyezett rádióadóállomás részére szóló amatőrvonatkozású rádióközlemény továbbítása azonban meg van engedve.

4. Ha az engedélyes a jelen bekezdésben foglalt rendelkezéseket megszegi, a postaügyi miniszter az engedélyt visszavonhatja.

2. § A Szabályzat 16. §-ának (1) bekezdése új 2. és 3. pontként az alábbi rendelkezésekkel egészítették ki:

„2. Az amatőrrádióadóállomások létesítésének és üzemeltetésének engedélyezésére irányuló kérelmet a postaügyi miniszterhez címezve a Szövetséghez kell benyújtani.

3. A Szövetség köteles megvizsgálni, hogy a kérelmező tagja-e a Szövetségnek és azt is, hogy a kérelmező politikai mozgalmi, valamint műszaki munkájával az amatőrmozgalom fejlesztése terén hathatósan közreműködött-e.”

3. § A Szabályzat 16. §-ának (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„(3) A kérvényhez két példányban önéletrajzot, két db 6x6 cm-es nagyságú, két hónapnál nem régebbi fényképet, a termelésben való részvétel igazolását (munkahely javaslatát), az amatőrvizsga bizonyítványt, négy példányban az engedélyezni kért adóberendezés részletes műszaki leírását, két példányban az adóberendezés kapcsolási rajzát, továbbá, ha az adóberendezés nagyfrekvenciás tápvezetéke vagy antennája (sugárzója) közutat, utcát, teret, vasutat vagy idegen tulajdont érint, az illetékes hatóság vagy tulajdonos beleegyező nyilatkozatát, valamint a Szövetség írásbeli javaslatát.”

4. § A Szabályzat 17. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„(1) Az állomás engedélyese szorosan alkalmazkodni köteles:

a) a Nemzetközi Távközlési Egyezménynek és ahhoz tartozó Rádió szabályzatnak általános jellegű határozataihoz;

b) a postaügyi miniszter által kiadott engedélyokiratban foglalt feltételekhez.”

5. § A Szabályzat 17. §-a (4) bekezdésének 3. pontja helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„3. Az adóberendezés frekvenciastabilitása, ha az adóberendezés öngerjesztéssel működik, legalább 0,05%, ha pedig kristályvezérléssel működik, legalább 0,02% legyen.”

6. § A Szabályzat 17. §-a (4) bekezdésének 4. pontja helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„4. Az adások sávszélességét azon a legalacsonyabb értéken kell tartani, amelyet a lebonyolítandó szolgálat műszakilag megkövetel. Ez A1 üzemnél legfeljebb 150 c/s, A2 üzemnél legfeljebb 2000 c/s és A3 üzemnél legfeljebb 8000 c/s. Az alapsugárzás térerősségéhez viszonyítva bármelyik harmonikus térerőssége legalább 40 decibellel kisebb legyen.”

7. § A Szabályzat 17. §-ának (4) bekezdése új 6. és 7. pontként az alábbi rendelkezésekkel egészítették ki:

„6. Az engedélyes a helyi tanács végrehajtóbizottsága elnökétől vagy megbízottjától, a helyi rendőrség vezetőjétől vagy megbízottjától eredő, az emberi élet és biztonság védelme érdekében vagy más fontos közérdekű (elemi csapás, tűzvész, árvíz) közlemények továbbításánál berendezésével közreműködni köteles.

7. Az ilyen adás csak a 160 vagy a 80 m-es amatőrsávban történhet. E célból az engedélyesek a rendelet hatálybalépésétől számított két hónapon belül (új engedélyesek az építéssel egyidejűleg) kötelesek adóberendezéseiket a fenti hullámhosszon történő sugárzásra alkalmassá tenni és e tényről a postaügyi miniszternek írásban bejelenteni.”

8. § A Szabályzat 17. §-ának (5) bekezdése 2. pontja helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„2. Az engedélyes az engedélyben megjelölt teljesítményhatár, üzemmód és egyéb kikötések betartása mellett bármilyen rendszerű adóberendezést építhet, illetőleg eredeti adóberendezésén változtatásokat eszközölhet, kivéve a 15. § (4) bekezdés 1. pontjában megjelölt „A” fokozatú adóberendezést, amelynek kapcsolása nem változtatható meg.”

9. § A Szabályzat 17. §-ának (7) bekezdése új 3. pontként az alábbi rendelkezéssel egészítették ki:

„3. Az engedélyes köteles a táviróüzemre engedélyezett adóberendezés mellett távirójelek vételére alkalmas vevőkészüléket is tartani.”

10. § A Szabályzat 20. §-a (6) bekezdésének 1. pontja helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„(6) Ha az engedély érvényessége bármely okból megszűnik, az engedélyes köteles a berendezést az engedély lejártának napjától számított nyolc nap alatt leszerelni és e határidő alatt a berendezés sorsát a posta felhívására hitelt érdemlően igazolni. A volt engedélyes a berendezést

a) az engedélyről való lemondás esetében köteles a Szövetségnek megvételre felajánlani. Ha a Szövetség elővételi jogával nem él, eladhatja, elajándékozhatja, megőrzésre átadhatja olyan személynek (jogi személynek is), akinek rádióadó-berendezés létesítésére és üzemeltetésére, illetőleg ilyen berendezés előállítására vagy forgalombahozatalára engedélye van, vagy a posta által lepecsételt zárt dobozban (ládában, csomagolópapírban) magánál tarthatja;

b) az engedély megvonása esetében a készülék sorsáról a postaügyi miniszter dönt.”

11. § (1) Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és egy hónapig terjedhető elzárással büntetendő

a) az az amatőr engedélyes, aki szabályszerű jogosítvánnyal nem rendelkező belföldi rádióamatőrrel vált közleményeket;

b) az az amatőrengedélyes, aki szabályszerű jogosítvány nélkül üzemben- vagy birtokbantartásáról tudomást szerez és ezt – mihelyt teheti – nem hozza a hatóság tudomására.

(2) A kihágás miatt az eljárás a rendőrségnek mint rendőri büntetőbírósnak a hatáskörébe tartozik Szakminiszter a postaügyi miniszter.

**4/1952. (I. 12.) MT rendelet
a Magyar Rádióhivatal megszüntetéséről**

Az 1950-ben felállított Rádióhivatal megszűnik. (Ennek ellenére a Rádióhivatal megnevezés a továbbiakban is használatban maradt).

A 70/1950. (III. 7.) MT rendelettel létesített Magyar Rádióhivatal 1951. évi december hó 31. napjával megszűnik.

**1041/1953. (VIII. 18.) MT határozat
az újságíróképzés bevezetéséről az Eötvös Loránd Tudományegyetem Nyelv- és
Irodalomtudományi Karán**

Az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Nyelv- és Irodalomtudományi Karán az 1953/54-es tanévtől kezdve 4 év képzési idejű újságíró szakot kell létesíteni.

1. Az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Nyelv- és Irodalomtudományi Karán az 1953/54-es tanévtől kezdve újságíró szakot kell létesíteni.
2. Az újságíró-képzés ideje 4 év.
3. A szak tanulmányi, fegyelmi és vizsgarendjét az oktatásügyi miniszter állapítja meg.
4. A határozat végrehajtásáról a pénzügyminiszterrel és a népművelési miniszterrel egyetértésben az oktatásügyi miniszter gondoskodik.

**1043/1954. (VI. 17.) MT határozat
a Kiadói Főigazgatóság létesítéséről**

A könyvek kiadásának és terjesztésének országos irányítására a Népművelési Minisztérium keretében felállítják a Kiadói Főigazgatóságot, amely országos hivatal.

1. A könyvek kiadásának és terjesztésének országos irányítására Kiadói Főigazgatóságot (a továbbiakban: Főigazgatóság) kell létesíteni.

a) A Főigazgatóság országos hivatal, amely a Népművelési Minisztérium keretében működik.

b) A kiadói tevékenység előmozdítása és egybehangolása érdekében a Főigazgatóság mellett Kiadói Tanácsot kell alakítani a kiadók tekintetében érdekelt minisztériumok és szervek, valamint az Országos Tervhivatal képviselőiből. A Tanács véleményező szerv. A Tanács elnöke a Főigazgatóság vezetője, hivatalból tagjai a helyettesei; a Tanács többi tagját a népművelési miniszter az érdekelt miniszterekkel egyetértésben nevezi ki.

I. A Kiadói Főigazgatóság feladatköre

2. A Főigazgatóság feladata:

a) A könyvkiadás országos elvi irányítása, a könyvkiadás országos tervének elkészítése és a népművelési miniszter útján Minisztertanács elé terjesztése;

b) gazdálkodás a könyvek céljára megállapított papírkeretekkel;

c) a kiadóvállalatok

– tervezésének, gazdálkodásának és elszámolásának egységes szabályozása az Országos Tervhivatal elnökének, illetőleg a pénzügyminiszternek hozzájárulásával;

– létszám- és anyagnormáinak megállapítása, a létszámnormákat illetően az Országos Létszámbizottság hozzájárulásával;

d) a kiadóvállalatok és a könyvterjesztés dolgozóinak szakmai továbbképzése;

e) a könyvkiadásra vonatkozó általános érvényű szabályok és útmutatások kidolgozása;

f) a Minisztertanács által megállapított keretek között:

– a könyvárrendszer egységes elveinek megállapítása az Országos Tervhivatallal (tankönyveket illetően az oktatásügyi miniszterrel) egyetértésben,

– a könyvkiadásra fordítható állami támogatás összegének megállapítása a pénzügyminiszterrel egyetértésben és az állami támogatás felhasználásának ellenőrzése,

– a kiadóvállalatok és a könyvterjesztés dolgozóinak bérével és munkaviszonyával kapcsolatos irányelvek meghatározása a Minisztertanács Bértitkárságának hozzájárulásával,

– a szerzői jogdíjak, valamint a fordítók, bírálók stb. díjának szabályozásával kapcsolatban a 89/1951. (IV. 15.) MT rendelet szerint az Országos Tervhivatal elnökét, a 98/1951. (IV. 21.) MT rendelet szerint a szakminisztereket megillető hatáskör gyakorlása, tankönyveket illetően az oktatásügyi miniszterrel egyetértésben;

g) a szótárszerkesztés egységes irányítása és lebonyolítása céljából kiadott 2.651/1951. (III. 30.) MT E. rendeletben említett Tárcaközi Szótár Bizottság feladatkörének ellátása; ezzel egyidejűleg a Tárcaközi Szótárbizottság megszűnik,

h) a közös könyvkiadásra vonatkozó nemzetközi szerződések, valamint a kulturális egyezmények könyvkiadással kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtása;

i) a népművelési minisztert a 11.290/1947. (IX. 23.) Korm. rendelet alapján megillető – és a 2.015/7/1954. MT határozat szerint a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala feladatkörébe nem utalt – sajtóközigazgatási jogkör ellátása a miniszter által megállapított keretek között;

j) a könyvek forgalombahozatalának, illetve forgalomból való kivonásának engedélyezése.

3. A Főigazgatóság a közvetlen felügyelete alá tartozó kiadóvállalatok és az Állami Könyvterjesztő Vállalat tekintetében az 1950. évi 32. törvényerejű rendelet szerint a minisztert megillető főfelügyeleti jogkört látja el. A közvetlen felügyelete alá nem tartozó kiadóvállalatok működése felett a Főigazgatóság a 2. pontban meghatározott keretek között szakfelügyeletet gyakorol. E vállalatok igazgatóinak és szerkesztőségük vezetőinek kinevezésekor előzetesen meg kell hallgatni a Főigazgatóság véleményét. A Minisztertanács által megjelölt egyes szervek kiadói tevékenysége tekintetében a Főigazgatóság csak a papírkeretek megállapítása és a kiadás egybehangolása terén jár el.

II. A minisztériumok és országos hivatalok (továbbiakban: minisztériumok) jogai és kötelezettségei a Főigazgatóság felügyelete alá tartozó kiadók tevékenységét illetően

4. a) A működési körüket érintő szakkönyvkiadás programtervére a minisztériumok kötelesek javaslatot tenni a tárgykör szerint érdekelt kiadóvállalat bevonásával. A programterv-javaslatot – lehetőleg a kollégium meghallgatásával – a miniszter erősíti meg. Az így elkészült programtervet a Főigazgatóság összehangolja a többi kiadóvállalat terveivel és bedolgozza a könyvkiadás országos tervébe, melyet a népművelési miniszter a Kiadói Tanács meghallgatása után a Minisztertanács elé terjeszt. A vitás kérdéseket a terv jóváhagyása alkalmával a Minisztertanács dönti el.

b) A szakmai könyv- és brosúrakiadás papírkereteit a Minisztertanács a tervek jóváhagyása alkalmával tárcánként állapítja meg.

c) A szakkönyvkiadás programtervébe felvett művet a Főigazgatóság csak az érdekelt minisztérium hozzájárulásával törölheti.

d) A miniszter jelöli ki a tankönyvek szerzőit, a szerkesztőit, bírálóit, a tankönyveket nyomdábaadás előtt felülvizsgálja, az általa kijelölt egyéb szakkönyvek szerzőit, szerkesztőit, bírálóit kijelölheti és a könyveket nyomdábaadás előtt felülvizsgálhatja.

e) A minisztériumok részére hivatalos kiadványaik céljára az illetékes kiadóvállalatnál külön papírkeretet kell biztosítani, melyet a kiadóvállalat csak a minisztérium hozzájárulásával használhat fel más célra.

f) A kiadóvállalatoknál az egyes szakirodalmi ágazatok irányítására hivatott vezetők (igazgató, lektorátus vezetője) alkalmazásánál vagy felmentésénél az érdekelt miniszter véleményét előzetesen ki kell kérni.

III. A Kiadói Főigazgatóság szervezete

5. A Főigazgatóság élén főigazgató áll, akit a népművelési miniszter nevez ki. Az egyéb alkalmazottak kinevezése tekintetében a Főigazgatóságnak a népművelési miniszter által jóváhagyott ügyrendje az irányadó.

6. A Főigazgatóság költségeinek fedezéséről a Népművelési Minisztérium költségvetésében külön cím keretében kell gondoskodni.

IV. Egyéb rendelkezések

7. A Főigazgatóság felügyelete, vagy szakfelügyelete alá tartozó szervek között keletkezett vitás ügyek eldöntésére döntőbizottságot kell szervezni, mely a döntőbizottsági eljárásról szóló 207/1951. (XII. 8.) MT rendelet 8. §-ában megjelölt minisztériumi döntőbizottságok hatáskörét gyakorolja. Ha az egyik fél nem a Főigazgatóság közvetlen felügyelete alatt álló kiadó, a döntőbizottságot ki kell egészíteni az érdekelt felügyeleti szerv képviselőjével.

8. Könyvkiadó vállalat csak a Főigazgatóság előzetes hozzájárulásával szervezhető és szüntethető meg, illetőleg ilyen vállalatok szervezésére, megszüntetésére, csak a Főigazgatóság hozzájárulásával tehető előterjesztés a Minisztertanácshoz.

9. A feladatkörébe tartozó kérdésekben a Főigazgatóság közvetlenül érintkezik a minisztériumokkal, az Országos Tervhivatallal, valamint más országos hivatalokkal.

10. A jelen határozat végrehajtásáról a népművelési miniszter gondoskodik. Az egyes kiadóvállalatok, valamint az Állami Könyvterjesztő Vállalat főfelügyeletének ellátását a Főigazgatóság a népművelési miniszter által az érdekelt miniszterrel egyetértésben megállapított időponttól kezdődően veszi át.

3/1955. (X. 13.) KPM rendelet ***Vezetékesrádió Üzletszabályzat kiadásáról***

A Vezetékesrádió Üzletszabályzat 1955. évi október 1-jén lépett hatályba. Kiegészítette a 4/1959. (IV. 30.) KPM rendelet, módosította a 7/1960. (VIII. 6.) KPM rendelet.

A Vezetékesrádió Üzletszabályzat 1955. évi október 1. napján lépett hatályba.

A Vezetékesrádió Üzletszabályzat hivatalos kiadványát Budapesten a 4. számú, vidéken a postaigazgatóságok székhelyén működő 1. számú postahivatalok árusítják.

25/1956. (XII. 19.) Korm. határozat ***a Kormány Tájékoztatási Hivatalának megszervezéséről***

A kormányhatározat elrendeli a Kormány Tájékoztatási Hivatalának felállítását. A Hivatal megszervezésével párhuzamosan a Minisztertanács Titkárságának Sajtó Osztálya és a Népművelési Minisztérium Sajtó Osztályának sajtó-közigazgatási feladatköre megszűnik. A Hivatal feladata az állami tájékoztatási munka megszervezése, feladatkörébe tartozik a sajtórendészeti tennivalók ellátása (lapengedélyek kiadása és bevonása, külföldről érkezett sajtótermékek behozatalának és terjesztésének engedélyezése, lapok és folyóiratok papírigényeinek számbavétele, lapfejlesztési és terjesztési tervek kidolgozása, papírellátás biztosítása, felhasználásának engedélyezése stb.). A Hivatal szakirányítást ad a fővárosi és valamennyi megyei, megyei jogú városi tanács vb. igazgatási osztálya sajtórendészeti, kiadói tevékenységéhez.

A Hivatal felügyeleti hatósága az alábbi szerveknek: Magyar Rádió, Magyar Távirati Iroda, Magyar Újságírók Országos Szövetsége, Magyar Újságírók Szanatóriumi Egyesülete, lapkiadó vállalatok.

Hatályon kívül helyezte a 1012/1960. (VI. 7.) Korm. határozat.

1. A Kormány elnökének közvetlenül alárendelve meg kell szervezni a Kormány Tájékoztatási Hivatalát (a továbbiakban: Hivatal.)

A Hivatal megszervezésével párhuzamosan a Minisztertanács Titkárságának Sajtó Osztálya és a Népművelési Minisztérium Sajtó Osztályának sajtó-közigazgatási feladatköre megszűnik.

2. A Hivatal mellett sajtószakemberekből – tanácsadó testületként – társadalmi bizottságot kell létrehozni.

3. A Hivatal feladata az állami tájékoztatási munka megszervezése. A Hivatal biztosítja a sajtó rendszeres tájékoztatását, zavartalan munkáját, részvételét jelentős eseményeken.

A Hivatal az Országgyűlés által megalkotott törvényeket, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa által elfogadott törvényerejű rendeleteket és határozatokat, továbbá a Kormány rendeleteit és határozatait, valamint az ezekkel kapcsolatos kommunikéket a sajtó rendelkezésére bocsátja.

4. A Hivatal feladatkörébe tartozik a sajtórendészeti tennivalók ellátása (lapengedélyek kiadása és bevonása, külföldről érkezett sajtótermékek behozatalának és terjesztésének

engedélyezése, lapok és folyóiratok papírigényeinek számbavétele, lapfejlesztési és terjesztési tervek kidolgozása, papírellátás biztosítása, felhasználásának engedélyezése stb.).

A Hivatal szakirányítást ad a fővárosi és valamennyi megyei, megyei jogú városi tanács vb. igazgatási osztálya sajtórendészeti, kiadói tevékenységéhez.

5. A Hivatal felügyeleti hatósága az alábbi szerveknek: Magyar Rádió, Magyar Távirati Iroda, Magyar Újságírók Országos Szövetsége, Magyar Újságírók Szanatóriumi Egyesülete, lapkiadó vállalatok. A Hivatal működése az említett szervek önállóságát nem érinti. A Hivatal ebben a feladatkörében segíti és ellenőrzi az alája tartozó szervek munkáját.

6. A jelen határozat kihirdetése napján lép hatályba. A 2175/1955. (VIII. 7.) MT határozat hatályát veszti.

1072/1957. (VIII. 18.) Korm. határozat a Magyar Rádió nevének megváltoztatásáról

A kormányhatározat a televíziózás elindulása után a Magyar Rádió nevét „Magyar Rádió és Televízió”-ra változtatja.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a „Magyar Rádió” intézmény nevét „Magyar Rádió és Televízió”-ra változtatja.

58/1957. (IX. 10.) Korm. számú rendelet a beszolgáltatásra kötelezett filmek térítési díjáról.

A 71/1950. (III. 9.) M. T. számú rendelet alapján beszolgáltatott filmért a film anyagának selejt értékét kell megtéríteni. Abban az esetben, ha a film akár belföldön, akár külföldön, idegen nyelvre szinkronizáltan vagy anélkül nyilvános előadásra kerül – ideértve a televízión történő közvetítést is – a térítési díjon felül felvonásonként 500–5000 forint térítési díjat kell fizetni.

1. §. (1) A 71/1950. (III. 9.) M. T. számú rendelet alapján beszolgáltatott filmért (a továbbiakban: film) a film anyagának selejt értékét kell megtéríteni.

(2) Abban az esetben, ha a film akár belföldön, akár külföldön, idegen nyelvre szinkronizáltan vagy anélkül nyilvános előadásra kerül – ideértve a televízión történő közvetítést is – az előző bekezdésben meghatározott térítési díjon felül felvonásonként 500–5000 forint térítési díjat kell fizetni.

(3) Nem jár a (2) bekezdésben meghatározott térítés a Magyar Televízió kísérleti adásaiért, valamint a filmek múzeumszerű bemutatásáért.

(4) A térítés mértékét – az (1) és (2) bekezdések keretei között – a Művelődésügyi Minisztérium Filmfőigazgatósága állapítja meg.

(5) A térítési díjat annak részére kell kifizetni, akinek a film tulajdonában állott, illetőleg, akit a filmmel kapcsolatos jogok megillettek a film beszolgáltatásakor. A térítési díjat az illetékes Állami Filmforgalmazási Vállalat fizeti ki, a jogosultat terhelő adó levonásával.

(...)

69/1957. (XI. 22.) Korm. rendelet ***a rádióállomások forgalmi adatainak bejelentéséről***

A rádióállomások üzemeltetői kötelesek a rendelet hatálybalépésétől számított tíz napon belül a rendeletben meghatározott adatokat a Belügyminisztériumnak bejelenteni. Hatályon kívül helyezte a 26/1965. (XI. 28.) Korm. rendelet.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a rádióállomások forgalmi adatainak nyilvántartása érdekében a következőket rendeli:

1. § A jelen rendelet hatálya kiterjed az állami szervek (a Honvédelmi, Külügy, Közlekedés- és Postaügyi, valamint az összes minisztériumok, az irányításuk, felügyeletük alá tartozó intézmények, vállalatok), társadalmi szervezetek, valamint magánszemélyek tulajdonában (használatában, kezelésében) levő az ország területén üzemeltetett valamennyi rádió- és sugárzókészülékre (továbbiakban: rádióadóállomás).

2. § A rádióadóállomások forgalmi adatainak nyilvántartása a Belügyminisztérium hatáskörébe tartozik.

3. § A nyilvántartás megszervezése érdekében az 1. §-ban megjelölt szerveknek a rádióállomásaik üzemeltetésével megbízott vezetője a jelen rendelet hatálybalépésétől számított 10 napon belül – a *melléklet* szerinti nyomtatványon – köteles a Belügyminisztériumnak bejelenteni az üzemeltetett rádióadóállomások következő adatait:

- a) a rádióadóállomások működésének időpontjait;
- b) a rádióállomások és az ellenállomások hívójeleit, hívóneveit;
- c) a rádióállomások és az ellenállomások fő- és tartalékfrekvenciáit (a sugárzókészülékek frekvenciáit) kilohertzekben;
- d) a rádióállomások és ellenállomásaik földrajzi helyét;
- e) a rádióadóállomások és az ellenállomások hívásmódját (kód, rejtjel és táviratfej formája);
- f) a rádióadóállomások üzemmódját (távíró, fónia, kísérleti stb.).

4. § (1) A jelen rendelet hatálybalépésétől számított 10 nap után az állami, társadalmi szervek és magánszemélyek csak olyan rádióadóállomást tarthatnak üzemben, melynek a 3. §-ban felsorolt adatait az üzembehelyezés időpontja előtt legalább 5 nappal a Belügyminisztériumnak írásban bejelentették.

(2) A rádióállomás működése során megvalósítani kívánt változtatásokat a változtatást megelőzően 5 nappal ugyancsak közölni kell a Belügyminisztériummal.

5. § A társadalmi szervezetek, illetve a magánszemélyek által üzemben tartott amatőr rádióadóállomásokkal kapcsolatban a 225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelet 15. §, valamint a jelen rendelet 3-4. §-ban megállapított rendelkezéseknek megfelelően és az ott előírt határidők alatt a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium köteles a Belügyminisztériummal közölni a rádió amatőr adóállomásokra vonatkozó forgalmi adatokat (az ellenállomásra vonatkozó adatok kivételével).

6. § (1) Szabálysértést követ el és 1000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható az aki a 3–4. §-ban előírt bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget.

(2) A szabálysértés miatt az eljárás a Belügyminisztérium szerveinek hatáskörébe tartozik.

7. § Ha a Belügyminisztérium olyan rádióadóállomás működését észleli, amelyre vonatkozóan a 3-4. §-ban említett bejelentési kötelezettséget elmulasztották, a Belügyminisztérium a rádióállomás működését felfüggesztheti, megtilthatja, a készüléket lepecsételheti, elkobozhatja.

8. § A Budapesten székelő külképviseleti szervek rádióadóállomásaira vonatkozó rendelkezéseket a külügyminiszter állapítja meg.

9. § (1) Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról a belügyminiszter gondoskodik.

(2) E rendelet a 225000/1949. (VII. 23.) KPM rendelet hatályát nem érinti.

Melléklet a 69/1957. (XI. 22.) Korm. rendelethez

[...]

**1/1958. (II. 26.) KPM rendelet
a televízió műsorvevő berendezésekről**

A 225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelettel kiadott Rádióüzletszabályzat rendelkezései a televízió-műsorvevő berendezésekre is kiterjednek. Televízió-műsorvevő berendezés üzemben tartásának engedélyezésére irányuló kérelmet a jelen rendelet hatálybalépésétől számított 8. napon belül kell benyújtani. A televízió-előfizetés díja havonta 50 Ft.

1. § A 225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelettel kiadott Rádióüzletszabályzat rendelkezései a televízió műsorvevő berendezésekre is kiterjednek.

2. § (1) Televízió műsorvevő berendezés üzemeltetésének engedélyezésére irányuló kérelmet a jelen rendelet hatálybalépésétől számított 8. napon belül a kérelmező lakóhelye szerint illetékes levélkézbesítő postahivatalhoz kell benyújtani.

(2) Az engedély iránti kérelemben a 225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelet 30. §-a (1) bekezdésének 3. pontjában felsorolt adatokon felül meg kell jelölni a televízió műsorvevő berendezés gyártmányát és típusszámát is.

3. § (1) A televízió műsorvevő berendezés előfizetési díja 1958. évi február hó 1.-től kezdődő hatállyal havi 50 forint.

(2) Szórakoztató rádióműsor vételére is alkalmas televízió műsorvevő berendezés előfizetője – amennyiben rádió műsorvevő engedéllyel nem rendelkezik – a televízió előfizetési díjon felül a rádió előfizetési díjat is köteles megfizetni.

4. § A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

2/1958. (V. 21.) KPM rendelet
a Rádióüzletszabályzat kiegészítéséről

Kiegészíti a 225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelettel kiadott Rádióüzletszabályzatot. A használaton kívül helyezett televízió-vevőkészüléket az illetékes postahivatalhoz benyújtott kérelemre a posta a beadványban megjelölt helyen (lakáson) is lepecsételi. A lakáson végzett lepecsételési díja 30 forint.

1. § A 225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelettel kiadott Rádióüzletszabályzat 35. §-ának (4) bekezdése az alábbi 3. ponttal egészül ki:

„3. A használaton kívül helyezett televízióvevőkészüléket az illetékes postahivatalhoz benyújtott kérelemre a posta a beadványban megjelölt helyen (lakáson) is lepecsételi. A lakáson végzett lepecsételési díja 30 forint.”

2. § A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

1/1959. (I. 10.) M. M. számú rendelet
a kiskorúak filmszínház látogatásáról

A Filmátvételi Bizottság a filmeket nevelési szempontból korhatár-kategóriákba sorolja. A filmszínházak dolgozói kötelesek ügyelni arra, hogy a fiatalabb korosztályok a számukra nem ajánlott filmek vetítésén ne vegyenek részt.

A kiskorúak filmszínházlátogatása és a nevelési érdekek összhangjának biztosítása érdekében az alábbiakat rendelem:

1. §. A bemutatásra kerülő filmeket a Filmátvételi Bizottság nevelési szempontból az alábbiak szerint minősíti:

- a) Csak 18 éven felüliek látogathatják
- b) 18 éven aluliak is látogathatják
- c) 14 éven aluliaknak nem ajánlott film
- d) 10 éven aluliaknak nem ajánlott film
- e) A ... éven felüli ifjúság részére különösen ajánlott film.

2. §. A filmeknek az 1. § szerinti minősítését a propaganda anyagokon – a filmszínházak pénztárainál pedig külön táblán – minden esetben fel kell tüntetni.

3. §. Az 1. §. a) pontja szerint minősített filmek előadásain a 18 éven aluliak felnőttek kíséretében sem vehetnek részt. Ennek a tilalomnak érvényesülését a rendőrségi szervek is ellenőrizni kötelesek.

4. §. (1) A filmszínházak dolgozói kötelesek az 1. §. a) pontja szerint minősített filmek előadásaira való belépéstől a 18 éven aluliakat – a jegy árának megtérítése nélkül – eltiltani és szükség esetén eltávolításuk érdekében az ügyeletes rendőrhatalósági közeg közreműködését igénybe venni.

(2) Azt a filmszínházi dolgozót, aki az 1. § a) pontjának hatálya alá tartozó film megtekintését 18 éven aluli részére megengedi, fegyelmi úton felelősségre kell vonni.

5. §. a 3. ÉS 4. §-OK rendelkezései nem alkalmazhatók olyan 18 éven aluliakkal kapcsolatban, akik házasságot kötöttek.

6. §. A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg a 225.000/1924. B. M. számú rendelet 9. §-a, továbbá a kiskorúak filmszínházlátogatására vonatkozó egyéb rendelkezések hatályukat veszítik.

2/1959. (I. 18.) MM rendelet **a tankönyvek kiadásáról**

A rendelet a tankönyvkiadásban a kiadói szerződéseket szabályozza, és a szerzői jogdíjra, valamint egyéb jogdíjakra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza.

A 98/1951. (IV. 21.) MT rendeletben, az 1043/1954. (VI. 17.) MT határozatban, valamint a 10/1957. (II. 24.) Korm. rendeletben foglalt felhatalmazás alapján, az érdekelt miniszterekkel és az Országos Árhivatal elnökével egyetértésben a szerző és a kiadóvállalat között a tankönyvek kiadására vonatkozólag kötött szerződések feltételeit az alábbiak szerint szabályozom.

I. A kiadói szerződésre vonatkozó rendelkezések

1. § (1) A jelen rendelet alkalmazása szempontjából tankönyv az olyan nyomtatott, vagy más módon többszörösített írói mű, amelynek állami oktatási intézetben tankönyvként való használatát a tanintézet felett főfelügyeletet gyakorló miniszter elrendelte, vagy jóváhagyta.

(2) Tankönyvnek kell tekinteni azokat az egyetemi, főiskolai, illetőleg akadémiai és egyéb segédkönyveket is, amelyek használata a hallgatók (tanulók) részére kötelező.

(3) Abban a kérdésben, hogy valamely művet tankönyvnek kell-e tekinteni, vita esetén az (1) bekezdés szerint illetékes miniszter dönt.

2. § (1) Tankönyv megírására, illetőleg átdolgozására kiadói szerződés (továbbiakban: szerződés) csak olyan személlyel köthető, akit az 1. § (1) bekezdése szerint – technikumok, szakiskolák szakmai tárgyú tankönyveinél a szaktárgy szerint – illetékes miniszter a kiadóvállalat (továbbiakban: kiadó) meghallgatásával kijelöl.

(2) A kijelölésnél figyelembe kell venni a 26. §-ban foglaltakat.

3. § A kiadó a szerződéssel hat évi időtartamra jogot szerez a tankönyvnek a Magyar Népköztársaság területén magyar és nemzetiségi nyelven történő kiadására.

4. § A kiadói jog időtartama – hat év – alatt a kiadó jogosult a tankönyvből a szerző hozzájárulása és újabb szerzői jogdíj fizetése nélkül több kiadást – mindenkor az oktatás szükségleteinek megfelelő példányszámban – megjelentetni.

5. § (1) A kiadói szerződés időtartamának (3. §) lejártá után a tankönyv további kiadására új, a 4. §-nak megfelelő szerződést kell kötni.

(2) Az előző bekezdésben említett új szerződés alapján azonban a jogdíjat a 16. §-ban megjelölt feltételek szerint kiadásonként kell meghatározni és kifizetni.

6. § A kézirat elfogadásáról (jóváhagyásáról) a kézirat átvételétől számított négy hónapon belül a szerzőt írásban kell értesíteni.

7. § (1) A szerző köteles a nyomdai hasáb és tördelt levonatok kijavítását elvégezni, valamint a tördelt levonatokra jóváhagyását (imprimatúra) megadni a kiadóval történt

megállapodásnak megfelelő határidőben. Ha ezt a munkát a szerző nem végzi el, a kiadónak jogában áll a szerző költségére az általa kijelölt személlyel elvégeztetni.

(2) A szerzői korrektúrákra alkalmazandó irányelveket a Kiadói Főigazgatóság állapítja meg.

8. § Tankönyv forgalomba hozatalához, illetőleg oktatási intézményben való bevezetéséhez a 2. § (1) bekezdése szerint illetékes miniszter jóváhagyását kell kérni.

II. A szerzői jogdíjra, valamint egyéb jogdíjakra vonatkozó rendelkezések

9. § (1) A tankönyvek szerzői jogdíját a tervezett ívterjedelem alapján előre meghatározott összegben kell megállapítani. A szerződésben megjelölt jogdíj jár a szerzőnek akkor is, ha a jogdíj megállapításának alapjául szolgáló (tervezett) ívterjedelemtől nagyobb, vagy kisebb terjedelmű kéziratot készít és azt a kiadó kiadásra elfogadja.

(2) A szerződés szerint járó jogdíj a tervezettnél nagyobb ívterjedelem alapján csak abban az esetben emelhető fel, ha a szerző a kiadó kívánságára készített a tervezettnél nagyobb ívterjedelmű kéziratot.

10. § Fordítói, szerkesztői, bírálói stb. tevékenység esetén ívenkénti díjazásra kell szerződést kötni.

11. § (1) A szerzői jogdíj összegének megállapításánál az alábbi ívenkénti díjakat kell alapul venni:

a)	magyar nyelven írt eredeti egyetemi, főiskolai,	1 000-1
	akadémiai tankönyv	400 Ft
	magyar nyelven írt eredeti általános iskolai,	800-1 200
	középiskolai, szakiskolai és ipari tanulóiskolai tankönyv	Ft
	nemzeti nyelven írt eredeti tankönyv	900-1 300
		Ft
	nyelvkönyv	800-1 200
		Ft
	magyar irodalmi tankönyvi szöveggyűjtemény	
	válogatása, szerkesztése és magyarázó	400- 600
b)	jegyzetekkel ellátása (tehát a három munkafeladat együttesen)	Ft
	idegen irodalmi tankönyvi szöveggyűjtemény	
	válogatása, szerkesztése és magyarázó	500-750
	jegyzetekkel ellátása (tehát a három munkafeladat együttesen)	Ft
	zenei tankönyv [zeneművek válogatása,	500-900
c)	szerkesztése és feldolgozása (elemzése) együttesen]	Ft

(2) Az általános iskolák alsó tagozata, valamint a gyógypedagógiai intézmények számára készült tankönyvi szöveggyűjtemény (olvasókönyv) válogatást is végző szerkesztőjét a válogatott szemelvényekért az eredeti tankönyvre megállapított mérték szerint lehet díjazni.

(3) Tankönyvben közzétett olyan kisebb vers, vagy prózai műért, illetőleg nagyobb mű egyes részeinek közléséért, amely más műben már közlésre került, a szerzőt jogdíj nem illeti meg. Ez a rendelkezés vonatkozik a zeneművekre és műfordításokra is.

(4) Olyan szépirodalmi, vagy zenemű, illetőleg műfordítás után, amelyet a szerző a tankönyv számára írt, vagy a tankönyvben kerül először közzétételre, a szerzői jogdíjat a kiadó és a szerző az ezekre a művekre vonatkozó hatályos rendelkezések alapulvételével, közösen határozzák meg.

12. § (1) Tankönyv átdolgozásáért – amennyiben ezt a kiadó kívánságára, vagy hozzájárulásával a kiadói szerződés időtartamán belül végzik el – a szerzőt, illetőleg azt, aki az átdolgozást végzi, külön díjazás illeti meg. Az átdolgozásért járó díjat a felek az első kiadás esetén fizethető jogdíj legfeljebb 50%-áig terjedhető összegben az átdolgozás befejezése és annak a kiadó által történt elfogadása után állapítják meg, figyelemmel az átdolgozás mértékére és jelentőségére.

(2) Az előző bekezdésben foglalt korlátozás nem vonatkozik a tankönyv teljesen újonnan írt fejezeteire, illetőleg nagyobb, összefüggő új szövegrészeire.

(3) Az értelemzavaró és a helyesírási hibák kiküszöbölését célzó javítások, valamint az oktatást elősegítő kisebb változtatások, rövidítések stb. átdolgozásnak nem tekinthetők. A szerző által végzett ilyen természetű munkáért a korrektúrára megállapított díjazás jár, kivételes esetben – a munka mérve és jellege szerint – az (1) bekezdés szerinti jogdíj fizethető.

13. § A tankönyvek ívenkénti fordítói díjai a következők:

a) magyar nyelvről nemzetiségi nyelvre	500-780 Ft
b) idegen nyelvről magyar nyelvre	250-500 Ft

14. § Ha a kiadó magyar nyelvű tankönyvet nemzetiségi nyelvre fordítat le, a szerzőt a fordítási jog átruházásáért jogdíj illeti meg. A jogdíj összege fordításonkénti magyar nyelvű tankönyvre kötött első kiadói szerződésben megállapított jogdíj 20%-a.

15. § (1) A tankönyvek szerkesztéséért, bírálatáért és lektorálásáért járó ívenkénti díjak a következők:

a) magyar nyelvű eredeti tankönyv szerkesztése	60-100 Ft
nemzetiségi nyelvű eredeti tankönyv szerkesztés	100-200 Ft,
b) ellenőrző szerkesztés (kontraredigálás)	80-225 Ft
magyar nyelvű általános iskolai, középiskolai,	
c) szakiskolai és ipari tanulóiskolai tankönyv	50- 90 Ft
szakmai bírálata (lektorálása)	
nemzetiségi nyelvű tankönyv szakmai bírálata	60-100 Ft
(lektorálása)	
egyetemi, főiskolai és akadémiai tankönyv	80-160 Ft
szakmai bírálata (lektorálása)	
d) véleményező bírálat	20- 50 Ft
de kötetenként legfeljebb	700 Ft

(2) Szerkesztésen a jelen § szempontjából több szerző munkájának összehangolását, a helyes tematikai arányok kialakítását, az egyes részek, fejezetek összehangolását, a mű szakmai, szóhasználati és stiláris egységének biztosítását kell érteni.

(3) Az ellenőrző szerkesztés (kontraredigálás) a fordított szövegnek szöveghűség, illetőleg nyelvhelyesség szempontjából való ellenőrzése, javítása.

(4) Véleményező bírálat a kéziratnak kiadás szempontjából való előzetes elbírálása (előbírálat), továbbá már megjelent tankönyvnek az oktatás tapasztalatai alapján történő általános bírálata (utóbírálat).

16. § (1) A szerzőt a kiadói jognak, az 5. § szerinti újabb hat évre történő átengedéséért az első kiadás után kifizetett jogdíj 20%-a, további kiadásonként a jogdíj 10%-a illeti meg.

(2) Az előző bekezdés nem vonatkozik arra az esetre, ha a szerződés lejártá után a felek átdolgozott szövegű kiadásban állapodtak meg és az átdolgozást a szerző végzi. Ebben az esetben – a felek megállapodástól függően – vagy az átdolgozás díját kell külön megállapítani, és az előző bekezdés szerinti díjazáson felül kifizetni, vagy pedig az első

kiadásra irányadó díjazás mellett – mint új műre – kell a 4. §-ban meghatározott feltételekkel szerződni.

(3) Az (1) bekezdés szerinti jogdíjakat a szerződésben összegeként kell megállapítani.

17. § A 11. §-ban meghatározott díjtételeket 20 százalékkal kell csökkenteni, ha a szerző ugyanabban a tárgykörben tankönyvet helyettesítő egyetemi, főiskolai vagy akadémiai jegyzetet írt és a jegyzet megírásáért díjazásban részesült.

18. § (1) Az ívenkénti terjedelem 40 000 betűhelyre vonatkozik (szerzői ív).

(2) A tankönyvek terjedelmét általában az előző bekezdés szerinti szerzői ívekben kell megállapítani, illetőleg kiszámítani. A kiszámítás módját a Kiadói Főigazgatóság szabályozza.

(3) Olyan tankönyveknél, amelyeknél az oktatás különleges szempontjai (pl. ABC-s könyvek, rajzkönyvek stb.), vagy a könyv jellege (pl. zenei tankönyvek) miatt a terjedelemnek szerzői ívekben való kiszámítása nem lehetséges, az ívenkénti terjedelmet tizenhat A/5 alakú nyomtatott oldalon kell meghatározni.

19. § (1) A kiadói szerződésben meghatározott jogdíj terhére előleget lehet folyósítani. Az előleg mértékében és az esedékesség időpontjában a felek állapodnak meg. A megállapodás az alábbi (3) bekezdésben meghatározott kereteket nem haladhatja meg.

(2) Az előleg mértéke általában:

a szerződés megkötésekor legfeljebb a jogdíj 10 százaléka,

a kézirat elfogadásakor legfeljebb a jogdíj további 50%-a.

(3) Fordítás esetén a szerződés megkötésekor legfeljebb a jogdíj egyharmad része, a kézirat elfogadásáig az átadott kéziratok arányában – legfeljebb a jogdíj összesen kétharmad része fizethető ki. A fennmaradó részt a végelszámolásra vonatkozó szabályok szerint kell kifizetni.

(4) Bírálói és lektori tevékenység után járó jogdíjra előleg nem folyósítható. A kikötött jogdíjat ilyen esetben az írásban elkészített bírálói, vagy lektori vélemény benyújtása után kell kifizetni.

20. § Az előbbi §-ban foglaltak nem vonatkoznak a kiadói szerződés megújításáért kikötött 20%-os jogdíjra [16. § (1) bekezdés], amely a szerződés megkötésekor teljes összegben esedékes. Az egyes kiadások után külön járó jogdíjra előleg nem folyósítható.

21. § (1) A tankönyv végelszámolását a megjelentét követő három héten belül kell elvégezni.

(2) Ha a kiadás a szerzőnek fel nem róható okból elmarad, vagy jelentős késedelmet szenved és a szerzőnek a már kiutalt előlegeken felül a 22. § szerint jogdíj jár, a végelszámolást az eredetileg tervbe vett megjelenési időtől számított három hónapon belül kell elvégezni.

22. § (1) Amennyiben a felek másképp nem állapodtak meg és a kézirat a szerzőn kívül álló okokból nem kerül kiadásra:

a) ha a kiadó a szerzőt erről a kézirat elfogadása előtt értesíti, a szerzőnek az általa kimutathatóan elvégzett munkával arányban álló jogdíjat,

b) ha a kiadó a szerzőt erről a kézirat elfogadása után értesíti, a jogdíj 80%-át,

c) ha a kiadó a szerzőt erről a nyomdai levonatok imprimálása után értesíti, a szerződésben kikötött teljes összegű jogdíjat köteles kifizetni.

23. § (1) Tankönyvet a kiadó jogosult szakkönyvként is kiadni.

(2) Ha a kiadó az (1) bekezdésben biztosított jogával él, a szerzőt a tankönyvekre megállapított jogdíjon felül a 3/1958. (VI. 14.) MM rendelet 7. § (1) bekezdésében (a második és további kiadásokra) meghatározott mértékű jogdíj is megilleti.

III. Vegyes rendelkezések

24. § A kiemelkedő színvonalú tankönyvek jutalmazására a kiadó évenként tankönyvírói pályadíjat tűzhet ki, vagy pedig egyes tankönyveket a kézirat elfogadásakor külön prémiumban részesíthet. A tankönyvírói pályadíjak és prémiumok kitűzésének, kifizetésének és az eljárás módozatainak részletes szabályozását a Kiadói Főigazgatóság állapítja meg.

25. § A szerzőt megillető tiszteletpéldányokról az 5/1955. (NpK 3-4.) NPM utasítás rendelkezik.

26. § A jelen rendelet nem alkalmazható arra, aki

a) a tankönyvet kiadó vállalattal munkaviszonyban áll,

b) közszolgálatban áll és e munka elkészítésére munkaköri feladatként utasítást, illetőleg megbízást attól a hatóságtól, hivaltól, intézettől, vagy intézménytől kapott, ahol szolgálatot teljesít.

27. § (1) A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit alkalmazni kell a már megkötött szerződések alapján, a rendelet hatálybalépése után megjelenő újabb kiadásokra is, amennyiben ez a szerzőt nem hozza kedvezőtlenebb helyzetbe.

(2) Az 500560/1951. (TgÉ 54.) OT-ÁH rendeletnek a tankönyvekre vonatkozó rendelkezései a 98/1955. (OK 22.) OM utasítás, valamint a Kiadói Főigazgatóság 10-9-143/1955. határozata hatályukat veszítik.

28. § (1) A jelen rendelettel nem szabályozott kérdésekben a 98/1951. (IV. 21.) MT rendelet rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A kiadói szerződéseknek a 98/1951. (IV. 21.) MT rendelettel, illetőleg a jelen rendelettel ellentétes kikötései érvénytelenek.

4/1959. (IV. 30.) KPM rendelet a Vezetékesrádió Üzletszabályzat kiegészítéséről

A rendelet a 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet végrehajtási rendelete, annak egyes szabályaihoz fűz kiegészítéseket. Apró részletében módosította a 3/1973. (IX. 7.) MM számú rendelet.

1. § A 3/1955. (X. 13.) KPM rendelettel hatálybaléptetett Vezetékesrádió Üzletszabályzat 14. §-a után új 14/A. §-ként az alábbi rendelkezéseket kell beiktatni:

„Újabb hangszórók bekapcsolása

14/A. § (1) Az 1959. évi május hó 1. napja után belépő vezetékesrádió előfizető (a továbbiakban: új előfizető) köteles a hangszóróért és annak felszereléséért a külön jogszabályban megállapított díjat megfizetni. A hangszóró javítási költségei is az új előfizetőt terhelik.

(2) Az új előfizetői jogviszony megszűnése esetén a hangszóró a megszűnt engedélyes tulajdonában marad.”

2. § A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

26/1959. (V. 1.) Korm. rendelet a sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről

A szocialista korszak egyik legjelentősebb sajtójogi jogszabálya. Hatályon kívül helyezte az 1914. évi 14. törvénycikket a sajtóról.

A rendelet preambuluma első mondata magyarázatot ad keletkezésére: „A sajtóra vonatkozó jogszabályok jelentős része még a felszabadulás előtt keletkezett, és a gyökeresen megváltozott társadalmi viszonyok között nem alkalmazható.”

A rendelet I. címe általános rendelkezéseket tartalmaz, így meghatározza a sajtótermék fogalmát, ami műszaki vagy vegyi úton sokszorosított írat, ábra vagy zenemű, illetve ezekkel egy tekintet alá kell venni a gondolatnak rádió vagy televízió útján történő közvetítését, illetve film, hanglezet, magnetofon vagy más készülék útján történő terjesztési célú sokszorosítását is (1. §). Időszaki lap a legalább negyedévente megjelenő hírlap vagy folyóirat (2. §). A terjesztés definíciója szerint annak minősül az árusítás, szétküldés, kézbesítés, ingyenes szétosztás, nyilvános helyen történő elhelyezés, illetve bemutatás (3. §).

A sajtótermékek előállítását és terjesztését szabályozza a II. cím. Főszabály szerint csak állami engedéllyel, az abban meghatározott példányszámban és terjedelemben lehet időszaki lapot kiadni és terjeszteni, illetve egyéb sajtóterméket kinyomtatni, előállítani és terjeszteni (4–6. §§). A nyomda köteles meggyőződni az engedély meglétéről, továbbá adminisztrációs kötelezettségein túl a sokszorosítást csak akkor kezdeti meg, ha a lap felelős szerkesztője, illetve a sajtótermék megrendelője ehhez írásban hozzájárul (7. §). A rendelet a következő impresszum-adatok feltüntetését teszi kötelezővé: előállítás helye, ideje, nyomdai megrendelés törzsszáma, nyomda neve, kiadóvállalat és kiadásért felelős személy neve; időszaki lapoknál még: felelős szerkesztő neve, valamint a terjesztő szerv megjelölése (8. §). A szerzőnek a kéziratot alá kellett írnia, a felelős szerkesztő, illetve a kiadó kötelessége, hogy a szerző személye meghatározott határidőig kétséget kizáróan megállapítható legyen (9. §). Az időszaki lapok terjesztése alapvetően a Magyar Posta feladata, más csak állami engedély alapján teheti ezt (11. §).

A III. cím a helyreigazítással foglalkozik, eszerint állami, gazdasági vagy társadalmi szerv, illetve (magán)személy, amelyről, illetve akiről időszaki lap, rádió vagy televízió valótlan tényről közöl, híresztel, vagy való tényeket hamis színben tüntet fel, a megjelenéstől számított harminc napon belül helyreigazítást igényelhet. A közérdek sérelme esetén az illetékes miniszter is felléphet (13. §). A helyreigazítást öt napon belül (napilap, rádió és televízió), illetve a legközelebbi számban (egyéb időszaki lap) kell közölni, kivéve, ha a helyreigazítási kérelem valósága nyomban megcáfолható (14. §). A helyreigazítás részben vagy egészben történő megtagadása esetén tizenöt napon belül panasszal lehet élni, amelyet bíróság bírál el a rendeletben meghatározott eljárás szerint (15–23. §§).

A rendelet záró, IV. címe szabálysértési tényállásokat állapít meg az előírások megszegőire, illetve egy sor, korábbi jogszabályt – köztük az 1914. évi XIV. törvénycikket a sajtóról, az 1938. évi – helyez hatályon kívül.

Hatályba lépett 1959. június 1-jével.

A sajtóra vonatkozó jogszabályok jelentős része még a felszabadulás előtt keletkezett, és a gyökeresen megváltozott társadalmi viszonyok között nem alkalmazható. Az idejétmúlt és nehezen áttekinthető szabályozás akadályozta a helyreigazítási jog érvényesülését is, jöllehet, ez hatékonyan biztosítja a törvényességet és védi az állampolgárok jogos érdekeit. Ezért a Kormány a felszabadulás előtti sajtójogi szabályokat hatályon kívül helyezi és a felszabadulás óta kibocsátott jogszabályok összefoglalásával és részbeni módosításával az alábbiakat rendeli:

I. Általános rendelkezések

1. § (1) Sajtótermék a műszaki vagy vegyi úton sokszorosított írat, ábra vagy zenemű.

(2) Nem sajtótermék a nyilvános terjesztésre nem kerülő iratmásolat, ha a másolatok száma az írat ügyviteli vagy levelezési célja által indokolt példányszámot nem haladja meg.

(3) A sajtótermékre vonatkozó jogszabályokat megfelelően alkalmazni kell a gondolatnak rádió vagy televízió útján történő közvetítésére, valamint film, hanglemez, magnetofon készülék vagy bármely más készülék útján terjesztés céljára történő sokszorosítására is.

(4) A képzőművészeti és iparművészeti alkotások, valamint a dekorációs anyagok többszörösítésére és forgalombahozatalára az 1955. évi 12. számú törvényerejű rendelet rendelkezései az irányadók.

2. § (1) A jelen rendelet alkalmazásában időszaki lap a legalább negyedévenként megjelenő hírlap vagy folyóirat.

(2) A jelen rendeletnek a nyomdákra vonatkozó rendelkezéseit alkalmazni kell minden olyan berendezés (sokszorosítógép) üzemeltetőjére is, amely sajtótermék üzemeltetésére alkalmas.

3. § Terjesztés a jelen rendelet értelmében az árusítás, a szétküldés, a kézbesítés, az ingyenes szétosztás, az elhelyezés nyilvános helyen, úgyszintén a bemutatás a nyilvánosság előtt.

II. Sajtótermékek előállítása és terjesztése

4. § (1) Időszaki lapot kiadni és terjesztetni, úgyszintén egyéb sajtóterméket kinyomtatni vagy más úton előállítani és terjesztetni – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivételekkel – csak engedéllyel (6. §) szabad.

(2) Nincs szükség engedélyre:

a) az Országgyűlés, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány, valamint az Országgyűlés bizottságai által kiadott hivatalos iratoknak,

b) a tanácsok, valamint az államigazgatási szervek által megrendelt vagy előállított, kizárólag hivatalos adatokat tartalmazó vagy ügyviteli célra szolgáló sajtótermékeknek,

c) állami vállalatok, egyéb állami gazdálkodó szervek, valamint szövetkezeti szervek által megrendelt vagy előállított, kizárólag a vállalat (szerv) gazdasági tevékenységét vagy ügyvitelét szolgáló és nyilvános terjesztésre nem kerülő sajtótermékeknek,

d) a társadalmi szervezetek alapszabályszerű működésével kapcsolatos, nyilvános terjesztésre nem kerülő sajtótermékeknek,

e) végül azoknak a sajtótermékeknek előállításához és terjesztéséhez, amelyeket az 5. §-ban foglalt hatásköri megosztás szerint a Kormány Tájékoztatási Hivatala, illetőleg a művelődésügyi miniszter az engedélyezés alól tárgyuknál fogva mentesít.

(3) Nincs szükség engedélyre a Magyar Rádió és Televízió műsoradásához, valamint a televíziós film- és képfelvételek előállításához, illetőleg terjesztéséhez sem.

5. § (1) A sajtótermék előállítására és terjesztésére az engedélyt megadja:

a) a *Kormány Tájékoztatási Hivatala*: a belföldi időszaki lapokra, valamint a külföldi lapok belföldi terjesztésére;

b) a *Művelődésügyi Minisztérium*: könyvekre, rölapokra, grafikai és rajzos kiadványokra, zeneművekre, valamint a film, hanglemez, magnetofonkészülék vagy bármely más készülék útján terjesztés céljára történő sokszorosításra;

c) a *Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium*: a postai értékes nyomtatványokra, bélyegkatalógusokra (bélyegárjegyzékekre), bélyegismertetőkre;

d) a *Honvédelmi Minisztérium*, illetőleg a *Belügyminisztérium*: a szervei által belső használatra kiadott oktatási, kiképzési vagy nevelési célokat szolgáló sajtótermékekre;

e) a *fővárosi, a megyei, illetőleg a megyei jogú városi tanács* vb. igazgatási osztálya: minden egyéb engedélyezés alá eső sajtótermékre.

(2) A 4. §-ban említett engedélyt pótolja a sokszorosítógépen előállított, továbbképzés célját szolgáló, szakmai oktatási jegyzetekenél az illetékes minisztérium (egyéb országos hatáskörű

szerv) jóváhagyása.

6. § (1) Az időszaki lapok engedélye meghatározott példányszámra és terjedelemre, visszavonásig érvényes.

(2) Az egyéb sajtótermékek előállítására és terjesztésére kiadott engedély egyszeri megjelenésre, meghatározott példányszámra és terjedelemre szól. Ha a sajtóterméket ezt meghaladó példányszámban vagy terjedelemben kívánják előállíttatni vagy újranyomatni, az előállításához újabb engedély szükséges.

7. § (1) A nyomda [a sokszorosítógép üzemben tartója, 2. § (2) bek.] engedélyezés alá tartozó sajtótermék előállításának megkezdése előtt köteles meggyőződést szerezni arról, hogy a megrendelő az engedélyt megkapta.

(2) A nyomda (a sokszorosítógép üzemben tartója) a sajtótermék sokszorosítását csak akkor kezdheti meg, ha ahhoz időszaki lap esetében a szerkesztésért felelős személy (a továbbiakban: felelős szerkesztő), illetőleg megbízottja, egyéb sajtótermék esetében a megrendelő szerv felelős vezetője (megbízottja), vagy a megrendelő aláírásával hozzájárul (imprimatúra).

(3) A nyomda felelős vezetője (a sokszorosítógép üzemben tartója) köteles a nyomdában sokszorosítógépen) előállított sajtótermékekről nyilvántartást vezetni.

(4) A nyomda (a sokszorosítógép üzemben tartója) köteles az imprimatúrát és a kéziratot az előállítás befejezésétől számított hat hónapig megőrizni; három hónap elteltével azonban a nyomda a kiadóvállalattal történt megegyezés alapján az imprimatúrát (kéziratot) további megőrzés végett a kiadóvállalatnak adhatja át. Napilapok imprimatúráját (kéziratát) a nyomda hatvan napig köteles megőrizni.

8. § (1) Az ország területén előállított minden sajtóterméken fel kell tüntetni (impresszum):

- a) az előállítás helyét, idejét és a nyomdai megrendelés törzsszámát,
- b) a nyomda (egyéb sokszorosító szerv) nevét,
- c) a kiadóvállalat és a kiadásért felelős személy nevét.

(2) A művelődésügyi miniszter egyes sajtótermékeket – az időszaki lapok kivételével – az impresszum alkalmazása alól mentesíthet vagy rövidített impresszum alkalmazását engedélyezheti.

(3) Időszaki lapokon az impresszumban kell feltüntetni a felelős szerkesztő nevét, valamint a terjesztő szerv megjelölését is.

9. § A sajtótermék kéziratát a szerző köteles aláírni. Időszaki lapnál a felelős szerkesztő, egyéb sajtóterméknél a kiadó (megrendelő) köteles gondoskodni arról, hogy a sajtótermék szerzője legalább a 7. § (4) bekezdésében megszabott határidőig kétséget kizáróan megállapítható legyen.

10. § Felhatalmazást kap a művelődésügyi miniszter, hogy – a könnyűipari miniszterrel és a Kormány Tájékoztatási Hivatalával egyetértésben – a közgyűjtemények számára és egyéb célra szükséges köteles- és tiszteletpéldányok rendelkezésre bocsátását rendelettel szabályozza.

11. § (1) Az időszaki lapok terjesztésének részletes szabályait – ideértve a kötelező érvényű általános terjesztési feltételeket is –, úgyszintén az előfizetésgyűjtés feltételeit a művelődésügyi miniszterrel és a Kormány Tájékoztatási Hivatalával egyetértésben a közlekedés- és postaügyi miniszter, az egyéb sajtótermékek terjesztésének részletes szabályait pedig a művelődésügyi miniszter állapítja meg.

(2) Az időszaki lapok terjesztése a Magyar Posta feladata. Más szervezet vagy magánszemély időszaki lap (divatlap) terjesztésével hivatásszerűen csak a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumtól kapott engedély alapján foglalkozhatnak.

12. § Terjesztési engedély birtokában sem szabad terjesztetni azt a sajtóterméket:

- a) amelynek elkobzását jogerős bírói ítélet elrendelte,
- b) amelyet nyomozóhatóság lefoglalt, addig, amíg a lefoglalást jogerősen meg nem

szüntették,

c) amelyről a 8. §-ban előírt impresszum hiányzik.

III. Helyreigazítás

13. § (1) Az az állami, gazdasági vagy társadalmi szerv, illetve szervezet, amelyről, vagy az a személy, akiről időszaki lap, a rádió vagy a televízió valótlan tényt közölt vagy híresztelt, vagy való tényeket hamis színben tüntetett fel, az időszaki laptól, illetőleg a Magyar Rádió és Televíziótól a közlemény megjelenésétől, illetve közvetítésétől számított harminc napon belül írásban helyreigazítás közlését igényelheti. Ha a valótlan tartalmú közlemény a közérdeket sérti, helyreigazítás közlését igényelheti az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) is.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett személy cselekvőképtelen vagy a kérelem előterjesztésében alapos ok akadályozza, a helyreigazítást helyette törvényes képviselője, illetőleg hozzátartozója (Btá. 29. §) igényelheti.

14. § (1) A határidőben igényelt helyreigazítás közlését csak akkor lehet megtagadni, ha a helyreigazítási kérelemben előadott tények valósága nyomban megcáfолható.

(2) A helyreigazítást napilapnál a helyreigazítási kérelem kézhezvételét követő öt napon belül, egyéb időszaki lapnál a kérelem kézhezvételét követő legközelebbi számban, a rádiónál és a televíziónál pedig öt napon belül, az eredeti közléssel azonos napszakban kell közölni.

(3) A helyreigazítás tartalmából világosan ki kell tűnnie annak, hogy a közleménynek mely tényállításai valótlanok, illetőleg melyek azok a tények, amelyeket a közlemény hamis színben tüntetett fel.

15. § (1) Ha az időszaki lap, a rádió vagy a televízió megfelelő helyreigazítást nem közöl, a helyreigazítást igénylő fél az időszaki lap felelős szerkesztője, illetőleg a Magyar Rádió és Televízió elnöke – vidéki műsoradás esetében a vidéki stúdió vezetője – ellen panasszal élhet.

(2) A panaszt tizenöt nap alatt kell benyújtani. Ezt a határidőt a 14. § (2) bekezdésében megszabott közlési kötelezettség utolsó napjától kell számítani.

(3) A panaszban határozottan meg kell jelölni, hogy a panaszos milyen tartalmú helyreigazító nyilatkozat közzétételét igényli, igazolni kell, hogy a panaszos a helyreigazítást törvényes határidőben igényelte és – időszaki lap esetén – csatolni kell a kifogásolt közleményt tartalmazó lappéldányt.

16. § A panaszt Budapesten megjelenő időszaki lap felelős szerkesztője, úgyszintén a Magyar Rádió és Televízió elnöke ellen a pesti központi kerületi bírósághoz, egyébként az időszaki lap megjelenési helye, illetőleg a rádió (televízió) vidéki stúdiója szerint illetékes járásbírósághoz (városi, városi kerületi bírósághoz) kell benyújtani.

17. § (1) A bíróság a helyreigazítási ügyet soron kívül köteles elintézni.

(2) A bírósági tanács elnöke legkésőbb a panasz beérkezéstől számított nyolcadik napra tárgyalást tűz ki, kivéve ha a panasz elkésett, vagy nem jogosulttól származik; ez esetekben a bíróság az eljárást zárt ülésben végzéssel megszünteti.

(3) A tárgyalás kitűzéséről a feleket, valamint képviselőiket és az ügyészt a bíróság értesíti s szükség esetén tanúkat vagy szakértőket idézhet meg. A panaszíratot az értesítéssel együtt az ügyésznek és a panaszlottnak ki kell kézbesíteni, utóbbinak azzal a figyelmeztetéssel, hogy arra a tárgyalás napjáig észrevételt tehet.

(4) Az értesítésben figyelmeztetni kell a feleket a 19. §-ban, valamint a 20. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra.

18. § (1) Az ügyész jogosult a helyreigazítási eljárásban, annak bármely szakában, a törvényesség érdekében fellépni. Az ügyészt fellépése során megilletik mindazok a jogok, amelyek a felet megilletik. Az ügyész fellépése a felek jogait nem érinti.

(2) A helyreigazítási eljárásban a fél képviseletében eljárhat törvényes képviselője, meghatalmazás alapján ügyvéd vagy a fél nagykorú hozzátartozója (Btá. 29. §), továbbá a

panaszos vállalat (szerv) képviselőjében vállalati jogtanácsos (jogi előadó). Az érdekelt vállalat jogtanácsosa (jogi előadója) meghatalmazás alapján eljárhat a panaszlott képviselőjében is.

19. § A tárgyalás megtartásának nem akadályozza az, ha a panaszos vagy a panaszlott nem jelenik meg. Ha azonban a tárgyaláson egyik fél sem jelenik meg, az eljárást végzéssel meg kell szüntetni. Ebben az esetben ugyanazon közlemény miatt újabb panaszra nincs helye.

20. § (1) Bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékok tekintetében van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak, és amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a közlemény kifogásolt tényállításainak valóságát nyomban igazolják vagy a panaszban előadott tényeket nyomban megcáfolják. Bizonyítás felvételének helye lehet a panaszos által nyomban felajánlott bizonyítékok tekintetében is. A tárgyalást elnapolni – legfeljebb nyolc napra – csak egy ízben és csak akkor lehet, ha a már feltárt bizonyítékok a bizonyítás eredményességét valószínűsítik, vagy ha azt a panaszos kéri.

(2) A panaszosnak a közleményre vonatkozó előadásával szemben a panaszlott a tárgyaláson a rádió (televízió) adásáról készült hivatalos feljegyzés vagy hangfelvétel bemutatásával vagy egyéb módon igazolhatja, hogy a panaszosnak a közlemény tekintetében tett előadása valótlan.

21. § (1) Ha a bíróság a panaszra helyt ad, ítéletében a panaszlottat határidő kitűzésével a bíróság által megállapított helyreigazítás közlésére és a felmerült költségek viselésére is kötelezi.

(2) Ha a bíróság a panaszt elutasítja, a költséget a panaszos viseli.

22. § (1) A bíróság határozata ellen a kihirdetéstől számított három napon belül fellebbezésnek van helye. Fellebbezéssel (fellebbezési órással) élhet a fél és az ügyész; az utóbbi akkor is, ha az eljárásban nem vett részt.

(2) A fellebbezés felől a megyei bíróság (fővárosi bíróság) az iratok beérkezésétől számított nyolc napon belül köteles határozni.

23. § A helyreigazítási eljárás során perújításnak igazolásnak nincs helye, egyébként a jelen rendeletben nem szabályozott eljárási cselekmények tekintetében a büntető perrendtartás rendelkezéseit kell – a helyreigazítási eljárás jellegéből folyó eltérésekkel – alkalmazni.

IV. Záró rendelkezések

24. § (1) Szabálysértést követ el és 3000 forintig terjedhető pénzbírsággal sújtható a nyomda felelős vezetője (a sokszorosítógép üzemben tartója), ha a nyomda (sokszorosító üzem):

a) az engedélyben megszabott példányszámot vagy terjedelmet túllépi [6. § (1)–(2) bekezdés];

b) imprimatúrával [7. § (2) bekezdés] el nem látott sajtótermék sokszorosítását megkezdi;

c) az előállított sajtótermékekről nem vezet nyilvántartást, vagy azt figyelmeztetés ellenére hanyagul vezeti [7. § (3) bekezdés];

d) az imprimatúrát és kéziratot a megszabott határidőig [7. § (4) bekezdés] nem őrzi meg;

e) impresszum feltüntetése nélkül vagy hiányos impresszummal sokszorosít olyan sajtóterméket, amelyen az impresszum feltüntetése kötelező (8. §);

f) kötelespéldányok küldésére vonatkozó jogszabályban megszabott kötelezettségét (10. §) figyelmeztetés ellenére nem teljesíti.

(2) Szabálysértést követ el és 3000 forintig terjedhető pénzbírsággal sújtható a felelős szerkesztő, illetve a kiadó felelős vezetője vagy a megrendelő, ha a szerző kilétének megállapításához szükséges intézkedéseket elmulasztja (9. §).

(3) Szabálysértést követ el és 3000 forintig terjedhető pénzbírsággal sújtható a kiadó felelős vezetője, ha a megőrzésre átvett imprimatúrát és kéziratot [7. § (4) bekezdés] a megszabott határidőig nem őrzi meg.

(4) Szabálysértést követ el és 3000 forintig terjedhető pénzbírsággal sújtható az, aki időszaki lap vagy divatlap terjesztésével engedély nélkül hivatásszerűen foglalkozik [11. § (2) bekezdés].

(5) Azt a sajtóterméket, amelyre nézve a szabálysértést elkövették, el lehet kobozni.

(6) A szabálysértés miatt az eljárás a járási (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottsága igazgatási osztályának hatáskörébe tartozik.

25. § A jelen rendelet 7. és 8. §-ában foglalt rendelkezések végrehajtását működése területén a járási (városi, városi kerületi) tanács vb. igazgatási osztálya köteles ellenőrizni; a könnyűipari miniszter a nyomdák tevékenységét az ország egész területén ellenőrizheti.

26. § (1) A jelen rendelet 1959. évi június hó 1. napján lép hatályba.

(2) A jelen rendelet hatálybalépésével hatályukat veszítik:

a) a felszabadulás előtt kibocsátott sajtójogi jogszabályok [1914. évi XIV. törvény, 1938. évi XVIII. törvény, az 1914. évi XLI. törvény 32. §-a, 1939. évi II. törvény 151. §-a, a 2.500/1914. M. E. számú, 1.153/1920. M. E. számú, 15.900/1920. B. M. számú, 56.203/1922. B. M. számú, 125.400/1924. B. M. számú rendeletek];

b) a sajtótermékek és terjesztésük engedélyezésének ideiglenes rendezése tárgyában kiadott 11.290/1947. (IX. 23.) Korm. számú rendelet és annak végrehajtási jogszabályai [326/1947. (IX. 23.) T. M., 500.700/1947. (IX. 23.) B. M. számú rendeletek];

c) az időszaki sajtótermékek oldalterjedelmének megállapítása tárgyában kiadott 14570/1947. (XII. 11.) Korm., az időszaki sajtótermékek eladott és visszamaradt példányszámainak bejelentése tárgyában kiadott 14.580/1947. (XII. 11.) Korm. számú rendelet;

d) a képeslevelezőlapok előállításának és forgalombahozatalának szabályozásáról szóló 4.093/1949. (VI. 18.) Korm. számú, az ennek végrehajtása tárgyában kiadott 4.124/1949. (VII. 2.) M. E. számú, a közületi sajtótermékek központi kiadásáról szóló 1.610/1948. (II. 8.) Korm. számú, a cím- és névtárak kiadásáról szóló 4.160/1948. (IV. 10.) Korm. számú, a hazai idegen nyelvű kiadványok szövegének felülvizsgálatáról szóló 54/1948. (X. 6.) M. T. számú, a kereskedelmi forgalomba kerülő kalendáriumok és naptárak kiadásának, valamint előállításának szabályozásáról szóló 12.930/1948. (XII. 19.) Korm. számú, a külföldről behozott sajtótermékek behozatali engedélykötelezettség alól való mentesítéséről szóló 3.980/1947. (V. 20.) M. E. számú és a szótárszerkesztési munkálatok bejelentéséről szóló 2.651/1951. (III. 30.) M. T. E. számú rendeletek.

(3) A köteles- és tiszteletpéldányok szabályozására vonatkozó miniszteri rendelet (10. §) kibocsátásával hatályukat veszítik a tudományos célokra kötelespéldányok beszolgáltatásáról szóló 213/1951. (XII. 18.) M. T. számú rendelet, valamint az utóbbit kiegészítő és végrehajtó jogszabályok [1011-107/1951. (XII. 18.) K. M. számú rendelet, 2.099/1955. (I. 5.) számú minisztertanácsi határozat], úgyszintén az állam érdekében bizalmasan kezelendő adatokat tartalmazó sajtótermékek kötelespéldányai tárgyában kiadott 4.166/1949. (VII. 30.) Korm. számú rendelet.

(4) A jelen rendelet nem érinti a hatálybalépése előtt sajtótermékek előállítására (kiadására) és terjesztésére adott engedélyek érvényét.

(5) A jelen rendelet végrehajtásáról – az érdekelt miniszterekkel és a Tájékoztatási Hivatal elnökével egyetértésben – a művelődésügyi miniszter, a nyomdákra vonatkozó rendelkezések (7–8. §) végrehajtásáról a könnyűipari miniszter, az időszaki lapok terjesztésére vonatkozó rendelkezések (11. §) végrehajtásáról a közlekedés- és postaügyi miniszter, végül a helyreigazításra vonatkozó rendelkezések (13–23. §) végrehajtásáról az igazságügyminiszter gondoskodik. [Végrehajtására lásd a 4/1959. (VI. 9.) M. M. számú rendeletet.]

1959. évi 17. számú törvényerejű rendelet
a sajtójogi büntető rendelkezésekről.
[Kihirdetés napja: 1959. május 1.]

Az 1959. június 1-jén hatályba lépett törvényerejű rendelet büntetné nyilvánítja, ha valaki maga vagy más részére személyes vagy vagyoni előnyt kér vagy fogad el azért, hogy valamit a sajtóban elhallgasson vagy közlétegyen; továbbá, ha valaki engedély nélkül kinyomtat, előállít vagy terjeszt engedélyköteles sajtóterméket; ha az impresszum-adatok szándékosan hamisan kerülnek feltüntetésre; ha valaki lefoglalásra vagy elkobzásra rendelt sajtóterméket terjeszt. Ezeken felül, büntetné a helyreigazítási kötelezettség szándékos nem vagy nem megszabott módú teljesítése, illetve a helyreigazítási kérelemben szándékosan tett valótlan tényállítás.

Hatályba lépett 1959. június 1-én.

1. §. Büntetné követ el és három évig terjedhető börtönnel büntetendő, aki maga vagy más részére személyes vagy vagyoni előnyt kér vagy fogad el azért, hogy valamit a sajtóban elhallgasson vagy a szokásosan díjazott hirdetések körén túl – közlétegyen.

2. §. Büntetné követ el és egy évig terjedhető börtönnel büntetendő, aki:

1. engedély nélkül kinyomtat, más módon előállít vagy terjeszt olyan sajtóterméket, amelynek kinyomtatásához, előállításához vagy terjesztéséhez engedély szükséges;

2. sajtóterméken az előállítás helyére és idejére a nyomdára vagy kiadóvállalatra, a kiadásért felelős személyre, illetőleg a felelős szerkesztőre vonatkozó adatokat (impresszum) szándékosan hamisan tünteti fel;

3. olyan sajtóterméket terjeszt, amelynek lefoglalását vagy elkobzását rendelték el, vagy amelyről a jogszabályokban megszabott impresszum hiányzik.

3. §. Büntetné követ el és pénzbüntetéssel büntetendő:

1. az a közlétegyelre kötelezett személy, aki jogerős ítélettel megállapított helyreigazítási kötelezettségét szándékosan nem, vagy nem az ítéletben megszabott módon, illetőleg határidőben teljesíti;

2. aki helyreigazítási kérelmében (panaszában) valamely lényeges körülményre szándékosan valótlan tényállítást tesz, feltéve, hogy ez a tényállítás a helyreigazításban megjelenik.

4. §. A jelen törvényerejű rendelet az 1959. évi június hó 1. napján lép hatályba.

4/1959. (VI. 9.) M. M. számú rendelet
a sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. rendelet
végrehajtásáról

A rendelet a 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet végrehajtási rendelete, annak egyes szabályaihoz fűz kiegészítéseket. Apró részletében módosította a 3/1973. (IX. 7.) MM számú rendelet.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 26/1959. (V. 1.) rendeletének (a továbbiakban: R.) 26. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a könnyűipari miniszterrel, a Tájékoztatási Hivatal elnökével és az Állami Egyházügyi Hivatal elnökével egyetértésben – az alábbiakat rendelem:

(Az R. 2. §-ához.)

1. § Sokszorosítógép az R. alkalmazásában minden olyan gép vagy kézi sokszorosító eszköz, amely szöveget vagy ábrát stencil-, ormig-, hektográf-, fénymásoló eljárással vagy ezekhez hasonló eljárással sokszorosít.

(Az R. 4. §-ához.)

2. § Az R. 4. § (2) bekezdése c)–d) pontjának alkalmazásában nem kerül nyilvános terjesztésre a sajtótermék, ha azt kizárólag a vállalatnak (szervnek, szervezetnek) alárendelt személyek, vagy szervek a vele tagsági kapcsolatban álló személyek vagy szervek körében vagy a vállalat (szerv) ügyfelei között terjesztik.

3. § Tárgyuknál fogva nem szükséges engedély az alábbi sajtótermékek előállításához és terjesztéséhez:

- a) üzemi munkarendek, üzemi balesetelhárítási és óvórendszabályok;
- b) vállalati gyártmányjegyzékek (katalógusok), árjegyzékek, gyártmányismertető, (prospektusok), használati utasítások;
- c) közlekedési vállalatok menetjegyei, menetrendjei, forgalmi hirdetményei;
- d) meghívók, belépőjegyek, ruhatári jegyek, étrendek;
- e) hirdetésátragasztók, zárócímkék, jegyzettömbök;
- f) községi sportműsor-falragaszok és röpcédulák;
- g) szokásos családi jellegű értesítések (házassági, születési értesítő, újévi üdvözlő, gyászjelentés, névjegy, előnyomott magánlevélpapír).

4. § Az R. 4. §-ának (3) bekezdése nem érinti a rádióállomások forgalmi adatainak bejelentéséről szóló 69/1957. (XI. 22.) Korm. rendelet, valamint a rádió üzletszabályzatról szóló 22.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelet hatályát.

(Az R. 5. §-ához.)

5. § A Művelődésügyi Minisztérium ügykörébe tartozó sajtótermékek engedélyezése tárgyában a következő szervek járnak el:

- a) a Művelődésügyi Minisztériumnak a tankönyv tárgya szerint érdekelt főosztálya:
a Tankönyvkiadó Vállalat kiadásában megjelenő tankönyvekre;
- b) a Művelődésügyi Minisztérium Színházi és Zenei Főigazgatósága:
a hanglezet, magnetofonkészülék vagy bármely más hasonló készülék útján terjesztés céljára történő sokszorosításra;
- c) a Művelődésügyi Minisztérium Kiadói Főigazgatósága:
az a) pontban és a 6. §-ban nem említett könyvekre, ideértve a füzetes kiadványokat (brosúrákat), évkönyveket, naptárakat, a naptárrészt is tartalmazó kiadványokat és kalendáriumokat is, az országos terjesztésre kerülő szöveges és grafikai hirdetésekre, röplapokra, képes és rajzos propagandafüzetekre, grafikai, illetőleg rajzos oklevelekre, egyéb grafikai és rajzos kiadványokra, valamint a külföldre szánt vagy belföldön nyilvános terjesztésre kerülő fényképekre, továbbá a zeneművekre (kottákra), dalszövegekre és daloskönyvekre, úgyszintén az időszakos lapnak nem minősülő divatlapokra;
- d) a Művelődésügyi Minisztérium Film-főigazgatósága:
a filmekre.

6. § A hittan- és imakönyvek, bibliák, vallásos tárgyú és az egyházak által kiadott egyéb egyházi kiadványok, valamint az egyházi ügyviteli nyomtatványok engedélyezése az 1959. évi 25. számú törvényerejű rendelet folytán az Állami Egyházügyi Hivatal hatáskörébe tartozik.

7. § A sajtótermék engedélyezése iránti kérelmet az R. 5. §-a szerint illetékes szervnél, a

jelen rendelet 6. §-ának hatálya alá tartozó sajtótermékeknel pedig az Állami Egyházügyi Hivatalnál kell előterjeszteni.

8. § Az időszaki lap engedélyezése iránt előterjesztett kérelemben meg kell jelölni:

- a) az időszaki lap címét és tárgykörét,
- b) a lapot fenntartó szervezet nevét,
- c) a szerkesztésért felelős személy (felelős szerkesztő) nevét és címét,
- d) a lap megjelenési helyét,
- e) a megjelenés idejét,
- f) a lap méreteit és oldalterjedelmét, valamint példányszámát,
- g) a papír minőségét és az alkalmazni kívánt nyomdatechnikai eljárást,
- h) az előállító nyomdát,
- i) a szerkesztőség és kiadóhivatal címét.

9. § A 8. § hatálya alá nem tartozó sajtótermék engedélyezése iránt előterjesztett kérelemben meg kell jelölni:

- a) az engedélyt kérő szerv vagy személy nevét és címét,
- b) a mű címét és terjedelmét,
- c) a szerző (szerkesztő) és a lektor nevét,
- d) a kivitelezésre vonatkozó adatokat.

10. § Az R. nem vonatkozik az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatalnak az 1092/1954. (XI. 7.) minisztertanácsi határozat III. fejezete 1. f) pontjában szabályozott hatáskörére.

(Az R. 6. §-ához.)

11. § A sajtótermék előállítására és terjesztésére kiadott engedélynek tartalmaznia kell a mű címét és tárgyát, példányszámát és terjedelmét. Az időszaki lapengedélyben ezenfelül meg kell jelölni a lapot fenntartó szervezetet, a szerkesztésért felelős személyt, a lap címét és a megjelenés idejét is.

(Az R. 7. §-ához.)

12. § A nyomda felelős vezetője (a sokszorosítógép üzemben tartója) által vezetett nyilvántartásban időrendben fel kell tüntetni a sajtótermék megrendelőjének nevét, az engedélyező hatóság rövid megjelölését és az engedély számát, továbbá a sajtótermék megnevezését, alakját, lapterjedelmét és példányszámát.

(Az R. 8. §-ához.)

13. § (1) Az impresszumban az adatokat a következő sorrendben kell feltüntetni:

- a) időszaki lapokon első helyen a szerkesztésért felelős személy neve a kiadóvállalat és a kiadásért felelős személy neve, a nyomda neve és telephelye, a terjesztő szerv megjelölése;
- b) egyéb kiadványokon a megrendelési törzsszám – ennek első két számjegye az előállítás évét jelzi – a nyomda neve, telephelye, a kiadóvállalat, illetőleg a kiadásért felelős személy neve.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjának hatálya alá tartozó sajtótermékeken a megrendelő által megkívánt egyéb adatok csak a kötelező impresszumadatok után következhetnek.

14. § Rövidített impresszum (a nyomda rövid megjelölése, vidéken a telephely is) alkalmazható az alábbi sajtótermékeken:

- a) meghívók, belépőjegyek, ruhatári jegyek, étrendek,
- b) hirdetésátragasztók, jegyzettömbök,
- c) szokásos családi jellegű értesítések (házassági, születési értesítés, újévi üdvözlés, gyászjelentés),
- d) árucsomagolás célját szolgáló sajtótermékek (doboz, címke, használati utasítás, zárójegy, zárószalag),
- e) külföldre szánt könyvek és propagandanyomtatványok, ha az impresszum rövidítését a megrendelő kívánja,

f) kisméretű naptárak,
g) sorsjegyek, fogadási szelvények,
h) képes levelezőlapok, állványpapíros, órarend, oklevél, előnyomott postai levelezési nyomtatványok,

i) postai és vasúti hirdetésmények, továbbá kezelési és ügyviteli nyomtatványok (ezek közül a kisméretű ragjegyeken ívenként csak egy impresszumot kell feltüntetni).

15. § Nem kell impresszumot feltüntetni az alábbi sajtótermékeken:

a) hivatalvezetők levélpapírosa, előnyomott magánlevélpapír, ezek borítéka,

b) közlekedési vállalatok menetjegyei,

c) névjegy, névjegy nagyságú családi értesítés,

d) illeték- és egyéb értékjegyes bélyegek,

e) postai értékes nyomtatványok,

f) játékkártya.

g) levonóképek.

16. § A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

A pénzügyminiszter 7/1960. (V. 10.) P. M. számú rendelete

Többek között meghatározza a sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet alapján helyreigazítás iránt előterjesztett panasz illetékét.

[...]

1. §.

A sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet alapján helyreigazítás iránt előterjesztett panasz illetéke 30 Ft. A fellebbezés illetéke 60Ft.

[...]

2/1960. (V. 25.) M. M. számú rendelet a sajtótermékek köteles- és tiszteletpéldányairól

A rendelet meghatározza, hogy mely sajtótermékekből kell tudományos és igazgatási célokra kötelespéldányt szolgáltatni. A legalább 25 példányban előállított sajtótermékek már e körbe tartoznak.

Módosítja az 5/1977. (VIII. 28.) KM számú rendelet, amelynek értelmében a kötelespéldány kötelezettség a legalább 70 példányban kinyomott sajtótermékekre vonatkozik, továbbá egyéb technikai jellegű változtatásokat hoz.

A 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet 10. §-ában kapott felhatalmazás alapján a könnyűipari miniszterrel és a Kormány Tájékoztatási Hivatalának vezetőjével egyetértésben az alábbiakat rendelem.

Kötelesspéldányok

1. § A sajtótermékekből tudományos és igazgatási célokra ingyenes kötelesspéldány jár e rendeletben meghatározott szervezeteknek. A kötelesspéldány az arra jogosult szerv tulajdonává válik és – az igazgatási célra szolgáltatott napilapok és folyóiratok kivételével – a szerv tartozik azt leltárba venni.

2. § (1) Tudományos és igazgatási célokra kötelesspéldányokat kell beszolgáltatni a Magyarországon kiadott, illetőleg nyomtatás vagy sokszorosítás (litográfia, fotó-litográfia, fénymásolás vagy bármely más módon történő sokszorosítás) útján – a kötelesspéldányokat nem számítva – legalább 25 példányban előállított, továbbá a Magyarországon kiadott, de külföldön nyomtatott, valamint a magyar nyelven külföldön kiadott, belföldi terjesztésre átvett következő sajtótermékekből:

a) időszaki és nem időszaki lapok, nyomtatott vagy más úton sokszorosított sajtótudósítások,

b) könyvek, füzetek (önálló vagy sorozatos művek, jegyzetek, különlenyomatok, szöveges naptárak, évkönyvek, évi jelentések, szabványok, szabadalmi leírások, menetrendek, kép- és metszet-albumok, műszaki leírások és prospektusok stb.),

c) nem katonai jellegű térképek,

d) zeneművek,

e) önálló képek és metszetek,

f) vegyes kisebb nyomtatványok (grafikai plakátok, színlapok, falragaszok, műsorok és meghívók, röpcédulák, képes levelezőlapok, gyászjelentések és egyéb egy levélből álló nyomtatványok).

(2) A kötelesspéldány szolgáltatási kötelezettség az előző bekezdésben felsorolt sajtótermékek minden változatára egyaránt kiterjed.

(3) Kötelesspéldányként csak teljes, hibátlan példányok, terjesztésre kész állapotban szolgáltatathatók.

3. § A 2. §-ban felsorolt sajtótermékek közül nem esnek kötelesspéldány szolgáltatási kötelezettség alá:

a) a hivatali ügyintézés során kiadott és célszerűségi szempontból sokszorosított intézkedések,

b) az ügykezelésre szánt hivatali és üzleti nyomtatványok,

c) a kötvények, értékjegyek, érték- és hitelpapírok eladásra kerülő posta-, okmány- és tagsági bélyegek,

d) vonalazott űrlapok és könyvek címkéi,

e) családi értesítések, – kivéve a gyászjelentéseket [2. § (1) bekezdés f) pont] – levélpapírok, látogatójegyek, egyesületi szavazólapok.

4. § (1) A kötelesspéldányok közül a tudományos – célokra szolgáló kötelesspéldányokat – a (2) bekezdés a)-c) pontjaiban foglalt kivétellel – a megrendelő terhére a nyomda (sokszorosító) szolgáltatja.

(2) A kiadó szolgáltatja az, igazgatási célra szolgáló kötelesspéldányokat, továbbá a tudományos célú kötelesspéldányokat abban az esetben, ha

a) az egész nyomdaterméket, vagy annak egyes részeit, mellékleteit (szöveg, kép, hangjegy, térkép, borítólap) külföldön nyomtatták,

b) a nyomdatermék előállítása több nyomda, illetőleg könyvkötészet között oszlik meg,

c) a nyomdatermék külföldi kiadóvállalattal közösen került kiadásra és belföldön nyomtatták.

(3) A külföldön kiadott, belföldi terjesztővállalat által legalább 100 példányban belföldi terjesztésre átvett [a 2. § (1) bekezdés *b)–d)* pontjai alá eső] magyarnyelvű sajtótermékekből a kötelespéldányokat, kizárólag tudományos célra, – a bolti eladási árnak megfelelő térítés ellenében – a terjesztő vállalat szolgáltatja.

5. § (1) Tudományos célokra 4–16 kötelespéldányt kell az Országos Széchényi Könyvtárnak (OSZK) beszoigáztatni. Vidéki nyomdák a helyi kiadványokból – ideértve a vegyes kisebb nyomtatványokat is [2. § (1) bekezdés *f)* pont] az OSZK-nak járó kötelespéldányok terhére egy példányt közvetlenül a megyei könyvtárnak, a Dunántúl, illetve Dél-Alföld területén nyomtatott kiadványokból egy példányt a Pécsi Egyetemi Könyvtárnak, illetve a Szegedi Egyetemi Könyvtárnak küldenek.

(2) A 2. § (1) bekezdésének *a)–d)* pontja alá eső sajtótermékekből a kötelespéldányokat az előállításukat követő 48 órán belül külön szállítólevéllel, a 2. § (1) bekezdésének *e)–f)* pontja alá eső sajtótermékekből pedig az előállításukat követő hó 5. napjáig kell a havi kimutatással [6. § (1) bekezdés] együtt és azon feltüntetve az OSZK-nak beküldeni.

(3) Az OSZK a 2. § (1) bekezdésének *a)–d)* pontjában felsorolt sajtótermékekből a részére beszoigáztatott kötelespéldányokból általában két példányt a saját céljaira tart meg, egy példányt a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtárának, egy példányt a Központi Statisztikai Hivatal könyvtárának küld meg. A további kötelespéldányokból egy-egy példányt igényelhet az Országos Műszaki Könyvtár, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, a Budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Könyvtára, az Országgyűlési Könyvtár, a Művelődésügyi Minisztérium Könyvtári Osztálya, a Párttörténeti Intézet Könyvtára, az Országos Mezőgazdasági Könyvtár, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára, a Budapesti Orvostudományi Egyetem Könyvtára és az Országos Pedagógiai Könyvtár, abban az esetben, ha a sajtótermék tárgya, illetőleg tartalma a könyvtár gyűjtőkörének megfelel. Az igénylési jogú könyvtár gyűjtőkörébe nem tartozó műből a kötelespéldány adását az OSZK megtagadhatja.

(4) Az előző bekezdés alapján kiszogoigáztatott példányokon felül fennmaradó kötelespéldányokkal az OSZK rendelkezik és azokat elsősorban nemzetközi csere céljára használhatja fel.

6. § (1) A nyomda az üzemében készült sajtótermékekről, a kiadó pedig az összes kiadványairól köteles az OSZK által rendszeresített kimutatást – a tárgy hónapot követő hónap 5. napjáig – 4 példányban az OSZK-nak megküldeni. Vidéki nyomdák a kimutatást 5 példányban készítik el és az ötödik példányt a megyei könyvtárnak küldik meg.

(2) Arra a hónapra, amelyben a nyomda köteles példányszogoigáztatás alá eső nyomdaterméket nem állított elő, illetőleg a kiadó ilyen sajtóterméket nem adott ki, az OSZK részére nemleges jelentést kell adni.

(3) A kiadó kiadványairól kiadói könyvet tartozik vezetni. A kiadói könyv a kiadvány szerzőjét, címét, ívszámát, az előállított példányszámot, valamint az előállító nyomda nevét és telephelyének feltüntetését tartalmazza.

7. § (1) Az OSZK jogosult a kötelespéldány szogoigáztatást ellenőrizni. Ennek során a helyszínen a szogoigáztatásra kötelezett vállalatoknak erre a célra rendszeresített nyilvántartásaiba betekinthe.

(2) Ha a kötelespéldány szabályszerű szogoigáztatását a kötelezett vállalat elmulasztja és mulasztását felszólítás ellenére sem pótolja, az OSZK jogosult a kötelespéldányt a mulasztó vállalat terhére vétel útján beszerezni.

8. § A Központi Statisztikai Hivatal a könyvkiadási statisztika adatait tudományos feldolgozás céljából az OSZK rendelkezésére bocsátja.

9. § (1) Igazgatási célra kötelespéldány illeti meg – a sajtótermék elkészültétől számított 15 napon belül – a Belügyminisztériumot, a Kiadói Főigazgatóságot, a kiadót, valamint – szépirodalmi és irodalomelméleti művekből – a Magyar Írók Szövetségét és az Irodalmi Alap

Könyvtárát, végül a 2. § (1) bekezdésének *a)* pontjában, valamint a *b)* pontban megjelölt sajtótermékek közül a szépirodalmi és tudományos művekből a Kormány Tájékoztatási Hivatalát.

(2) Az igazgatási célú kötelezpéldányok szolgáltatása a sajtótermék megrendelőjének terhére történik.

Tiszteletpéldányok

10. § (1) Tiszteletpéldány adható a sajtótermék szerzőjének, azoknak a személyeknek, akik a mű eszmei tartalmának kialakításában közreműködtek, a kiadó felügyeletét ellátó szerveknek, valamint a kiadó és a felügyeletét ellátó szerv dolgozói közül azoknak, akik részére tiszteletpéldány juttatása munkakörükre tekintettel indokolt, továbbá sajtó és propaganda célokra.

(2) A tiszteletpéldányokat a kiadóvállalat szolgáltatja és azok az arra jogosult szerv (személy) tulajdonává válnak.

11. § (1) A szépirodalmi és ismeretterjesztő művek magyar szerzőjét, továbbá versek műfordítóját szerzői tiszteletpéldány címén az első kiadás jogdíjköteles példányainak 1%-a, de legfeljebb 30, a második és további kiadások 0,5%-a, de legfeljebb 15 példány, a fordítót pedig a szerzőnek járó példányok fele illeti meg. Műfordítás esetében, ha nyersfordítás is készül, a fordítói tiszteletpéldányok 2/3-a a műfordítót, 1/3-a a nyersfordítást készítőt illeti meg.

(2) Tudományos, szakmai és tankönyvek első kiadásából a szerzőt (több szerző esetén a társszerzőket együttesen) legfeljebb 15, a fordítót (fordítókat együttesen) legfeljebb 5 tiszteletpéldány illeti meg.

(3) Gyűjteményes művek (antológiák), továbbá kézikönyvek szerkesztőit és szerzőit (fordítóit), továbbá, ha tudományos, szakmai, illetőleg tankönyvnek 15-nél több társszerzője van, valamennyi társszerzőt egy-egy, de összesen legfeljebb 30 tiszteletpéldány illeti meg.

12. § A mű illusztrátorát – ha a címlaptervező más személy, úgy őt is – 1–1 tiszteletpéldány illeti meg. Ha az illusztráció a szöveges résszel azonos, vagy azt meghaladó terjedelmű, az illusztrátort a 11. §-ban meghatározott tiszteletpéldányok fele illeti, másik fele a szöveges rész szerzőjét; ilyen esetben sem haladhatja meg azonban a szerzők, szerkesztők és illusztrátorok részére járó tiszteletpéldányok együttes száma a megállapított felső határokat.

13. § A zeneművek után járó tiszteletpéldányokra a 11. és 12. §-okban foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.

14. § A szerzői tiszteletpéldányok számát a mű kiadására vonatkozó szerződésben – a rendelet keretei között – írásban rögzíteni kell.

15. § (1) Az egyes jogosultaknak járó kötelezpéldányok számát, szolgáltatásuk rendjét, valamint a köteles – és tiszteletpéldányokkal való gazdálkodást a 2. § (1) bekezdésének *b)–f)* pontjaiban felsorolt sajtótermékek tekintetében a Kiadói Főigazgatóság állapítja meg.

(2) A 2. § (1) bekezdésének *b)* pontjában felsorolt sajtótermékek közül a szépirodalmi és ismeretterjesztő művekből összesen szolgáltatható köteles- és tiszteletpéldányok száma a százhuszonhatot, szakmai és tudományos művek (tankönyvek) esetében pedig a kilencvenhatot nem haladhatja meg.

(3) A 2. § (1) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott sajtótermékekből az OSZK-t 16 kötelezpéldány illeti meg; e sajtótermékekre vonatkozóan egyébként a köteles – és tiszteletpéldányok számát és elosztását – az 5. § (1) bekezdésében és a 9. §-ban megszabott keretre figyelemmel – a Kormány Tájékoztatási Hivatala állapítja meg és tételesen közli a Könyvügyi Minisztérium Nyomdaipari Igazgatóságával, valamint a lapkiadókkal.

Záró rendelkezések

16. § (1) E rendelet nem vonatkozik az állam érdekében bizalmasan kezelendő adatokat

tartalmazó sajtótermékekre.

(2) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

1012/1960. (VI. 7.) Korm. határozat a Kormány Tájékoztatási Hivataláról

Hatályon kívül helyezi a 25/1956. (XII. 19.) Korm. határozatot és újraszabályozza a Tájékoztatási Hivatal feladatkörét. A Kormány Tájékoztatási Hivatalának feladata az állami tájékoztatási munka megszervezése, az időszaki sajtótermékek tekintetében az államigazgatási feladatok ellátása, többek között lapengedélyek intézése, az időszaki sajtótermékek terjesztésének engedélyezése, lapok és folyóiratok papírigényeinek számbavétele, papírellátásának biztosítása, felhasználásának engedélyezése, lapfejlesztési és terjesztési tervek stb. A korábbiaktól eltérően a Hivatal hatásköréből kikerül a Magyar Rádió és Televízió, valamint a Magyar Távirati Iroda felügyelete.

1. A Kormány Tájékoztatási Hivatalának (a továbbiakban: Hivatal) feladata az állami tájékoztatási munka megszervezése. A Hivatal biztosítja a sajtó rendszeres tájékoztatását, zavartalan munkáját, részvételét jelentős eseményeken. A Hivatal az Országgyűlés által megalkotott törvényekkel, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa által elfogadott törvényerejű rendeletekkel és határozatokkal, valamint a Kormány rendeleteivel és határozataival kapcsolatos hivatalos közleményeket a sajtó rendelkezésére bocsátja.

2. A Hivatal feladatkörébe tartozik az időszaki sajtótermékek tekintetében az államigazgatási feladatok ellátása, így különösen lapengedélyek intézése, az időszaki sajtótermékek terjesztésének engedélyezése [26/1959. (V. 1.) Korm. rendelet], továbbá lapok és folyóiratok papírigényeinek számbavétele, papírellátásának biztosítása, felhasználásának engedélyezése, lapfejlesztési és terjesztési tervek kidolgozása stb.

A Hivatal szakfelügyeletet gyakorol a tanácsok vb. igazgatási osztályainak az időszaki sajtótermékek tekintetében kifejtett tevékenysége felett.

3. A Hivatal élén a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány által kinevezett vezető áll. A beosztott dolgozókat a Hivatal vezetője nevezi ki.

4. A Magyar Újságírók Országos Szövetsége, a Magyar Újságírók Szanatóriumi Egyesülete, valamint a lapkiadó vállalatok a Hivatal szakfelügyelete alá tartoznak.

5. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba, a 25/1956. (XII. 19.) Korm. határozat hatályát veszti.

6/1960. (VIII. 6.) KPM rendelet a Rádióüzletszabályzat egyes rendelkezéseinek módosításáról

A rádió- illetve a televízióelőfizetési díjakra vonatkozó előírásokat módosítja. Egy rádióengedély alapján azonos címen több rádióvevőkészülék is üzemeltethető. A televízióelőfizető egy engedély alapján egyidőben csak egy televíziókészüléket tarthat

működésben. Az országban csak ideiglenesen tartózkodó külföldiek rádió- és televíziókészülékének ideiglenes tartózkodási helyükön való üzemben tartására az ideiglenes tartózkodásuk ideje alatt 30 napig nem kell engedély. 30 napnál hosszabb tartózkodás esetén ideiglenes műsorvevő engedélyt kell váltaniuk.

A rádióhasználati díjak beszedésének egyszerűsítése érdekében az alábbiakat rendelem:

1. § A posta havonkénti díjbeszedés helyett 1960. évi július hó 1. napjától a rádióhasználati díjakat naptári negyedévenként szedi be. Ezért a 225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelettel kiadott Rádió-üzletszabályzatnak (a továbbiakban: Szabályzat) az 1/1958. (II. 26.) KPM rendelettel a televízióra is kiterjesztett egyes rendelkezései az alábbiak szerint módosulnak.

2. § A Szabályzat 7. §-ának (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(3) Ha a rádióelőfizető a naptári negyedév utolsó hónapjának 15. napjáig, a televízió előfizető pedig a tárgyhó utolsó napjáig az esedékessé vált nyugta összegét bármely okból nem egyenlíti ki, köteles a Rádiódíjszabásban megállapított pótdíjat megfizetni.”

3. § A Szabályzat 8. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„8. § Rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben a postaigazgatóságok rádióelőfizetés esetében a vonatkozó naptári negyedévre, televízió előfizetés esetében pedig a tárgyhóra esedékes, vagy a felmondás (lemondás) idejére járó előfizetési díjak megfizetésének kötelezettsége alól az előfizető írásbeli kérelmére felmentést adhatnak. A kérvényben felhozott adatok helytállóságát a kérelmezőnek az illetékes községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottságának szakigazgatási szervével igazoltatnia kell.”

4. § A Szabályzat 9. §-a (1) bekezdésének 2. pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„2. A rádióadóberendezésért előre kifizetett évi, a rádióműsorvevőberendezésért előre kifizetett negyedévi, illetőleg a televízióműsorvevőberendezésért előre kifizetett havi használati díjat az engedélyes, illetőleg az előfizető kérésére a posta visszatéríti. Az engedélyről való lemondás esetében a díjvisszatérítés hivatalból történik.”

5. § A Szabályzat 23. §-ának (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„(2) 1. A rádióelőfizető saját használatára több rádióműsorvevőkészüléket is beszerezhet és azokat az engedélyben megjelölt helyen üzemben tarthatja.

2. A közös háztartásban élő, ugyanazon ingatlanon (bérleményben) lakó természetes személyek – tekintet nélkül arra, hogy a rádióberendezés kinek a tulajdonában (birtokában) van, – a rádióengedély alapján az engedélyben megjelölt helyen egyidőben több készüléket is üzemben tarthatnak.

3. Ha a rádióelőfizető az engedélyben megjelölt helyen kívül több helyen is kíván egyidőben rádióműsorvevőberendezést működésben tartani, annyi vevőberendezés használatára kell engedélyt kérnie, ahány helyen vevőkészüléket működésben tart.

4. A televízióelőfizető egy engedély alapján egyidőben csak egy televízióberendezést tarthat működésben.”

6. § A Szabályzat 24. §-ának (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„(1) 1. Gépkocsiba, repülőgépbe, hajóba vagy egyéb járóműbe beépített (tartósan rögzített) rádióműsorvevőkészülék üzemeltetésére engedélyt kell szerezni.

2. A rádió és a televíziókészüléknek egyik helyről a másikra felszereletlen állapotban való egyszerű szállításához nem kell engedély.

3. A hordozható rádióműsorvevőkészülék üzemeltetésére, ha annak használója egyébként rádióelőfizető, külön engedélyt szerezni nem kell.

4. A hordozható televíziókészülék üzemeltetése külön engedélyszerzési kötelezettség alá esik.

5. Az 1. pontban említett járóművekbe szerelt rádióműsorvevőberendezés, valamint a hordozható televíziókészülék előfizetője köteles engedélyét, illetőleg a használati díj megfizetését igazoló utolsó nyugtáját magával vinni és azt ellenőrzéskor felmutatni.”

7. § A Szabályzat 25. §-ának (1), (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(1) Az országban csak ideiglenesen tartózkodó külföldiek rádióműsorvevőkészülékének és televízióberendezésének ideiglenes tartózkodási helyükön való létesítésére és üzemeltetésére az ideiglenes tartózkodásuk ideje alatt 30 napig nem kell engedélyt szerezniük. 30 napnál hosszabb tartózkodás esetén ideiglenes műsorvevő engedélyt kell váltaniuk. Ilyen esetben a jelentkezés időpontjának – függetlenül attól, hogy a bejelentés ténylegesen mikor történt – az üzemeltetés 31. napját kell tekinteni. Ennek figyelembevételével kell a Szabályzat 29. §-a (3) bekezdés 1. pontja, televíziónál a Szabályzat 29. §-a (3) bekezdés 2. pontja szerint a díjfizetési kötelezettség kezdő időpontját megállapítani.

(2) A rádió, illetőleg televízió készülék üzemeltetőjének, az esedékes használati díjat az ideiglenes engedély kiadásakor egy összegben kell megfizetnie.”

8. § A Szabályzat 29. §-ának (1)-(4) bekezdései helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„(1) A rendes használatra engedélyezett rádióműsorvevőberendezésekért a Rádiódíjszabásban megállapított negyedévi, a televízióműsorvevőberendezésekért pedig a Rádiódíjszabásban megállapított havi használati díjakat kell fizetni. A naptári negyedévre esedékes rádióhasználati díjat a naptári negyedév utolsó hónapjának 8. napjáig kell megfizetni. Televízió előfizetés esetében az első havi díjat az engedély kézhezvételekor, a további díjakat pedig havonként előzetesen, minden hónap 8. napjáig kell megfizetni.

(2) Az előfizető a használati díjakat az esedékesség időpontjában az előfizetés tartama alatt még akkor is köteles megfizetni, ha nincs rádió-, vagy televízióműsorvevőberendezése, vagy azt bármely ok miatt nem tartja üzemben.

(3) 1. Rádióelőfizetés esetében a naptári negyedév első hónapjának 1. napjától a naptári negyedév második hónapjának 15. napjáig rendes használatra kiadott rádióműsorvevő engedélyért a díjat az egész naptári negyedévre meg kell fizetni; a naptári negyedév későbbi napjain váltott engedélyért a következő naptári negyedévtől kezdődően kell díjat fizetni.

2. Televízió előfizetés esetében a hónap 1. napjától 15. napjáig rendes használatra kiadott televízió műsorvevő engedélyért a díjat az egész hónapra meg kell fizetni; a hónap későbbi napjain váltott engedélyért a következő hónaptól kezdődően kell díjat fizetni.

3. A díjfizetési kötelezettség kezdő időpontjának a megállapításánál azt a napot kell alapul venni, amelyen az előfizető az engedély iránti kérelmét [30. § (1) bekezdés] a postahivatalnak (a kézbesítőnek) közvetlenül átadta, vagy postára adta.

4. A próbára adott rádió- és televízióműsorvevőberendezéseknél a fizetési kötelezettség kezdő időpontjának megállapításakor az 53. § (6) bekezdésének 2. pontjában foglaltak szerint a próbára adás napját kell alapul venni.

(4) 1. Rádióelőfizetés esetében a belépés után elsőízben esedékes rádióhasználati díj kifizetéséig, illetőleg nyugtázásáig az előfizető a rádióberendezések használatára vonatkozó jogosultságát a nevére kiállított rádióműsorvevő engedéllyel igazolja. A továbbiakban a jogosultság igazolására a legutolsó naptári negyedévi nyugta szolgál.

2. Televízió használat esetében az első havi használati díjat a posta az engedélyen nyugtázza; a további használati díjak kiegyenlítéséről az előfizetőnek havonta nyugtát ad.

3. A rádió és a televízió műsorvevő engedélyt, illetőleg a nyugtát a következő nyugta kiváltásáig meg kell őrizni és ellenőrzés alkalmával kívánatra fel kell mutatni.

4. A posta a rádióelőfizetési nyugtákat kiegyenlítés végett a naptári negyedév utolsó hónapjának 1-8. napja között, a televízió előfizetési nyugtákat pedig a tárgyhoz 1-8. napja között mutatja be az előfizetőnek. A kézbesítő a nyugtát csak akkor hagyja az előfizetőnél, ha

az előfizető a nyugta teljes összegét kifizeti. Eredménytelen kézbesítési kísérlet esetében a kézbesítő az előfizetőnél értesítést hagy arról, hogy a díjat a postahivatalban egyenlítsse ki.

5. Ha a televízió előfizető a díjat a tárgyhó végéig nem egyenlíti ki, a következő hó elején a hivatal a nyugtát a következő havi nyugtával együtt újból bemutatja.

6. Ha a rádióelőfizető a díjat a postahivatalban a naptári negyedév utolsó hónapjának 15. napjáig, a televízió előfizető pedig a tárgyhót követő hónap 15. napjáig nem egyenlíti ki, a posta tértivevényes ajánlott levélben tartozásának megfizetésére felszólítja.

7. Ha a rádióelőfizető díjfizetési kötelezettségének a folyó naptári negyedév utolsó hónapjának végéig, a televízió előfizető pedig a tárgyhót követő hónap végéig nem tesz eleget, a posta a rádióengedélyt a folyó naptári negyedév végével, a televízió engedélyt a tárgyhónapot követő hó utolsó napjával visszavonja és a használati díj, valamint az esedékes pótdíj összegének bírósági úton való behajtása iránt intézkedik.

8. Ha a rádió vagy televízió nyugtát kiegyenlítés végett az előfizetőnek azért nem lehet bemutatni, mert állandó lakhelyétől huzamosabb ideig távol van, a használati díjnak a postahivatalhoz az (1) bekezdésben megszabott határidő alatt való eljuttatásáról az előfizető köteles gondoskodni.”

9. § A Szabályzat 30. § (1) bekezdésének 3. pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„3. Az engedélyt kérő bejelentésben pontosan meg kell jelölni a folyamodó nevét, foglalkozását, a készülék beszerzésének időpontját, továbbá azt, hogy a folyamodó hol (város, község, kerület, utca, házszám, emelet, ajtó stb.) kívánja a műsorvevőberendezést létesíteni és üzemben tartani. A kérvényt a folyamodó köteles aláírni; kiskorúak és gondnokoltak részére kért engedélyekre vonatkozó kérvényt a törvényes képviselőnek is alá kell írni.”

10. § A Szabályzat 31. §-ának (2)-(4) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek.

„(2) 1. Ha a rádióelőfizető az engedélyről a naptári negyedév első felében mond le, az engedély érvényessége a naptári negyedév második hónapjának 15. napjával, a naptári negyedév második felében történő lemondás esetén pedig, a naptári negyedév utolsó napjával szűnik meg. Ha a lemondás a naptári negyedév második hónapjának 15. napjával történik, az előfizető a naptári negyedévre díjat nem fizet; a naptári negyedév későbbi napjain történő lemondás esetén a negyedévi díj teljes összegét meg kell fizetni.

2. Ha a televízió előfizető az engedélyről a hó 15. napjáig mond le, az engedély érvényessége és a díjfizetési kötelezettség a lemondás hónapjának végén, a hó többi napjain történő lemondásnál pedig a lemondás napját követő hónap végével szűnik meg.

(3) A lemondás napjául azt a napot kell tekinteni, amelyen a lemondásra vonatkozó bejelentést a postahivatalban megteszik. Ha a bejelentést postán küldik be, a lemondás napjának a bejelentés postára adásának napját kell tekinteni.

(4) Elhalálozás és az engedély visszavonása esetében az engedély érvényessége és a díjfizetési kötelezettség tekintetében a (2) bekezdés 1., illetőleg 2. pontjában foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.”

11. § A Szabályzat 32. §-ának (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) A díjmentes használat alapjául szolgáló feltételek megszűnése folytán díjkötelessé átminősített rádióengedély alapján a díjfizetési kötelezettség az átminősítést követő negyedév első napjával, televízió engedély esetében az átminősítést követő hónap első napjával kezdődik; a díjmentessé átminősített rádióengedélynél a díjmentesség a díjmentes használatra irányuló kérelem benyújtását követő negyedév első napjával, a televízió engedélye a benyújtást követő hó első napjával kezdődik.”

12. § A Szabályzat 34. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„34. § (1) 1. Az előfizető a rádió- és televízióműsorvevő engedélyéről írásban bármikor lemondhat. A lemondást az illetékes postahivatalban kell bejelenteni.

2. Ha a rádióelőfizető a naptári negyedév második felének, vagy a televízió előfizető a tárgyhó bármely napján lemond, az e Szabályzat 31. § (2) bekezdésében megállapított

használati díjat akkor is köteles megfizetni, ha a berendezést bármely ok miatt nem tartja üzemben.

(2) 1. A rádióelőfizető a lemondást annak a naptári negyedév utolsó hónapjának 15. napjáig, a televízió előfizető pedig annak a hónapnak 15. napjáig, amelyben az engedély érvényessége megszűnnék, az illetékes postahivatalban írásban visszavonhatja. A postahivatal az előfizetőt a lemondás hatálytalanításáról írásban értesíti.

2. Az előbbi pontban megállapított határidő eltelte után a lemondást hatálytalanítani nem lehet, ha a kérelmező továbbra is előfizető kíván maradni, új rádió-, illetőleg televízióműsorvevő engedélyt kell szereznie.”

13. § E rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

7/1960. (VIII. 6.) KPM rendelet a Vezetékesrádió Üzletszabályzat egyes rendelkezéseinek módosításáról

A vezetékesrádió használati díjak beszedésének egyszerűsítése érdekében módosítja a 3/1955. (X. 13.) KPM rendeletet.

A vezetékesrádió használati díjak beszedésének egyszerűsítése érdekében az alábbiakat rendelem:

1. § A posta havonkénti díjbeszedés helyett 1960. évi július hó 1. napjától a vezetékesrádió használati díjakat naptári negyedévenként szedi be. Ezért a 3/1955. (X. 13.) KPM rendelettel hatálybaléptetett Vezetékesrádió Üzletszabályzat (továbbiakban: Szabályzat) egyes rendelkezései az alábbiak szerint módosulnak:

2. § A Szabályzat 8. §-ának (3) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(3) Ha a vezetékesrádió előfizető a naptári negyedév utolsó hónapjának 15. napjáig az esedékessé vált nyugta összegét bármely okból nem egyenlíti ki, köteles a Rádiódíjszabásban megállapított pótdíjat megfizetni.”

3. § A Szabályzat 9. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„9. § (1) Rendkívüli méltánylást érdemlő esetekben az illetékes igazgatóság a vonatkozó naptári negyedévre járó használati díjak megfizetésének kötelezettsége alól az előfizető írásbeli kérelmére felmentést adhat.

(2) A kérvényben felhozott adatok helytállóságát a kérelmezőnek az illetékes községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottságának szakigazgatási szervével igazoltatnia kell.”

4. § A Szabályzat 16. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„16. § (1) A hangszóró használatáért a díjszabásban megállapított használati díjat naptári negyedévenként kell fizetni. A naptári negyedévre esedékes díjat a negyedév utolsó hónapjának 8. napjáig kell megfizetni.

(2) Az előfizető a használati díjat az esedékesség időpontjában még akkor is köteles megfizetni, ha a hangszórót bármely ok miatt nem használja.

(3) 30 napot meghaladó üzemszünet (hálózati zavar, áramszünet stb.) esetében a naptári negyedévre esedékes használati díj megfizetése alól az előfizető mentesül.

(4) A díjfizetési kötelezettség kezdetének a hangszóró felszerelési időpontját kell tekinteni. A naptári negyedév első hónapjának 1. napjától a naptári negyedév második hónapjának 15. napjáig felszerelt hangszóró használatáért a díjat az egész naptári negyedévre meg kell fizetni;

a negyedév későbbi napjain felszerelt hangszóróért a következő naptári negyedév 1. napjától kezdődően kell a díjat fizetni.

(5) A belépés után elsőízben esedékes használati díj kiegyenlítéséig, illetőleg nyugtázásáig az előfizető a hangszóró használatára való jogosultságát a nevére kiállított vezetékesrádió engedéllyel igazolja. A továbbiakban a jogosultság igazolására a legutolsó naptári negyedévi nyugta szolgál. Az engedélyt, illetőleg az utolsó negyedévi nyugtát a következő negyedévi nyugta kiváltásáig meg kell őrizni és ellenőrzés alkalmával kívánatra fel kell mutatni.

(6) A posta a nyugtát kiegyenlítés végett a naptári negyedév utolsó hónapjának 1-8. napja között mutatja be az előfizetőnek. A kézbesítő a nyugtát csak akkor hagyja az előfizetőnél, ha az a nyugta teljes összegét kifizeti. Eredménytelen kézbesítési kísérlet esetében a kézbesítő az előfizetőnél értesítést hagy arról, hogy a díjat a postahivatalban egyenlítsse ki. Ha az előfizető a díjat a nyugta bemutatásakor, illetőleg a postahivatalban a naptári negyedév utolsó hónapjának 15. napjáig nem egyenlíti ki, a posta térítvevényes ajánlott levélben tartozásának megfizetésére felszólítja. Ha az előfizető díjfizetési kötelezettségének a folyó negyedév utolsó hónapjának végéig nem tesz eleget, a posta az engedélyt a folyó negyedév végével visszavonja és egyidejűleg a hangszóró leszerelése iránt intézkedik.

(7) Ha a nyugtát kiegyenlítés végett az előfizetőnek azért nem lehet bemutatni, mert állandó lakóhelyétől huzamosabb ideig távol van, az esedékes díjnak a postahivatalhoz eljuttatásáról az (1) bekezdésben megszabott határidő alatt az előfizető köteles gondoskodni.

(8) A hangszóró díjmentes használatára jogosultság az engedély kiállítását követő naptári negyedév 1. napjával kezdődik. Az engedélyt az érvényesség egész ideje alatt meg kell őrizni és ellenőrzés alkalmával kívánatra fel kell mutatni. Ha az engedély érvényessége bármely okból megszűnik, azt az illetékes postaigazgatóságnak be kell szolgáltatni.”

5. § A Szabályzat 18. §-ának (2)-(4) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„(2) Ha az előfizető az engedélyről a naptári negyedév első felében mond le, az engedély érvényessége a naptári negyedév második hónapjának 15. napjával, a naptári negyedév második felében történő lemondás esetén pedig, a naptári negyedév utolsó napjával szűnik meg. Ha a lemondás a naptári negyedév második hónapjának 15. napjával történik, az előfizető a naptári negyedévre díjat nem fizet; a naptári negyedév későbbi napjain történő lemondás esetén a negyedévi díj teljes összegét meg kell fizetni.

(3) A lemondás napjának azt a napot kell tekinteni, amelyen a lemondásra vonatkozó írásbeli bejelentést a postahivatalban megteszik. Ha a bejelentést postán küldik be, a lemondás napjának a bejelentés postára adásának napját kell tekinteni.

(4) Elhalálozás és az engedély visszavonása esetében az engedély érvényessége és a díjfizetési kötelezettség tekintetében a (2) bekezdésben foglalt rendelkezéseket kell alkalmazni.”

6. § A Szabályzat 20. §-ának (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) Az előfizető a lemondást az illetékes postahivatalban írásban visszavonhatja annak a naptári negyedév utolsó hónapjának 15. napjáig, amelyben az engedély érvényessége megszűnnék. A postahivatal az előfizetőt a lemondás hatálytalanításáról írásban értesíti.”

7. § Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

1961. évi V. törvény
a Magyar Népköztársaság Büntető Törvénykönyvéről

A Büntetőtörvénykönyv (Btk.) a közrend és közbiztonság elleni bűntettek között szabályozza a sajtóbűntetteket (210–212. §§). Ezek: előny kérése valaminek a sajtóban való elhallgatása vagy közzététele iránt; engedélyköteles sajtótermék engedély nélküli kinyomtatása, előállítás, terjesztése; impresszum-adatok nem vagy hamis feltüntetése; lefoglalásra vagy elkobzásra rendelt, illetve impresszum nélküli sajtótermék terjesztése; helyreigazítási kötelezettség nem vagy nem megfelelő teljesítése; helyreigazítási kérelemben lényeges körülményre valótlán tény állítása. Az utóbbi két esetben pénzbüntetés, a többi esetben szabadságvesztés a kiszabható büntetés. A 63. § (2) bekezdése értelmében el kell kobozni azt a sajtóterméket, amelyben a büntett megvalósul. Minősített esetként – sajtó útján – a következő bűncselekmények elkövetését szabályozza még a törvény: izgatás [127. § (2) bekezdés a) pont], háborús uszítás [135. § (2) bekezdés], hatóság vagy hivatalos személy megsértése [158. § (3) bekezdés], izgatás törvény vagy hatósági rendelkezés ellen [216. § (2) bekezdés], rémhírterjesztés [218. § (2) bekezdés], rágalmozás [266. § (2) bekezdés b) pont], becsületsértés [267. § (2) bekezdés c) pont], halottnak vagy emlékének meggyalázása [268. §].

A törvény 1962. július 1-jén lépett hatályba.

[...]

Az elkobzás

63. § (1) El kell kobozni azt a dolgot,

- a) amelyet a büntett elkövetéséhez eszközül használtak vagy arra szántak, ha az az elkövető tulajdona, vagy egyébként is, ha az a közbiztonságot vagy a közrendet veszélyezteti;
- b) amely a büntett elkövetése útján jött létre;
- c) amelyet a büntett elkövetője a tulajdonostól vagy annak hozzájárulásával mástól az elkövetésért kapott.

(2) El kell kobozni azt a sajtóterméket is, amelyben a büntett megvalósult.

(3) Ha az elkobzást nem lehet elrendelni, vagy foganatosítani, az (1) bekezdés b) és c) pontja esetében az elkövető a dolog értékének megfizetésére kötelezhető.

(4) Az elkobzott dolog tulajdonjoga az elkobzást kimondó határozat jogerőre emelkedésével az államra száll.

(5) Ha az elkobzás előfeltételei fennállanak, azt akkor is el kell rendelni, ha az elkövető nem büntethető.

[...]

Izgatás

127. § (1) Aki mások előtt

- a) a magyar nemzet,
- b) a Magyar Népköztársaság, ennek államrendje, az államrend valamely alapintézménye, a Magyar Népköztársaság Alkotmánya, ennek valamely alapelve,
- c) a Magyar Népköztársaság szövetségi, barátsági vagy együttműködésre irányuló egyéb nemzetközi kapcsolata,
- d) valamely nép, nemzetiség, felekezet vagy faj, továbbá – szocialista meggyőződésük miatt – egyes csoportok vagy személyek ellen gyűlölet keltésére alkalmas cselekményt követ el, hat hónaptól öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

- (2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha
- a) az izgatást sajtó vagy sokszorosítás útján, avagy egyébként nagyobb nyilvánosság előtt követték el;
 - b) a büntett – a c) pont esetében – a Magyar Népköztársaság nemzetközi kapcsolatainak megzavarására vezetett.
- (3) Aki a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő izgatásra irányuló előkészületi cselekményt hajt végre, három évig, háború idején hat hónaptól öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
128. § Aki mást a szocializmus érdekében kifejtett tevékenysége miatt tetteleg bántalmaz, hat hónaptól öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[...]

Háborús uszítás

135. § (1) Aki háborúra uszít vagy egyébként háborús hírverést folytat, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) A büntetés tíz évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a büntettet sajtó vagy sokszorosítás útján, avagy egyébként nagyobb nyilvánosság előtt követték el.
- (3) Aki háborús uszításra irányuló előkészületi cselekményt hajt végre, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[...]

Hatóság vagy hivatalos személy megsértése

158. § (1) Aki olyan tényt állít, híresztel vagy olyan tényre közvetlenül utaló kifejezést használ, amely alkalmas arra, hogy a hatóság vagy hivatalos személy működésével kapcsolatban a bizalmat megingassa, avagy a hivatalos személy becsületét csorbítsa, egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
- (2) Ugyanígy büntetendő az is, aki hatóság vagy hivatalos személy ellen – hivatali működésével kapcsolatban – olyan kifejezést használ vagy egyéb olyan cselekményt követ el, amely alkalmas a hatóságba vetett bizalom megingatására vagy a hivatalos személy becsületének a csorbítására.
- (3) A büntetés három évig terjedő szabadságvesztés, ha a büntettet sajtó vagy sokszorosítás útján, avagy egyébként nagyobb nyilvánosság előtt követték el.
- (4) Az elkövető nem büntethető, ha az állított tény valónak bizonyult. A valóság bizonyításának azonban csak akkor van helye, ha a tény állítását vagy híresztelését, illetve az arra közvetlenül utaló kifejezés használatát közérdek vagy bárkinek jogos érdeke indokolta tette.
159. § Hatóság vagy hivatalos személy megsértése miatt (158. §) büntető eljárásnak csak a jogszabályban meghatározott szerv feljelentése alapján van helye.

[...]

Sajtóbüntettek

210. § Aki a maga vagy más részére ellenszolgáltatásként előnyt követel, kér vagy fogad el azért, hogy valamit a sajtóban elhallgasson vagy közvégyen, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.
211. § Aki

- a) engedély nélkül kinyomtat, más módon előállít vagy terjeszt olyan sajtóterméket, amelynek kinyomtatásához, előállításához vagy terjesztéséhez engedély szükséges,
- b) sajtóterméken az előállítás helyére és idejére, a nyomdára vagy kiadóvállalatra, a kiadásért felelős személyre, illetőleg a felelős szerkesztőre vonatkozó adatokat (impresszum) nem, vagy hamisan tünteti fel,
- c) olyan sajtóterméket terjeszt, amelynek lefoglalását vagy elkobzását rendelték el, vagy amelyről a jogszabályban megszabott impresszum hiányzik, egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

212. § Aki

- a) mint közzétételre kötelezett személy a jogerős ítélettel megállapított helyreigazítási kötelezettségét nem vagy nem az ítéletben megszabott módon, illetőleg határidőben teljesíti,
- b) helyreigazítási kérelmében (panaszában) valamely lényeges körülményre valótlan tényt állít, feltéve, hogy az a tényállás a helyreigazításban megjelenik, pénzbüntetéssel büntetendő.

[...]

Izgatás törvény vagy hatósági rendelkezés ellen

216. § (1) Aki mások előtt a törvény vagy más jogszabály, avagy a hatóság rendelkezése ellen engedetlenségre izgat, három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés hat hónaptól öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az izgatást sajtó vagy sokszorosítás útján, avagy egyébként nagyobb nyilvánosság előtt követték el.

[...]

Rémhírterjesztés

218. § (1) Aki mások előtt olyan valótlan tényt vagy való tényt oly módon elferdítve állít vagy híresztel, amely alkalmas arra, hogy a köznyugalmat zavarja vagy a gazdasági helyzetet károsan érintse, két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés hat hónaptól öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a büntettet sajtó vagy sokszorosítás útján, avagy egyébként nagyobb nyilvánosság előtt követték el.

[...]

Rágalmazás

266. § (1) Aki valakiről más előtt a becsület csorbítására alkalmas tényt állít vagy híresztel, avagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ, hat hónapig terjedő szabadságvesztéssel vagy egy évig terjedő javító-nevelő munkával büntetendő.

(2) A büntetés egy évig terjedő szabadságvesztés, ha a rágalmazást

- a) aljas indokból,
- b) sajtó vagy sokszorosítás útján, avagy egyébként nagyobb nyilvánosság előtt követték el, vagy az
- c) súlyos hátrányt okozott.

Becsületsértés

267. § (1) Aki a 266. § esetén kívül mással szemben olyan kifejezést használ, vagy egyéb olyan

cselekményt követ el, amely alkalmas a becsület csorbítására, pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés hat hónapig terjedő szabadságvesztés vagy egy évig terjedő javító-nevelő munka, ha

a becsületsértést

a) aljas indokból,

b) feltűnően durva módon,

c) sajtó vagy sokszorosítás útján, avagy egyébként nagyobb nyilvánosság előtt követték el, vagy az

d) súlyos hátrányt okozott.

Halottnak vagy emlékének meggyalázása

268. § Halottnak vagy emlékének meggyalázása a 266. és 267. §-ban foglalt megkülönböztetés szerint, az ott meghatározott büntetéssel büntetendő.

[...]

37/1961. (XI. 4.) Korm. számú rendelet a rádió, a televízió és a postai hírközlő berendezések zavartalan használatának biztosításáról.

Szabálysértést követ el és 1.000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható az, aki a rádió, a televízió vagy a posta hírközlő berendezéseinek használatát akadályozó vagy zavaró villamos berendezést üzemeltet és a posta felhívására 15 napon belül a berendezés által okozott akadályozást, illetőleg zavarást nem szünteti meg.

1. §. Szabálysértést követ el és 1.000,- Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható az, aki a rádió, a televízió vagy a posta hírközlő berendezéseinek használatát akadályozó vagy zavaró villamos berendezést üzemeltet és a posta felhívására 15 napon belül a berendezés által okozott akadályozást, illetőleg zavarást nem szünteti meg.

2. §. A szabálysértés miatt az eljárás a járási (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottsága igazgatósági osztályának hatáskörébe tartozik.

3. §. A fegyveres testületek villamos berendezései által okozott akadályozás vagy zavarás megszüntetéséről a honvédelmi miniszter, illetőleg belügyminiszter gondoskodik.

4. §. Ez a rendelet az 1962. évi október hó 1. napján lép hatályba.

1014/1963. (VI. 30.) Korm. számú határozat a sajtóban nyilvánosságra hozott javaslatok és bírálatok megválaszolásáról

A határozat az állami szervek sajtó részére történő válaszadási kötelezettségét írja elő.

1. Az időszaki lapok (újságok, folyóiratok), a Magyar Rádió és a Televízió, a Magyar Távirati Iroda (a továbbiakban: a sajtó) útján nyilvánosságra hozott javaslatokban, illetve bírálatokban érintett állami szerv közvetlen felettese, (közvetlen felügyeleti szervének vezetője) köteles a javaslatot, illetve a bírálatot megvizsgálni, s a szerkesztőségnek érdemi választ adni, amennyiben a szerkesztőség a közlemény nyilvánosságra hozatalától számított öt nap alatt a szöveg egyidejű megküldésével választ kér. A választ a közlemény kézhezvételétől számított 30 nap alatt kell a szerkesztőségnek megküldeni s tartalmaznia kell a vizsgálat megállapításait és a tett intézkedéseket.

2. Ha nem a felkért állami szerv illetékes a válasz megadására, köteles erről a szerkesztőséget a közlemény kézhezvételétől számított öt nap alatt értesíteni, s a megkeresést ugyanezen határidő alatt az illetékes szervnek megküldeni.

3. Ha a felkérés ellenére az illetékes állami szerv válaszadási kötelezettségének a megszabott határidőn belül nem tesz eleget, a szerkesztőség bejelentése esetén a szóbanforgó állami szerv közvetlen felettes szerve, végsőfokon pedig az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) köteles haladéktalanul intézkedni az érdemi válasz megadása iránt és a körülményektől függően elrendelni a mulasztást elkövető személyek felelősségre vonását.

4. Ha az állami szerv vezetője arra a megállapításra jut, hogy a közlemény valótlan tényrt tartalmazott, vagy való tényrt hamis színben tüntetett fel, a további eljárásra a sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendeletnek a helyreigazítást szabályozó 13–23. §-a irányadó.

5. A Minisztertanács felkéri a társadalmi-, a tömegszervezetek és a szövetkezeti szervek vezető testületeit, hogy e határozat szellemében illetékességi területükre megfelelő intézkedéseket hozzanak.

6. E határozat kihirdetése napján lép hatályba.

6/1963. (IX. 21.) KPM rendelet **a Rádió-üzletszabályzat egyes rendelkezéseinek módosításáról**

Előfizetőtől vásárolt vagy ajándékba kapott televíziókészülékre a díjfizetési kötelezettség a vásárlást (ajándékozást) követő hónap első napján kezdődik.

Televíziókészülék eladása (elajándékozása) esetében az eladó (elajándékozó) műsorvevő engedélyének érvényessége és díjfizetési kötelezettsége a lemondás hónapjának végével megszűnik.

1. § A 225.000/1949. (VII. 23.) KPM rendelettel kiadott és az 1/1958. (II. 26.) KPM rendelettel a televízióra is kiterjesztett Rádió-üzletszabályzat (továbbiakban: Szabályzat) 29. §-a a 6/1960. (VIII. 6.) KPM rendelettel megállapított (3) bekezdésének 3. pontja az alábbi rendelkezéssel egészül ki:

„Előfizetőtől vásárolt vagy ajándékba kapott televízió műsorvevő készülékre a díjfizetési kötelezettség a vásárlást (ajándékozást) követő hónap 1. napján kezdődik.”

2. § A szabályzatnak a 6/1960. (VIII. 6.) KPM rendelettel megállapított 34. §-a az alábbi (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Televízió műsorvevő készülék eladása (elajándékozása) esetében az eladó (elajándékozó) műsorvevő engedélyének érvényessége és díjfizetési kötelezettség a lemondás hónapjának végével megszűnik.”

3. § Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

1964. évi II. törvény a postáról és a távközlésről

Az állami feladatként meghatározott posta- és távközlési tevékenységet kizárólagosan a Magyar Posta látja el. A távközlési tevékenység körében a Magyar Posta feladata többek között a rádió és televízió műsorának sugárzása, jeleknek továbbítása és vétele vezetéken vagy sugárzás útján, a frekvenciagazdálkodás, a rádió- és televízió-zavarelhárító szolgálat ellátása.

A rendelet tartalmazza a távközlési berendezések létesítésére és működésére vonatkozó szabályokat. Nagyfrekvenciás villamosberendezés előállításához és üzemben tartásához – ha jogszabály kivételt nem tesz – a Magyar Posta engedélye szükséges.

A közlekedés- és postaügyi miniszter hozzájárulása szükséges rádió- és televízió-műsorvevőkészülék sorozatgyártásához, külföldi rádió- és televízió-műsorvevőkészülék forgalombahozatalához, továbbá olyan vezetékes vagy vezeték nélküli távközlési berendezés gyártásához vagy külföldről való behozatalához, amely a Magyar Posta hálózatához csatlakoztatható és eltér az érvényben levő postai szabványtól, vagy a frekvenciagazdálkodás szempontjából engedélyezése elbírálandó.

Hatályon kívül helyezi a távirda, a távbeszélő- és egyéb villamosberendezésekről szóló 1888. évi XXXI. törvényt, a postáról szóló 1936. évi XXXV. törvényt és az 1925. évi IX. törvény 24. §-át.

A törvény célja

1. § E törvény a lakosság és a népgazdaság postai és távközlési igényeinek kielégítése érdekében a Magyar Posta, valamint a postai és távközlési szolgáltatást igénybevevők jogait és kötelességeit szabályozza.

Postai és távközlési tevékenység

2. § (1) A postai és távközlési tevékenység állami feladat, amelyet kizárólagos joggal a Magyar Posta lát el.

[...]

(3) A távközlési tevékenység körében a Magyar Posta feladata:

- a) a távíró és távbeszélő szolgálat,
- b) a rádió és televízió műsorának sugárzása,
- c) jeleknek, jelzéseknek, írásnak, képnek, hangnak vagy bármely egyéb természetű közlésnek az a) és b) pont alá nem eső adása, továbbítása és vétele vezetéken vagy sugárzás útján,
- d) a frekvenciagazdálkodás,
- e) a rádió és televízió zavarelhárító szolgálat ellátása.

[...]

3. § (1) A közlekedés- és postaügyi miniszter a Magyar Posta feladatkörébe utalt postai és távközlési tevékenység [2. § (2)-(3) bek.] ellátására – a Minisztertanács által meghatározott esetekben – másnak is adhat engedélyt.

(2) Ez a törvény a bányászatról, valamint a villamosenergia fejlesztéséről, átviteléről és elosztásáról szóló jogszabályoknak a távközlésre vonatkozó rendelkezéseit, továbbá a bányászatról szóló jogszabályoknak a bányahatóság jogkörére vonatkozó rendelkezéseit nem érinti.

(3) A távközlési hálózat egységét a Magyar Posta és az egyéb szervek távközlési hálózata között a közlekedés- és postaügyi miniszter biztosítja.

4. § (1) A Magyar Posta köteles a posta és a távközlés zavartalan működése érdekében szükséges személyi és tárgyi feltételekről gondoskodni.

(2) A Magyar Posta a feladatkörébe tartozó szolgáltatások igénybevételének lehetőségét – a meglévő szervezettel és berendezéssel – mindenki számára biztosítani és a szolgáltatásokat a szabályzatokban meghatározott feltételekkel teljesíteni köteles.

(3) A Magyar Posta köteles a szolgáltatást megtagadni, ha annak teljesítése jogszabályba, az állam érdekébe vagy közérdeklcsbe ütközne.

(4) A Magyar Posta megtagadhatja annak a szolgáltatásnak teljesítését, melynek teljesítése alól a közlekedés- és postaügyi miniszter közérdekből felmentette.

(5) Aki a postai és távközlési szolgáltatásokat igénybe veszi, köteles a szabályzatok és a díjszabások rendelkezéseit megtartani.

5. § (1) A postai és távközlési szolgáltatások igénybevételéért a díjszabásokban meghatározott díjat kell fizetni.

(2) Közérdekű célra a közlekedés- és postaügyi miniszter feláras postabélyegeket kibocsátását engedélyezheti.

Felügyelet és ellenőrzés

6. § (1) A Magyar Posta felett a felügyeletet a közlekedés- és postaügyi miniszter gyakorolja és ennek keretében

a) meghatározza a Magyar Posta szervezetét és működésének rendjét,

b) irányítja és ellenőrzi a Magyar Posta munkáját,

c) kiadja a postai és távközlési szabályzatokat, díjszabásokat és ezekben meghatározza a posta és távközlési szolgáltatások igénybevételének feltételeit,

d) jóváhagyja a postabélyegeket kibocsátásának tervét.

(2) A közlekedés- és postaügyi miniszter a más minisztérium, illetőleg országos hatáskörű szerv felügyelete alatt folytatott postai és távközlési tevékenység felett szakfelügyeletet gyakorol.

[...]

A posta felelőssége

12. § A postai és távközlési szolgáltatások teljesítéséért a Magyar Posta e törvényben meghatározott keretek között felel. Nemzetközi forgalomban a nemzetközi szerződések rendelkezései az irányadók.

13. § A szolgáltatás nem, vagy nem megfelelő teljesítése esetén a Magyar Posta a közönséges levélpostai küldemény díja kivételével köteles a fizetett díjat a szabályzatok rendelkezései szerint, egészben vagy részben visszafizetni.

14. § (1) A szolgáltatás nem, vagy nem megfelelő teljesítése esetén a Magyar Posta köteles az okozott kárt az alábbiak szerint megtéríteni:

[...]

(2) Nem felel a Magyar Posta

[...]

e) a távközlési szolgáltatás nem, vagy nem megfelelő teljesítéséből eredő károkért.

[...]

Kisajátítás

16. § Postai és távközlési létesítmények, ezek berendezéseinek és tartozékainak elhelyezésére ingatlan kisajátításának van helye.

Jogok idegen ingatlanon

17. § (1) E törvény keretei között a Magyar Posta jogosult az ingatlanokat, a vizeket és a légteret postai és távközlési célból használni.

(2) Az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) túrni köteles, hogy a Magyar Posta az ingatlanon, az alatt vagy felett vezetékeket, kábeleket, tartóoszlopokat, jelzőköveket és szerelvényeket (a továbbiakban: vezetékek), az épület vagy más létesítmény (a továbbiakban: épület) megfelelő helyén (tető, padlástér, lépcsőház, pince, kerítés stb.) postai és távközlési berendezést helyezzen el, azokat javítsa és karbantartsa.

(3) Ha a vezetékek vagy berendezés elhelyezése, illetőleg használata az ingatlan, épület rendeltetésszerű használatát lényegesen nem akadályozza, az ingatlan tulajdonosa (kezelője, használója) térítést nem igényelhet, egyébként az akadályoztatás mértékének megfelelő kártalanítás illeti meg.

(4) A Magyar Posta a távközlési összeköttetés biztosítása érdekében – kártalanítás ellenében – jogosult a vezetékek nyomvonalában levő fákat, bokrokat, azok ágait, gallyait és gyökereit eltávolítani, ha azt a vezetékek létesítése, karbantartása, javítása vagy az üzemzavarok megakadályozása szükségessé teszi.

(5) Az ingatlan tulajdonosának (kezelőjének, használójának) a vezetékek vagy berendezés elhelyezésével, javításával, karbantartásával vagy eltávolításával járó munkák során okozott károkat meg kell téríteni a polgári jog szabályai szerint.

(6) A kártalanítás, valamint a károk megtérítése felől – megegyezés hiányában – a bíróság határoz.

18. § A 17. § rendelkezéseit értelemszerűen alkalmazni kell az irányított sugárzású vezetékek nélküli összeköttetések nyomvonalára is. Ha a vezetékek nélküli zavartalan összeköttetés másképp nem biztosítható, – a Magyar Posta kérésére – az építésügyi hatóság építési korlátozást rendelhet el. A részletes szabályokat az építésügyi miniszter és a közlekedés- és postaügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

19. § (1) Új építmény létesítése, építmény felújítása, átalakítása vagy lebontása esetén az ingatlanon levő postai vezetékek vagy berendezés eltávolításának, illetőleg áthelyezésének költségei azt terhelik, aki a vezetékek vagy berendezés eltávolítására, illetőleg áthelyezésére okot adott.

(2) Személyi tulajdonban levő ingatlanon új építmény létesítése, építmény felújítása, átalakítása vagy lebontása esetén a postai vezeték vagy berendezés eltávolításáról, illetőleg áthelyezéséről az ingatlan tulajdonosának (kezelőjének, használójának) bejelentésétől számított hatvan napon belül a Magyar Posta köteles a szükséges mértékben a saját költségén gondoskodni.

Távközlési berendezések létesítése és működése

20. § (1) Nagyfrekvenciás villamosberendezés előállításához és üzemben-tartásához – ha jogszabály kivételt nem tesz – a Magyar Posta engedélye szükséges.

(2) Nagyfrekvenciás villamosberendezést és minden olyan gépet, készüléket, amely működése közben nagyfrekvenciás mellékhatást kelt, úgy kell üzemben-tartani, hogy működése a rádió, a televízió, a mikrohullámú vagy egyéb távközlési berendezés üzemében zavart ne okozhasson.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott villamosberendezést, gépet, készüléket csak zavaroszűrővel szabad előállítani és forgalomba hozni.

(4) A rádió, a televízió, a mikrohullámú vagy egyéb távközlési berendezést zavaró bármely berendezés, gép, vagy készülék üzemeltetője köteles a zavar megszüntetése céljából berendezésén, gépén, készülékén a Magyar Posta által elrendelt változtatásokat saját költségén végrehajtani. Ha az üzemeltető a felhívásnak nem tesz eleget, a berendezés, gép, vagy készülék üzemeltetését engedélyező szerv a Magyar Posta megkeresésére az engedélyt visszavonja.

(5) A (2) és (4) bekezdés rendelkezéseinek megtartását a Magyar Posta bármikor ellenőrizheti.

21. § Frekvenciagazdálkodás, valamint a zavarelhárítás szempontjainak érvényesítése érdekében a közlekedés- és postaügyi miniszter hozzájárulása szükséges

a) rádió és televízió műsorvevőkészülék sorozatgyártásához,

b) külföldi rádió és televízió műsorvevőkészülék forgalombahozatalához, továbbá

c) olyan vezetékes vagy vezeték nélküli távközlési berendezés gyártásához vagy külföldről való behozatalához, amely a Magyar Posta hálózatához csatlakoztatható és eltér az érvényben levő postai szabványtól, vagy a frekvenciagazdálkodás szempontjából engedélyezése elbírálandó.

22. § Erősáramú vezeték, vagy berendezés létesítése és üzemeltetése során biztosítani kell, hogy az a távközlési összeköttetést ne veszélyeztesse és ne zavarja.

Antenna létesítése

23. § Rádió és televízió berendezés tulajdonosa a berendezés működéséhez szükséges antennát – a vonatkozó szabványok és biztonsági előírások szerint – az ingatlan állagának veszélyeztetése nélkül jogosult létesíteni.

Postai és távközlési létesítmények elhelyezésének biztosítása

24. § (1) Város- és községrendezésnél, lakótelepek és egyéb létesítmények beruházásánál és felújításánál a postai és távközlési célra szolgáló épületek, vezetékek és berendezések elhelyezésének lehetőségét biztosítani kell.

(2) Ha a beruházási program postai és távközlési létesítményt is előír, ezt járulékos beruházásként kell figyelembe venni, s részére a kommunális létesítményekhez hasonlóan megfelelő elhelyezést kell biztosítani.

Vegyes rendelkezések

25. § A közlekedés- és postaügyi miniszter elemi csapás vagy a Magyar Posta tevékenységi körén kívül eső el nem hárítható egyéb rendkívüli körülmény esetén a postai és távközlési szolgáltatásokat átmenetileg korlátozhatja vagy szüneteltetheti. Az ebből eredő károkért a Magyar Posta nem felel, a díjak visszatérítésére a szabályzatok rendelkezései az irányadók.

26. § A postai és távközlési díjszabások alkalmazásával kapcsolatos vitákban – a felszámított összeg helyessége tekintetében felmerült vitákat kivéve – bírói, illetőleg döntőbizottsági út kizárásával a Magyar Posta határoz.

27. § Ha a Magyar Posta a postai és távközlési szolgáltatást igénybevevő vagy harmadik személy részére jog engedélyezése vagy kötelezettség megállapítása tárgyában határoz, eljárására az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény rendelkezései az irányadók.

28. § A közlekedés- és postaügyi miniszter a munkaügyi miniszterrel és a Postások Szakszervezetével egyetértésben egyes munkakörökben a postai dolgozók részére egyenruhát és postai rangjelzést rendszeresíthet.

29. § A postára vonatkozó történelmi emlékek felkutatásáról és megőrzéséről gondoskodni kell.

30. § A fegyveres testületekre külön jogszabály rendelkezései az irányadók.

Hatálybalépés, végrehajtás

31. § (1) Ez a törvény 1964. július 1. napján lép hatályba; egyidejűleg a távirda, a távbeszélő- és egyéb villamosberendezésekről szóló 1888. évi XXXI. törvény, a postáról szóló 1936. évi XXXV. törvény és az 1925. évi IX. törvény 24. §-a hatályát veszti.

(2) E törvény végrehajtásáról a Minisztertanács gondoskodik.

26/1965. (XI. 28.) Korm. rendelet a rádióállomások forgalmi adatainak bejelentéséről

A rendelet értelmében rádióállomás (minden hírközlés céljából vezeték nélküli jeltovábbításra alkalmas sugárzó berendezés) az ország területén üzemben tartott (tartalékolt) minden rádióállomást központi nyilvántartásba kell venni. A központi nyilvántartást a Belügyminisztérium vezeti. Az állami szervek, a társadalmi szervezetek, más jogi személyek, valamint – állampolgárságuktól függetlenül – a magánszemélyek kötelesek a tulajdonukban (használatukban, kezelésükben) levő rádióállomást e rendelet hatálybalépésétől számított harminc napon belül bejelenteni. Aki e rendelet hatálybalépése után létesít (készít) rádióállomást, a rádió-üzletszabályzatban [225000/1949. (VII. 23.) KPM rendelet] megállapított engedélyokirat kézhezvételétől számított öt napon belül köteles azt az erre a célra rendszeresített nyomtatványon a Belügyminisztériumnak bejelenteni.

1. § E rendelet alkalmazásában rádióállomás minden hírközlés céljából vezeték nélküli jeltovábbításra alkalmas sugárzó berendezés.

2. § (1) Az ország területén üzemben tartott (tartalékolt) minden rádióállomást központi nyilvántartásba kell venni. A központi nyilvántartást a Belügyminisztérium vezeti.

(2) Az állami szervek, a társadalmi szervezetek, más jogi személyek, valamint – állampolgárságuktól függetlenül – a magánszemélyek kötelesek a tulajdonukban (használatukban, kezelésükben) levő rádióállomást e rendelet hatálybalépésétől számított harminc napon belül az e célra rendszeresített nyomtatványon a Belügyminisztériumnak bejelenteni.

(3) Aki e rendelet hatálybalépése után szerez, vagy létesít (készít) rádióállomást, a rádióüzletszabályzatban [225000/1949. (VII. 23.) KPM rendelet] megállapított engedélyokirat kézhezvételétől számított öt napon belül köteles azt az e célra rendszeresített nyomtatványon a Belügyminisztériumnak bejelenteni.

(4) A (2)-(3) bekezdésben meghatározott bejelentés megtétele előtt a rádióállomás nem helyezhető üzembe.

3. § A rádióállomás üzemeltetése során a forgalmi adatokban bekövetkezett változást az engedélyokirat kézhezvételétől számított három napon belül a Belügyminisztériumnak írásban be kell jelenteni.

4. § (1) A rádióadó-berendezést előállító, átalakító, illetőleg forgalomba hozó vállalat (szövetkezet) az előállított (átalakított), illetőleg a belföldön forgalomba hozott rádióadó-berendezés adatait köteles a rendszeresített nyomtatványon a Belügyminisztériummal közölni.

(2) A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium az általa engedélyezett rádióállomásokra vonatkozó forgalmi adatokat, továbbá az engedélyokiratok érvényességi, illetőleg visszavonási idejét írásban közli a Belügyminisztériummal.

5. § (1) A rádióállomás – a 7. § (1) bekezdésében meghatározott szervek kivételével – csak a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium által engedélyezett rádióforgalmi adatokkal üzemeltethető.

(2) A rádióállomás rendeltetésszerű és szabályos üzemeltetését a Belügyminisztérium ellenőrzi.

6. § (1) Ha a cselekmény nem büntett, szabálysértést követ el és ötszáz forintig terjedő pénzbírsággal sújtható, aki

a) a rádióállomások bejelentésére és adatszolgáltatására vonatkozó köteleességét megszegi,

b) a birtokában levő rádióadó-berendezést szabálytalanul vagy nem a rendeltetésének megfelelően üzemelteti.

(2) A szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

(3) Szabálysértés elkövetése esetén a Belügyminisztérium a rádióállomás működését felfüggesztheti, megtilthatja, a készüléket lepecsételtetheti, a szabálysértési hatóság pedig elkobozhatja és a felmerült költségeket a szabálysértővel megtéríttetheti.

7. § (1) A Honvédelmi Minisztérium, Belügyminisztérium és Munkásörség bejelentési kötelezettségét a belügyminiszter külön szabályozza.

(2) Külföldi állam magyarországi diplomáciai képviselte rádióállomásaira vonatkozó rendelkezéseket a külügyminiszter állapítja meg.

8. § Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról a belügyminiszter gondoskodik; egyidejűleg a 69/1957. (XI. 22.) Korm. rendelet hatályát veszti.

17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendelet egyes szabálysértésekről

Az 1968. október 1-jén hatályba lépett szabálysértési rendelet 160. §-a a sajtóigazgatási szabálysértéseket tárgyalja. Szabálysértésnek minősül a sajtótermék sokszorosításának

megkezdésére, előállítására, példányszámára, terjedelmére, a sajtóterméken feltüntetendő adatokra, kötelező nyilvántartásokra, kézirat, imprimatúra megőrzésére, kötelezpéldányok küldésére, továbbá a szerző kilétének megállapításra vonatkozó előírások megszegése. E cselekmények pénzbírsággal sújthatóak, a sajtóterméket pedig el lehet kobozni.

I. FEJEZET

Közrend és közbiztonság elleni, valamint honvédelmi szabálysértések

[...]

II. Cím

SAJÓIGAZGATÁSI SZABÁLYSÉRTÉS

160. § (1) A nyomdának (sokszorosító üzemnek) az a felelős vezetője (a sokszorosító berendezésnek vagy gépnek üzemben tartója), illetőleg a kiadó, aki a sajtótermék sokszorosításának megkezdésére, előállítására, példányszámára, terjedelmére, a sajtóterméken feltüntetendő adatokra, a kötelező nyilvántartásokra, a kézirat vagy imprimatúra megőrzésére, valamint a kötelezpéldányok küldésére vonatkozó rendelkezéseket megszegi, háromezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) A sajtótermék felelős szerkesztője, a kiadó vagy a megrendelő, aki a szerző kilétének megállapításával kapcsolatos kötelességét megszegi, ezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(3) Azt a sajtóterméket, amelyre nézve a szabálysértést elkövették, el lehet kobozni.

[...]

XI. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

166. §. Ez a rendelet 1968. október 1. napján lép hatályba.

1039/1969. (X. 28.) Korm. határozat

a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala feladatkörének szabályozásáról

Hatályon kívül helyezi a 1012/1960. (VI. 7.) Korm. határozatot, és újra szabályozza a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának jog- és feladatkörét. Eszerint a Hivatal a sajtótevékenység felett felügyeleti, illetve ágazati felügyeletet gyakorló országos hatáskörű szerveként többek között feladatokat lát el a sajtó, a rádió, a televízió és „más tömegtájékoztatási eszközök” vonatkozásában. A Tájékoztatási Hivatal a sajtóval kapcsolatos engedélyezési jogkörrel bír az időszaki lapok megjelenése és terjesztése terén, valamint visszakerült hozzá a Magyar Rádió és Televízió közvetett, az MTI-nek pedig közvetlen felügyelete, szintén közvetlenül felügyeli a Lapkiadó Vállalatot.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a Tájékoztatási Hivatal feladatait és hatáskörét a következőkben határozza meg:

1. A Tájékoztatási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) a Kormánynak a sajtótevékenység felett felügyeleti, illetve ágazati felügyeletet gyakorló országos hatáskörű szerve.

2. A Hivatal hatásköre a sajtóra, a rádióra, a televízióra és más tömegtájékoztatási eszközökre (a továbbiakban: sajtószervek) terjed ki.

A Hivatal feladata és jogköre:

a) a legfőbb államhatalmi szervek és az államigazgatási vezető szervek tevékenysége propagandájának szervezése, tájékoztatással kapcsolatos tevékenységének koordinálása;

b) biztosítja, hogy minden fontos, munkájukhoz szükséges állami információ a sajtószervek rendelkezésére álljon;

c) biztosítja a sajtó részvételét és zavartalan munkakörülményeit a nagyobb jelentőségű országos és nemzetközi rendezvényeken;

d) kezdeményezi a sajtószervek munkáját érintő jogszabályok alkotását és részt vesz azok előkészítésében;

e) a minisztériumokkal és az országos hatáskörű szervekkel együttműködve – a Belügyminisztérium javaslatait figyelembe véve – biztosítja a sajtó területén az államtitkok és a szolgálati titkok, valamint – a Honvédelmi Minisztériummal együtt – a katonai vonatkozású, a honvédelemmel összefüggő és az azt érintő titkok védelmét.

3. A Hivatal számon tartja, koordinálja és elősegíti a sajtószervek rendeltetésszerű működéséhez szükséges feltételek biztosítását és fontos fejlesztési feladataik tervszerű megvalósítását. E tevékenysége során:

a) az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke által átengedett hatáskörben – a lapkiadásban érdekelt állami és társadalmi szervekkel együttműködve – gazdálkodik a sajtókiadványok céljára rendelkezésre álló papírkontingenssel;

b) a pénzügyminiszterrel és a munkaügyi miniszterrel, továbbá a Magyar Nemzeti Bank elnökével együttműködve részt vesz mindazon pénzügyi és munkaügyi kérdések eldöntésében, amelyek a sajtószervekre vonatkoznak;

c) az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke által átruházott hatáskörben a sajtótermékek vonatkozásában árhatósági jogkört gyakorol;

d) foglalkozik mindazokkal a személyi ügyekkel, amelyeket a Kormány a hatáskörébe utal;

4. A sajtóigazgatás keretében a Hivatal:

a) ellátja a sajtóval kapcsolatos engedélyezési jogkört, megadja, illetve megtagadja, vagy indokolt esetben visszavonja a belföldi időszakos lapok vonatkozásában a kiadás és terjesztés engedélyét;

b) megadja, illetve megtagadja vagy visszavonja a külföldi lapok vonatkozásában a belföldi terjesztési engedélyeket;

c) engedélyezi a lapok és folyóiratok importját és exportját.

5. Az érintett sajtószervek önállóságának érintetlenül hagyása mellett a Hivatal elnöke:

a) közvetlen felügyeleti jogkört gyakorol a Magyar Távirati Iroda és a Lapkiadó Vállalat felett;

b) a Kormány elnökének megbízása alapján és az általa meghatározott mértékben felügyeleti jogkört gyakorol a Magyar Rádió és Televízió vonatkozásában;

c) az egyesületekre vonatkozó rendelkezésekkel összhangban felügyeleti jogkört gyakorol a Magyar Újságírók Országos Szövetsége felett.

6. Az ágazati minisztereket megillető jogkört a sajtó területén az érdekelt miniszterekkel együttműködve a Hivatal elnöke gyakorolja. Az állami tájékoztatási munka koordinálása érdekében a Hivatal segítséget nyújt a minisztériumok, országos hatáskörű szervek és a tanácsok sajtó osztályainak (csoportjainak, előadóinak) munkájához.

7. A Hivatal a Külügyminisztérium hatáskörét nem érintve, részt vesz a sajtószervek nemzetközi kapcsolatainak koordinálásában. Ennek során feladata különösen:

a) a tájékoztatással kapcsolatos egyezmények előkészítése, megkötése és végrehajtásának ellenőrzése;

b) részvétel a külföldre irányuló propaganda koordinálásában;

c) részvétel a Magyarországon tartózkodó külföldi tudósítók tájékoztatásában.

8. A Hivatal feletti felügyeletet a Kormány a Minisztertanács elnöke útján gyakorolja. Elnökét és elnökhelyettesét a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány nevezi ki. A Hivatal munkatársait a Hivatal elnöke nevezi ki. A Kormány elnöke hagyja jóvá a Hivatal szervezeti felépítését és ügyrendjét.

9. A Hivatal elnöke tanácskozási joggal részt vesz a Minisztertanács ülésein és ellátja a Kormány szónívói teendőket.

10. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba. Egyidejűleg az 1012/1960. (VI. 7.) Korm. határozat, a 3155/1960. Korm. határozat, valamint a 3122/1959. Korm. határozat hatályát veszti.

5/1970. (IX. 10.) KPM rendelet ***a Rádió- és Televíziószabályzat Első Részének kiadásáról***

Új Rádió- és Televíziószabályzat kerül kiadásra. Egyidejűleg hatályát veszti a 225 000/1949. (VII. 23.) KPM rendelet 2. §-ának (5)–(7) és (9), 4. §-ának (2)–(3), 6. §-ának (2)–(3) és 7. §-ának (3) bekezdése, 8., 21–35., 53–54., 58–59. §-a és a műsorvevőkészülék üzemeltetésével kapcsolatos egyéb rendelkezései, valamint a Rádióüzletszabályzat kiegészítése, illetőleg módosítása tárgyában kiadott 7966-H/40-2/1950. (VI. 29.) KPM rendelet, 1/1952. (I. 8.) PoM rendelet, 2/1958. (V. 21.) KPM rendelet, 6/1960. (VIII. 6.) KPM rendelet és 6/1963. (IX. 21.) KPM rendelet, a Vezetékesrádió Üzletszabályzat kiadásáról szóló 3/1955. (X. 13.) KPM rendelet, valamint a kiegészítéséről, illetőleg módosításáról szóló 4/1959. (IV. 30.) KPM rendelet és 7/1960. (VIII. 6.) KPM rendelet, a televízióműsorvevő berendezésekről szóló 1/1958. (II. 26.) KPM rendelet.

1. § (1) A postáról és a távközlésről szóló 1964. évi II. törvény 6. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján a Rádió- és Televíziószabályzat Első részét – a 16-18. §-ban foglalt rendelkezések tekintetében az építésügyi és városfejlesztési miniszterrel egyetértésben – e rendelet *mellékleteként*¹ kiadom.

(2) A Rádió- és Televíziószabályzat Első Része minden postahivatalnál megtekinthető és a Budapest 72. számú postahivatalnál (Budapest, VIII., Verseny utca 1.) megvásárolható.

2. § Ez a rendelet az 1970. évi október hó 1. napján lép hatályba; egyidejűleg hatályát veszti - a Rádióüzletszabályzat kibocsátása tárgyában kiadott 225 000/1949. (VII. 23.) KPM rendelet 2. §-ának (5)–(7) és (9), 4. §-ának (2)–(3), 6. §-ának (2)–(3) és 7. §-ának (3) bekezdése, 8., 21–35., 53–54., 58–59. §-a és a műsorvevőkészülék üzemeltetésével kapcsolatos egyéb rendelkezései, valamint a Rádióüzletszabályzat kiegészítése, illetőleg módosítása tárgyában kiadott 7966-H/40-2/1950. (VI. 29.) KPM rendelet, 1/1952. (I. 8.) PoM

¹ Közlékedésügyi Értesítő 1970/19.

rendelet, 2/1958. (V. 21.) KPM rendelet, 6/1960. (VIII. 6.) KPM rendelet és 6/1963. (IX. 21.) KPM rendelet,

- a Vezetékesrádió Üzletszabályzat kiadásáról szóló 3/1955. (X. 13.) KPM rendelet, valamint a kiegészítéséről, illetőleg módosításáról szóló 4/1959. (IV. 30.) KPM rendelet és 7/1960. (VIII. 6.) KPM rendelet,

- a televízióműsorvevő berendezésekről szóló 1/1958. (II. 26.) KPM rendelet.

12/1970. (VI. 30.) MM rendelet ***a megfilmesítési szerződések feltételeiről és a szerzők díjazásáról***

A rendelet a filmkészítéssel kapcsolatos szerződések feltételeinek és a szerzők díjazásának részleteit szabályozza. Kiegészíti a 2/1973. (VI. 2.) MM számú rendelet, módosítja a 6/1984. (II. 1.) MM rendelet.

A szerzői jogról szóló 1969. évi III. törvény 56. §-ának (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel, valamint a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben az alábbiakat rendelem el.

I. Általános rendelkezések

1. § (1) A rendelet hatálya a szerzői jogi védelem alatt álló művek megfilmesítése céljából kötött szerződésekre (a továbbiakban: szerződés) terjed ki.

(2) Nem tartoznak a rendelet hatálya alá azok a szerződések, amelyeket kizárólag televíziós sugárzásra készülő film alkotásához kötnek meg, továbbá amelyeknél a szerződő felek egyike a devizajogszabályok szerint külföldinek minősül.

2. § A rendelet alkalmazása szempontjából

a) film a játékfilm, a riport-, dokumentum-, és oktatófilm szakmai tájékoztató és népszerű tudományos film, a rajz-, báb-, propaganda-, reklám- és diafilm,

b) animációs film az a film, amelynél a felvétel tárgya nem reális, fizikai, térben és időben létező személy vagy tárgy;

c) írói mű bármely írói mű, amelyet film alkotásához kívánnak felhasználni, ideértve a film céljára készülő filmvázlatot, filmnovellát, forgatókönyvet, ismeretterjesztő és szakszöveget, kísérőszöveget, magyar és idegennyelvű szinkronszöveget, feliratos film prózai vagy verses szövegét is;

d) grafikai mű – a reklámdia kivételével – film készítéséhez felhasználni kívánt grafikai alkotás.

3. § (1) A szerződésnek tartalmaznia kell a szerzői mű fajtát, a mű felhasználásával megalkotni kívánt film műfaji meghatározását, a film tervezett terjedelmét (hosszát), a mű átadásának határidejét, valamint a díjazással kapcsolatos megállapodást.

(2) A szerződés írásba foglalásán felül írásban kell megtenni a feleknek a szerződés alapján, vagy annak folytán szükséges jognyilatkozataikat is.

4. § (1) Film alkotásához felhasználni kívánt, de nem film céljára készült írói műre, továbbá a filmvázlatra és a filmnovellára vonatkozó szerződéssel a felhasználó megszerzi azt a kizárólagos jogot is, hogy azok alapján akár a szerzővel, akár más személlyel filmnovellát, illetőleg filmforgatókönyvet készíttessen.

(2) A szerződés alapján a felhasználó a filmet egyidejűen többnyelvű verzióban elkészítheti.

(3) A felhasználó a szerződés alapján a filmhez felhasznált műveket – a cél által indokolt terjedelemben, külön díjazás nélkül – a filmmel kapcsolatos propaganda céljára is felhasználhatja.

(4) A felhasználó az általa készített filmből jogosult egy vagy több rövidebb filmet, továbbá diafilmet készíteni, a film egyes részeit pedig más filmben is felhasználni.

5. § (1) A szerződés – játékfilm filmvázlatának kivételével – film céljára jövőben alkotandó műre is köthető. Ilyen esetben a felhasználó köteles a mű átvételétől számított 6 hónapon belül a szerzőt írásban értesíteni arról, hogy a művet elfogadja-e, vagy annak kijavítását igényli.

(2) A mű kijavításra visszaadása esetén a kijavítás elvégzésére megfelelő határidőt kell kitűzni. A kijavított mű elfogadása tárgyában az átvételtől számított 3 hónapon belül köteles a felhasználó nyilatkozni.

(3) A mű, illetőleg a kijavított mű elfogadása tárgyában a nyilatkozattételi kötelezettség elmulasztása esetén a művet elfogadottnak kell tekinteni.

6. § (1) A felhasználó elállhat a szerződéstől, ha a szerző a művet az előírt határidőben nem adja át, vagy az indokoltan kívánt kijavítását nem végzi el. Ilyen esetben a szerzőt díjazás nem illeti meg.

(2) A felhasználó elállhat a szerződéstől, ha a mű kijavítás után sem alkalmas felhasználásra. Ilyenkor a szerzőt a 8. § (3) bekezdésében meghatározott mérsékelt díj illeti meg.

(3) A szerződéstől a szerző elállhat, ha a felhasználó a film céljára készített mű elfogadásától számított 4 éven belül a filmrevételt (a továbbiakban: forgatás) nem kezdi meg, vagy a megkezdett forgatást 4 éven belül nem fejezi be. Ilyen esetben a film céljára készített mű szerzőjét a 8. § (4) bekezdésében meghatározott díj illeti meg, a művel pedig szabadon rendelkezik.

7. § (1) A szerző a nem film céljára készített műre vonatkozó szerződéstől elállhat, ha a felhasználó a film forgatását a szerződés megkötésétől számított négy éven belül nem kezdi meg, vagy a megkezdett forgatást négy éven belül nem fejezi be. A szerzőt ilyen esetben a felvett előleg megilleti, a művel pedig szabadon rendelkezik.

(2) Nem gyakorolhatja a szerző az (1) bekezdésben szabályozott elállási jogát, ha a felhasználó a kikötött szerzői díjnak 40 százalékát a szerződés megkötésétől számított három év lejártát megelőző 30 napig a szerző részére kifizeti. Ilyen esetben a négy éves határidő a kifizetés napjával újból kezdődik; ezzel a joggal a felhasználó ismételten nem élhet.

8. § (1) A szerzői díjat a rendelethez *mellékelt A-F jelű táblázatokban* megjelölt művek esetén az ott feltüntetett díjtételek alkalmazásával, egyéb művek (pl. mozgófilm céljára készült grafikai művek, jelmeztervek, díszlettervek stb.) esetén a felek megállapodása szerint kell a szerződésben meghatározni. A jövőben alkotandó mű szerzői díja az *A-D* és *F táblázatok* szerint külön alkotói és külön megfilmesítési díjból áll.

(2) A szerzői díjat – eltérő szabály hiányában – a film forgatásának a mű felhasználásával történő megkezdésétől számított 8 napon belül kell a szerző részére kifizetni. Ha a szerzői díj alkotói és megfilmesítési díjból áll, az alkotói díj a mű elfogadásától, a megfilmesítési díj pedig a film forgatásának megkezdésétől számított 8 napon belül esedékes.

(3) Ha a felhasználó a szerződés alapján készített művet kijavítás után sem fogadja el, a szerző alkotói díj esetén annak 25 százalékára, ha külön alkotói díj nincs megállapítva a szerzőnek egyébként járó díj 25 százalékára tarthat mérsékelt díjként igényt, az ezt meghaladó esetleges előleget azonban visszatértenie nem kell. A felvett előleggel nem fedezett mérsékelt díjat a mű elfogadásának megtagadásától számított 8 napon belül kell a szerző részére kifizetni.

(4) Amennyiben a film céljára készített mű szerzője a 6. § (3) bekezdése alapján a szerződéstől eláll, úgy részére 8 napon belül a kikötött megfilmesítési díjnak 30 százalékát kell – az esetleg folyósított előleg beszámításával – kifizetni.

9. § A szerzői díjon felül a szerzőt az alábbi különdíjak illetik meg:

a) A forgatókönyv és az alapjául szolgáló írói mű (művek), továbbá a filmben felhasznált zenemű szerzője (szerzői) részére – ha a felhasználó a filmből egy vagy több rövidebb filmet vagy diafilmet készít, vagy a film egyes részeit más filmben is felhasználja, – különdíjként jár annak az összegnek egynegyed része, amely a szerzői díj összegéből – az eredeti film hosszához viszonyítva – a rövidebb filmre, a diafilmre, illetőleg a film felhasznált részére esik. Ez a különdíj a rövidebb film, a diafilm, illetőleg a film részének felhasználásával készült film első nyilvános bemutatásától – diafilm esetében a forgalombahozattól – számított 8 napon belül esedékes.

b) Ha a szerzői díj összege a film hosszához igazodik, de a szerződésben kikötöttnél hosszabb film készült, és a szerzői díj a hosszabb film után járó szerzői díj alsó határát nem érte el, a különbözetet különdíjként a forgatás befejezésétől számított 8 napon belül kell a szerzők részére kifizetni.

c) A filmben felhasznált zenemű szerzőjét a szöveges zenemű szövegírójával együtt, a film nyilvános vetítése után – a reklámfilm kivételével – különdíj illeti meg. A különdíjat a filmet vetítő filmszínházaknak keskenyfilm vetítése esetén havi 5 Ft összegű, egyéb filmek után pedig a bruttó jegybevétel 0,5 százalékát kitevő befizetéseiből a Szerzői Jogvédő Hivatal folyósítja az érdekelt szerzők részére.

d) Ha a film külföldi értékesítésre kerül, a forgatókönyvnek és az alapjául szolgáló írói műnek szerzője részére az exportbevétel 0,5 százaléka jár különdíjként abban az esetben, ha az exportbevétel összege az 1 millió Ft-ot meghaladja. A különdíjat a szerzők részére félévi elszámolás mellett – a szerzők eltérő megállapodásának hiányában – a szerzői díjak aránya szerint kell kifizetni.

e) A diafilmszöveg szerzője részére különdíjként kell kifizetni azt az összeget, amit a felhasználó részére a szöveg hanglemmezre vétele esetén a hanglemezt előállító szerv szövegírói díj címén fizet.

f) A filmhez felhasznált zenemű szerzője részére különdíjat kell megállapítani, ha a zeneművet vagy annak egy részét a felhasználó animációs filmsorozat több darabjában használja fel. A különdíj a szerzői díj mértékét nem haladhatja meg.

II. Az egyes szerzői művekre vonatkozó külön rendelkezések

10. § (1) Filmvázlat az az írói mű, amely filmtörténet cselekményének rövid, vázlatos leírását tartalmazza, és filmnovella, vagy filmforgatókönyv megalkotásához alapul szolgálhat.

(2) A filmvázlat szerzőjét – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – csak megfilmesítési díj illeti meg, amit a film forgatásának megkezdésétől számított 8 napon belül kell kifizetni.

(3) A szerződés szerint riport-, dokumentum-, szakmai tájékoztató, népszerű tudományos-, oktató-, reklám-, propaganda és animációs film céljára a szerződés alapján készített filmvázlat szerzőjét megilleti alkotói díj is, amely a filmvázlat elfogadásától számított 8 napon belül esedékes. Az alkotói díjra a szerződés megkötésével egyidejűen előleget kell a szerző részére kifizetni. Az előleg az alkotói díj 30 százalékánál kevesebb nem lehet, de a díj 50 százalékát nem haladhatja meg.

11. § (1) Filmnovella az az írói mű, amely a dialógusok és részletek aprólékos kidolgozása nélkül a filmtörténet cselekményének olyan leírását tartalmazza, amely forgatókönyv megalkotásához alapul szolgálhat.

(2) Az alkotói díj 30 százalékát a szerződés megkötésekor kell kifizetni, további 10 százalékát pedig a filmnovella alkotásának időtartama alatt előlegként lehet a szerző részére

folyósítani. Ha a szerző részére járó alkotói díj az 1 000 Ft-ot nem éri el, a felhasználó a díjat – esedékességekor – 1 000 Ft-ra kiegészítheti a megfilmesítési díj előlegeként. A megfilmesítési díj előlegeként egyébként annak 15 százaléka illeti meg a szerzőt abban az esetben, ha a felhasználó a forgatókönyv megalkotására szóló szerződést nem a filmnovella szerzőjével köti meg.

12. § (1) A filmforgatókönyv az az írói mű, amely a filmtörténetnek részletes, a film elkészítésére alkalmas módon való leírását tartalmazza.

(2) Ha a szerző a filmforgatókönyvet más szerző által alkotott írói mű felhasználása nélkül alkotta meg, úgy a filmforgatókönyv megfilmesítési díján felül megilleti őt az a megfilmesítési díj is, amely a melléklet szerint, az alapul szolgáló írói mű szerzőjének járna. Ilyen esetben az utóbbi megfilmesítési díj összegét is a filmforgatókönyvre vonatkozó szerződésben kell meghatározni.

(3) Az alkotói díjnak játékfilm esetén 25 százalékát, más film esetén pedig 40 százalékát a szerződés megkötésekor előlegként kell a szerző részére folyósítani. A felhasználó indokolt esetben a filmforgatókönyv megalkotásának ideje alatt is folyósíthat előleget, de ez az előleg a szerződés megkötésekor fizetett előleggel együtt az alkotói díj 50 százalékát nem haladhatja meg.

13. § (1) A diafilmszöveg az az írói mű, amely a rajzokból vagy fényképekből álló diafilm kísérő, vagy ismertető szövegét tartalmazza.

A diafilmszövegre vonatkozó szerződéssel a felhasználó kizárólagos jogot szerez arra is, hogy a filmszöveget feliratként alkalmazza, szöveggönyvként kiadja, továbbá diahanglemezre és magnószalagra felvegye, a filmet pedig azokkal együtt terjessze.

(2) A diafilmszövegre vonatkozó szerződés alapján a szerző köteles a filmszöveggel együtt annak képekre bontását tartalmazó képtervet is átadni. Fényképes diafilm esetén a szerző egyidejűleg köteles írásban közölni a felhasználóval az egyes fényképek szerzőinek nevét, lakcímét és a fényképek felhasználásával kapcsolatos díj- és esetleges egyéb igényét.

14. § (1) A film céljára szolgáló írói mű alkotásához felhasználni kívánt másik írói mű szerzőjével kötött szerződés alapján a megfilmesítési díj csak abban az esetben jár, ha a film forgatását a felhasználó megkezdte. A szerző részére előlegként a megfilmesítési díj 10 százaléka fizetendő a szerződés megkötésekor abban az esetben, ha a felhasználó a film céljára szolgáló írói mű megalkotására nem a szerzővel köt szerződést.

(2) Diafilm céljára szolgáló filmszöveg alkotásához felhasználni kívánt írói mű megfilmesítési díját a diafilm forgalombahozatalát követő 8 napon belül kell a szerző részére kifizetni, előlegként a megfilmesítési díj 20 százaléka a szerződés megkötésekor fizethető.

15. § (1) Zeneműre vonatkozó szerződés alapján a felhasználó a zeneművet animációs film gyártása esetén filmsorozatban is felhasználhatja.

(2) Ha a szerződés tárgya jövőben alkotandó zenemű, a szerző köteles a szerződésben meghatározott időpontig a zenemű teljes partitúráját, a hangszerelésre megfelelő utalást tartalmazó zongoravázslattal együtt átadni, továbbá a film zenei felvételeinél és azok összeállításánál (keverésénél) közreműködni, a zenemű lényegét nem érintő módosításokat pedig a művén végrehajtani. A szerzői díj 40 százalékát a szerződés megkötésekor, további 40 százalékát a teljes partitúra elfogadásától, 20 százalékát pedig az utószinkron elkészültétől számított 8 napon belül – legkésőbb azonban a partitúra elfogadásától számított egy éven belül – kell a szerző részére kifizetni. Opera-, operett- és balettfilm esetén a szerzői díj második 40 százalékát az előhangfelvételtől számított 8 nap alatt kell a szerző részére kifizetni.

(3) A kész zenemű felhasználására vonatkozó szerződés alapján a szerzői díj a film forgatásának zenemű felhasználásával történő megkezdésétől számított 8 napon belül esedékes. A szerző kívánságára a szerzői díj 10 százalékát előlegként a szerződés megkötésekor ki kell fizetni a szerző részére.

16. § (1) Diafilm készítéséhez felhasználni kívánt jövőben alkotandó grafikai műre vonatkozó szerződésben a felek vázlat készítését is kiköthetik. Ilyen esetben a rendeletnek a mű elfogadására vonatkozó szabályait a vázlatra is alkalmazni kell, a művet pedig a szerző csak a vázlat kifejezett elfogadása esetén készítheti el. A vázlatért különdíj nem jár, elfogadásának hiányában a mérsékelt díjat a 8. § (3) bekezdése szerint az alkotói díj alapján kell megállapítani.

(2) Diafilm készítéséhez felhasznált kész grafikai mű alkotóját a megfilmesítési díjon felül alkotói díj is megilleti, ha a grafikai mű a diafilm útján kerül először nyilvánosságra. Az alkotói díj ilyen esetben a mű filmrevételének megkezdésétől számított 8 napon belül esedékes.

(3) A szerződés alapján alkotandó grafikai mű szerzője részére a szerződés megkötésekor az alkotói díjra előleget kell folyósítani. A megfilmesítési díjra előleg a filmrevétel megkezdését követően jár a szerző részére. Az előleg az alkotói, illetőleg a megfilmesítési díj 20 százalékánál kevesebb nem lehet, de annak 50 százalékát nem haladhatja meg.

(4) A grafikai mű megfilmesítési díja az elkészült diafilm forgalombahozatalától számított 8 napon belül esedékes. A mű szerzőjét az elkészült diafilm egy példánya ingyenesen megilleti.

III. Vegyes rendelkezések

17. § A felhasználó a szerződés alapján öt megillető jogokat más – akár belföldi, akár külföldi – természetes vagy jogi személlyel együttesen is gyakorolhatja, a film terjesztésének és nyilvános előadásának, továbbá a filmből diafilm készítésére, terjesztésére és nyilvános előadására vonatkozó jogát pedig a szerző hozzájárulása nélkül átruházhatja.

18. § (1) A szerző a szerződés alapján készített filmvázlat, filmnovella és forgatókönyv témáját, továbbá film céljára alkotott zeneművet és grafikai művet a szerződés megkötésétől kezdődően a film első nyilvános bemutatásáig bármilyen formában csak a felhasználó írásbeli hozzájárulásával hozhatja nyilvánosságra.

(2) Az újabb megfilmesítési szerződés kötésének az Szjt. 42. §-ának (3) bekezdésén alapuló korlátozása kiterjed a rajz vagy bábfilmekben szereplő jellegzetes alakra, valamint a felek megállapodása esetén a szerzőnek a film céljára készített és felhasznált művével azonos témájú másik művére is.

(3) Diafilmszöveg témájának nyilvánosságra hozatalához a diafilm forgalombahozataláig szükséges a felhasználó írásbeli hozzájárulása, de a filmszövegnek, illetőleg a témájának diafilm, hanglemmez, vagy magnószalag formájában való felhasználásához a diafilm forgalombahozatala után is meg kell szerezni a felhasználó írásbeli hozzájárulását.

(4) Amennyiben a film céljára alkotott írói művet, zeneművet vagy grafikai művet a szerző és a felhasználó hozzájárulása nélkül harmadik személy hozza a nyilvános bemutatás, illetőleg a forgalombahozatal előtt nyilvánosságra, úgy a szerző a felhasználó felhívására köteles haladéktalanul megtenni mindazokat az intézkedéseket, amelyek a nyilvánosságra hozatal folytatásának megakadályozásához szükségesek.

19. § Ha a felhasználó az Szjt. 41. §-ának (3) bekezdése alapján a filmmel kapcsolatos vagyoni jogok védelmében fellép, a film alkotásához felhasznált mű szerzője köteles a felhasználó részére a jogok érvényesítéséhez szükséges minden támogatást megadni.

20. § A Művelődésügyi Minisztérium Filmművészeti Főosztálya vezetőjének előzetes hozzájárulásával a felhasználó

a) az A) jelű táblázat 1–3 díjtétele szerint számított alkotói díjnak a szerződésben kikötött összegét rendkívül indokolt esetben legfeljebb 40 százalékkal felemelheti;

b) a játékfilmhez felhasznált, de nem a film céljára alkotott és a film megalkotásának szempontjából is kimagasló értékű írói mű szerzőjének a szerződésben kikötött megfilmesítési

díját legfeljebb 20 000 Ft-tal kiegészítheti, a 2 000 m-nél rövidebb film esetén azonban a kiegészítés összege a 4 000 forintot nem haladhatja meg;

c) a B) jelű táblázat 2–3 díjtétele alá eső filmekhez felhasznált írói mű alkotói és megfilmesítési díját arányosan felemelheti, ha az elkészült film hossza a 2 000 m-t meghaladja;

d) az E) jelű táblázat 1–2 díjtétele alá eső és a 6 000 m-t meghaladó hosszúságú film esetén a szerződésben kikötött szerzői díjat legfeljebb 50 százalékkal emelheti fel;

e) az opera-, operett- és balettfilm céljára jövőben megalkotandó zenemű szerzői díjának az E) jelű táblázatban meghatározott felső határtól eltérhet.

21. § A film céljára készített vagy egyébként felhasznált, de a rendelet mellékletében fel nem sorolt kisebb írói művek (versek, dalszövegek, magyar és idegennyelvű verses szinkronszövegek és filmfeliratok, animációs filmekhez készített kísérőszövegek stb.) szerzői díját a felek a szerződésben a melléklet díjtételeire figyelemmel, azok arányos alkalmazásával a kisebb zeneművek (betétszám stb.) vagy zeneművek kisebb részének szerzői díját pedig a mű filmbeli terjedelmére tekintettel állapítják meg. Az így megállapított szerzői díj azonban 100 forintnál kevesebb nem lehet.

22. § A szerződés alapján a felhasználó részére átadott műpéldány – eltérő szerződési rendelkezés hiányában – a szerző tulajdona marad és azt a felhasználás által indokolt idő után a szerző részére vissza kell adni.

23. § Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépése után kötött szerződésekre kell alkalmazni.

A Táblázat

Írói művek játékfilm és animációs film gyártására való felhasználása fejében fizetendő szerzői díjak

[...]

B Táblázat

***Írói művek, riportfilm, dokumentumfilm,
népszerű tudományos film, oktatófilm
vagy reklámfilm gyártására való felhasználása fejében
fizetendő szerzői díjak Ft-ban***

[...]

C Táblázat

***Magyar és idegen nyelvű verses szinkronszövegek
és filmfeliratok filmgyártás céljából való felhasználása
fejében fizetendő szerzői díjak***

[...]

D Táblázat

***Írói művek diafilmgyártásra való felhasználása
fejében fizetendő szerzői díjak***

[...]

E Táblázat

***Zeneművek filmek gyártására való felhasználása
fejében fizetendő szerzői díjak***

[...]

F Táblázat

***Grafikai művek diafilmgyártásra való felhasználása fejében
fizetendő szerzői díjak***

[...]

4/1971. (VII. 31.) MM rendelet
a mozgófilmek gyártásának és forgalmazásának engedélyezéséről, valamint
egyes filmgyártói munkakörök képesítéshez kötéséről

Mozgófilm gyártását megkezdeni és az elkészült filmet forgalmazni csak a Művelődésügyi Minisztérium Filmművészeti Főosztályának engedélyével lehet. A rendelet kivételeket is meghatároz. Továbbá meghatározza az egyes filmgyártói munkakörök betöltéséhez szükséges szakképesítéseket. Részleteiben módosította a 9/1982. (VII. 5.) MM rendelet.

A mozgófilmek gyártásának és forgalmazásának engedélyezését, valamint a filmgyártói munkakörök betöltéséhez szükséges szakképzettséget – az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel, továbbá a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsával, az Általános Fogyasztási Szövetkezetek Országos Szövetségével, a Kisipari Szövetkezetek Országos Szövetségével, a Szakszervezetek Országos Tanácsával és a Művészeti Szakszervezetek Szövetségével egyetértésben – a következőkben szabályozom:

I. Általános rendelkezések

1. § A rendelet alkalmazásában filmen mozgófilmet, filmgyártáson a filmrevételt, a filmgyártón a filmrebevőt, filmforgalmazáson pedig a filmek nyilvános bemutatását, továbbá többszörözés útján való terjesztését kell érteni.

2. § Nem esnek a rendelet hatálya alá

- a) a magánszemélyek saját használatra készült amatőr filmjei,
- b) az állami szervek, a társadalmi szervezetek és szövetkezetek, valamint ezek vállalatai és intézményei saját gazdasági tevékenységét, ügyvitelét vagy oktató tevékenységét szolgáló, forgalmazásra nem kerülő filmek,
- c) a televíziós sugárzásra készülő filmek.

II. Filmek gyártásának és forgalmazásának engedélyezése

3. § (1) Film gyártását – megrendelés esetén is – csak akkor szabad megkezdeni, ha a film elkészítéséhez a Művelődésügyi Minisztérium Filmművészeti Főosztályának vezetője hozzájárult. Az erre irányuló kérelmet a filmgyártó a felügyeleti szerve, illetőleg a társadalmi szervezet az országos szerve, a szövetkezet pedig az országos szövetség (a továbbiakban: felügyeleti szerv) útján terjesztheti elő. A felügyeleti szerv a kérelmet véleményezve továbbítja a Művelődésügyi Minisztérium Filmművészeti Főosztályához.

(2) A film gyártásának engedélyezése iránti kérelemhez csatolni kell a tervezett filmre vonatkozó költségelőirányzatot, valamint – két példányban – a film technikai forgatókönyvét, amelyen a szerző (szerzők) nevét is fel kell tüntetni. Ha a kérelmező csak alkalmoszerűen foglalkozik filmgyártással, a kérelemhez a tervezett gyártás személyi és tárgyi előfeltételeinek leírását is mellékelni kell. A kérelemben nyilatkozni kell arról, hogy a filmet forgalmazni kívánják-e és milyen körben. Ha a film megrendelésre készül, a megrendelőre vonatkozó adatokat is közölni kell.

(3) A film gyártásának engedélyezéséről a Művelődésügyi Minisztérium Filmművészeti Főosztályának vezetője a kérelem kézhezvételétől számított 15, reklámfilm esetében 8 napon belül dönt és erről a kérelmezőt írásban értesíti.

(4) Az (1)–(3) bekezdésekben szabályozott engedélyezési eljárás alól mentesek a minisztériumok közvetlen irányítása alá tartozó és a Művelődésügyi Minisztérium Filmművészeti Főosztályának bejelentett filmstúdiók által a minisztérium vagy a közvetlen felügyelete alatt álló szervek, intézmények, vállalatok részére készített filmek. Az ilyen filmek gyártását a filmstúdiók közvetlen irányítását ellátó minisztérium engedélyezi.

(5) Nem kell esetenként gyártási engedélyt kérniük a reklámfilm gyártásához a Belkereskedelmi Minisztérium ágazati felügyelete alá tartozó azoknak a szerveknek, intézményeknek, vállalatoknak és szövetkezeteknek, amelyek reklámfilmek gyártásával – nem főtevékenységként – üzletszerűen foglalkoznak. Az ilyen filmgyártóknak – a Belkereskedelmi Minisztérium útján – általános reklám filmgyártási engedélyt kell a Művelődésügyi Minisztérium Filmművészeti Főosztályától kérniük.

4. § (1) Filmet csak engedéllyel szabad forgalomba hozni. A film forgalmazásának engedélyezése iránti kérelmet a film elkészültét követően a standard kópiával együtt kell a Művelődésügyi Minisztérium Filmművészeti Főosztálya vezetőjének megküldeni. A minisztériumok közvetlen irányítása alatt álló filmstúdiók által készített filmek forgalmazásának engedélyezése iránti kérelmet a filmstúdió irányítását ellátó minisztérium útján kell előterjeszteni; a kérelmet az említett minisztérium – véleményével ellátva – továbbítja a Művelődésügyi Minisztérium Filmművészeti Főosztályához.

(2) A film forgalmazásának engedélyezéséről a Művelődésügyi Minisztérium Filmművészeti Főosztályának vezetője 8 napon belül dönt. A film forgalmazásának engedélyezése „Engedélyokirat” kiállításával történik.

(3) A rendelet nem érinti az engedélyezett filmek külkereskedelmi forgalmazására vonatkozó külön jogszabályok rendelkezéseit.

5. § (1) A filmek gyártásának és forgalmazásának engedélyezésével kapcsolatos eljárásra – az e rendeletben foglalt eltérésekkel – az 1957. évi IV. törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(2) A Művelődésügyi Minisztérium Filmművészeti Főosztálya vezetőjének a 3. § (3) bekezdése, valamint a 4. § (2) bekezdése alapján hozott döntése ellen a művelődésügyi miniszterhez lehet 15 napon belül fellebbezni.

III. A filmgyártói munkakörök betöltéséhez szükséges szakképesítés

6. § (1) A filmgyártás körében – a *mellékletben* felsorolt munkakörökben – e rendelet hatálybalépése után csak az alkalmazható vagy helyezhető át, aki az adott munkakörre a mellékletben meghatározott szakképesítéssel és szakmai gyakorlattal rendelkezik.

(2) A melléklet szerint középfokú iskolai végzettséghez kötött segédoperatőr II. elnevezésű munkakört az is betölthet, aki középfokú iskolai végzettség nélkül legalább öt éves finommechanikai műszerész és egyéves filmszakmai gyakorlattal rendelkezik.

7. § (1) Azok a dolgozók, akik a rendelet hatálybalépésekor a mellékletben felsorolt munkakörökben az előírt szakképesítés nélkül munkaviszonyban állnak – a 8. és 9. §-okban foglalt kivételekkel – kötelesek a szakképesítést a melléklet A) csoportjában megjelölt munkakörökben a rendelet hatálybalépésétől számított 7 éven belül, a melléklet B) csoportjában felsorolt munkakörökben pedig 6 éven belül megszerezni.

(2) Az a dolgozó, aki az (1) bekezdésben előírt kötelezettségét nem teljesíti, az adott munkakörben – a 8. és 9. §-okban szabályozott eseteket kivéve – tovább nem foglalkoztatható.

8. § (1) A 7. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés nem vonatkozik arra a dolgozóra, aki a rendelet hatálybalépésekor a mellékletben felsorolt munkakörben van alkalmazva, ha

a) a melléklet A) csoportjában megjelölt munkakört tölt be és bármilyen egyetemi vagy főiskolai végzettséggel rendelkezik, vagy a B) csoportban felsorolt munkakört tölt be és bármilyen középfokú iskolai végzettsége van,

b) a munkaköre betöltéséhez szükséges szakképesítést azért nem tudja megszerezni, mert a mellékletben megjelölt oktatási intézményben, illetőleg szakon, esti vagy levelező tagozat nem működik.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjának hatálya alá tartozó dolgozókat a munkáltató szerv vezetője a munkakörük ellátásához szükséges ismereteket nyújtó szaktanfolyam elvégzésére kötelezheti.

9. § (1) Mentés a szakképesítés megszervezésének kötelezettsége alól az a dolgozó, aki a rendelet hatálybalépésekor a mellékletben felsorolt munkakörben munkaviszonyban áll, ha

a) a rendelet hatálybalépésekor a 40. életévét betöltötte és legalább 10 évi filmszakmai gyakorlattal rendelkezik, vagy

b) a szakképesítés megszerzése alól a felügyeleti szerv vezetője – a művelődésügyi miniszterrel egyetértésben – különös méltánylást érdemlő okból felmenti.

(2) Az egyetemi vagy főiskolai oklevélhez kötött munkakörben [melléklet A) csoportja] alkalmazott dolgozót az (1) bekezdés a) pontja alapján a mentesség csak abban az esetben illeti meg, ha legalább középfokú végzettséggel rendelkezik.

10. § Azokat a dolgozókat, akik e rendelet hatálybalépésekor a mellékletben felsorolt munkakört az előírt szakképesítés nélkül töltik be és nem tartoznak a 8. § (1) bekezdésének, vagy a 9. § (1) bekezdésének hatálya alá, a munkáltató szerv vezetője – a rendelet hatálybalépésétől számított 15 napon belül – köteles a szükséges szakképesítés megszerzésére írásban felhívni.

IV. Vegyes rendelkezések

11. § Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg az 1012-19-2/1951. (IX. 29.) NpM rendelet, valamint a 172/1965. (M. K. 23.) MM utasítás hatályát veszti.

Melléklet a 4/1971. (VII. 31.) MM rendelethez

[...]

1972. évi I. törvény az 1949. évi XX. törvény módosításáról és a Magyar Népköztársaság Alkotmányának egységes szövegéről

*Az Alkotmány „új” 64. §-a a korábbi szöveget annyiban módosítja, hogy immár „a szocializmus, a nép érdekeinek megfelelően” kerül biztosításra a sajtószabadság.
Hatályba lépett 1972. április 26-án.*

[...]

64. § A Magyar Népköztársaság a szocializmus, a nép érdekeinek megfelelően biztosítja a szólásszabadságot, a sajtószabadságot és a gyülekezési szabadságot.

[...]

1972. évi 26. számú törvényerejű rendelet a polgári perrendtartás módosításáról

Az 1973. január 1-jén hatályba lépett, ún. III. polgári perrendtartási novella 60. §-a egy sor új fejezetet iktatott be a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvénybe (a továbbiakban: Pp.). Ekkor kerül az eljárásjogi szabályok közé a Pp. XXI. fejezete, a sajtóhelyreigazítási eljárás szabályozása. A rendelkezések érdekessége, hogy nem kizárólag eljárási, hanem anyagi jogi szabályokat is tartalmaznak.

A törvényerejű rendelet teljes egészében hatályon kívül helyezi a 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet helyreigazítást szabályozó részét. A korábbiakhoz hasonlóan a megjelenéstől számított harminc napon belül helyreigazítást igényelhet az a szerv, illetve személy, amelyről, illetve akiről időszaki lap, rádió, televízió, filmhíradó valótlan tényt közöl, híresztel, vagy való tényeket hamis színben tüntet fel. Közérdek sérelme esetén az illetékes miniszter is fellelphet. Helyreigazítás közlését csak akkor lehet megtagadni, ha a helyreigazítás valósága nyomban megcáfолható, egyébként nyolc napon belül teljesíteni kell a helyreigazítást, amelyből ki kell tűnnie a közlemény sérelmezett tényállításainak és a valóságnak (Pp. 342. §). A helyreigazítás elmaradása esetén kereset indítható. A rendelet a perbeli eljárás részletei (határidők, tárgyalás, bizonyítás, fellebbezés szabályai) is meghatározza (Pp. 343–346. §§).

A polgári perrendtartásról szóló, az 1954. évi VI. és az 1957. évi VIII. törvénnyel, valamint az 1960. évi 12. és az 1961. évi 14. számú törvényerejű rendelettel módosított 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp) az alábbiak szerint módosul:

[...]

60. §. A Pp XIX. fejezete után a következő XX–XXIV. fejezetet kell beiktatni:
„XX. Fejezet

[...]

XXI. Fejezet

A sajtó helyreigazítási eljárás

342. §. (1) Az a szerv (szervezet), amelyről vagy az a személy, akiről a napilap, folyóirat (időszaki lap), rádió, televízió vagy filmhíradó (a továbbiakban együtt: sajtó) valótlan tényt közölt vagy híresztelt, vagy való tényeket hamis színben tüntetett fel, írásban kérheti a napilaptól, folyóirattól (időszaki laptól) a Magyar Rádió és Televíziótól, a Filmhíradó Szerkesztőségétől, illetőleg a Magyar Távirati Irodától a közlemény megjelenésétől, illetőleg a közvetítéstől számított harminc napon belül a helyreigazítás közlését. Ha a valótlan tartalmú közlemény a közérdeket sérti, a helyreigazítás közlését az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) is kérheti.

(2) A határidőben kért helyreigazítás közlését csak akkor lehet megtagadni, ha a helyreigazítási kérelemben előadottak valósága nyomban megcáfолható.

(3) A helyreigazítást a kérelem kézhezvételét követő nyolc napon belül, folyóirat, illetőleg filmhíradó esetében a legközelebbi számban azonos módon, rádió, illetőleg televízió esetében pedig az említett időponton belül az eredeti közléssel azonos napszakban kell közölni.

(4) A helyreigazítás tartalmából világosan ki kell tűnnie annak, hogy a közleménynek mely tényállásai valótlanok, melyek azok a tényállítások, amelyeket a közlemény hamis színben tüntetett fel, illetőleg a helyreigazításnak – a érdekelt kérelmére – tartalmaznia kell azt is, melyek a való tények.

343. §. (1) Ha a sajtó a 342. §-ban meghatározott határidő alatt a megfelelő helyreigazítást nem közölte, a helyreigazítást igénylő fél a napilap, folyóirat (időszaki lap), a Magyar Rádió és Televízió – vidéki műsoradás esetében a vidéki stúdió –, a Filmhíradó Szerkesztősége, illetőleg a Magyar Távirati Iroda ellen keresetet indíthat.

(2) Az I–XIV. fejezet rendelkezéseit a sajtó helyreigazítási perekben az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A sajtó helyreigazításra irányuló keresetet más keresettel összekapcsolni vagy egyesíteni nem lehet.

(3) A keresetet a közlési kötelezettség utolsó napjától számított tizenöt nap alatt kell megindítani. A határidő elmulasztása esetén igazolásnak (106–110. §) van helye. Az (1) bekezdésben megjelölt szerv félként jár el akkor is, ha egyébként nincs perbeli jogképessége (48. §).

(4) A keresetlevélben határozottan meg kell jelölni az igényelt helyreigazító nyilatkozat tartalmát, igazolni kell, hogy a felperes a helyreigazítást törvényes határidőben igényelte, és a napilap, folyóirat (időszaki lap) esetében – amennyiben az rendelkezésre áll –, csatolni kell a kifogásolt közleményt tartalmazó lappéldányt.

344. §. (1) A perre a Budapesten megjelenő napilap, folyóirat (időszaki lap), a Magyar Rádió és Televízió, a Filmhíradó Szerkesztősége, illetőleg a Magyar Távirati Iroda esetében a Fővárosi Bíróság, egyébként az a megyei bíróság illetékes, amelynek területén van a napilap, folyóirat (időszaki lap) megjelenési helye, illetőleg a rádió (televízió) vidéki stúdiója.

(2) A bíróság a sajtóhelyreigazítási perben soron kívül jár el. Az elnök legkésőbb a keresetlevél benyújtásától számított nyolcadik napra tárgyalást tűz ki, kivéve ha a keresetlevél benyújtása elkésett, vagy az nem a jogosulttól származik; az utóbbi esetekben az elnök a keresetlevelet idézés kibocsátása nélkül elutasítja.

(3) A perben igazolásnak, viszontkeresetnek, szünetelésnek, illetőleg egyezségnek nincs helye.

345. §. (1) Az első tárgyalás megtartásának nem akadályozó az, ha felperes vagy az alperes nem jelenik meg. Ha azonban egyik fél sem jelenik meg az első tárgyaláson, az eljárást meg kell szüntetni. Sajtóhelyreigazítási perben a bírósági meghagyást nem lehet kibocsátani.

(2) Bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékokra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állanak, és amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a közlemény kifogásolt tényállításainak valóságát nyomban igazolják, vagy a keresetben előadottakat nyomban megcáfolják. Bizonyítás felvételének helye lehet a felperes által nyomban felajánlott bizonyítékokra is. A tárgyalást – legfeljebb nyolc napra – csak akkor lehet elhalasztani, ha ezt a felperes kéri, vagy a már feltárt bizonyítékok a bizonyítás eredményességét valószínűsítik.

(3) Ha a bíróság a keresetnek helyt ad, ítéletében az alperest határidő kitűzésével a bíróság által megállapított szövegű helyreigazítás közlésére és a felmerült költségek viselésére kötelezi.

346. §. (1) A másodfokú bíróság a fellebbezést legkésőbb az iratok beérkezésétől számított nyolc napon belül köteles tárgyalni.

(2) A sajtó helyreigazítási perben hozott ítélet ellen perújításnak nincs helye.

[...]

64. §. (1) Ez a törvényerejű rendelet az 1973. évi január hó 1. napján lép hatályba; egyidejűleg hatályukat veszítik

[...]

– a sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet 13–23. §-a;

[...]

7/1972. (XI. 28.) IM rendelet
a polgári perrendtartás módosításáról szóló 1972. évi 26. tvr. hatálybalépése
folytán szükséges rendelkezésekről

A polgári perrendtartás módosítása miatt a bíróság előtt folyó sajtóhelyreigazítási ügyekkel kapcsolatosan szükséges átmeneti rendelkezéseket tartalmazza.

A polgári perrendtartás módosításáról szóló 1972. évi 26. számú tvr. (a továbbiakban: tvr.) 64. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján – a 14. § (4) bekezdés tekintetében a legfőbb ügyésszel egyetértésben – a következőket rendelem:

I. Átmeneti rendelkezések

[...]

12. § (1) A sajtóhelyreigazítási ügyet – ha az elsőfokú bíróság még tárgyalást nem tűzött ki – át kell tenni a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz.

(2) Ha a elsőfokú bíróság a sajtóhelyreigazítási ügyben már tartott tárgyalást, az eljárásra a korábbi rendelkezéseket kell alkalmazni.

(3) Ha a másodfokú bíróság az első fokú ítéletet hatályon kívül helyezi, az új eljárást a Pp. XXI. Fejezetében foglalt rendelkezések szerint kell lefolytatni.

[...]

II. A tvr. hatálybalépése folytán szükséges egyéb rendelkezések

18. § Ha a sajtóhelyreigazítási perben alperesként szereplő félnek nincs perbeli jogképessége [Pp. 343. § (3) bek.], a perköltség viselésére a kiadóvállalatot, illetőleg vidéki stúdió esetében a Magyar Rádió és Televízió-t kell kötelezni.

[...]

2/1973. (VI. 2.) MM számú rendelet
a megfilmesítési szerződések feltételeiről és a szerzők díjazásáról szóló
12/1970. (VI. 30.) MM számú rendelet kiegészítéséről

Megállapítja azokat a szorzószámokat, amelyek alkalmazásával a 35 mm széles filmszalagra vonatkozó szerzői díjat eltérő méretű filmszalag esetén számítani kell.

Az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel, valamint a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben az alábbiakat rendelem:

1. §. A megfilmesítési szerződések feltételeiről és a szerzők díjazásáról szóló 12/1970. (VI. 30.) MM számú rendelet 8. §-ának (1) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki: „Az A., B. és E. jelű táblázatokban 35 mm széles filmszalagra megállapított szerzői díjat eltérő méretű filmszalag esetén a következő szorzószámok alkalmazásával kell átszámítani:

Filmszalag szélessége	Átszámítási szorzószám
16 mm	2,5
8 mm	5
szuper 8 mm	4,5”

2. § Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

3/1973. (IX. 7.) MM számú rendelet
a sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. számú
rendelet végrehajtásáról intézkedő 4/1959. (VI. 9.) MM számú rendelet
módosításáról

Részleteiben módosítja a 4/1959. (VI. 9.) MM számú rendeltet.

A 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet 26. §-ának (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a könnyűipari miniszterrel, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnökével és az Állami Egyházügyi Hivatal elnökével egyetértésben az alábbiakat rendelem:

1. § A sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról intézkedő 4/1959. (VI. 9.) MM számú rendelet 3. §-ának b), d) és f) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

3. § (Tárgyuknál fogva nem szükséges engedély az alábbi sajtótermékek előállításához és terjesztéséhez):

„...b) vállalati gyártmányjegyzékek (katalógusok), árjegyzékek, gyártmányismertető (prospektusok), használati utasítások, nem grafikával készült, egy ív terjedeleminél kisebb reklámszövegek és plakátok;

d) meghívók, ingyenesen terjesztett kiállítási katalógusok, belépőjegyek, ruhatári jegyek,

étrendek;

f) mozi-, színházi, sport-műsorfüzetek (röpcédulák, falragaszok)”.
2. § Ez a rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

7/1973. (XII. 27.) KPM rendelet a Rádió- és Televíziószabályzat kiadásáról

A rendelettel új a Rádió- és Televíziószabályzat kerül kiadására.

Hatályon kívül helyezi a 225 000/1949. (VII. 23.) KPM és a televízió berendezésekről szóló 1/1958. (II. 26.) KPM, valamint a Rádió- és Televíziószabályzat Első Részének kiadásáról szóló 5/1970. (IX. 10.) KPM rendeleteket.

1. § (1) A postáról és a távközlésről szóló 1964. évi II. törvény 6. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján a Rádió- és Televíziószabályzatot – az ügykörüket érintő rendelkezések tekintetében az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel egyetértésben – a rendelet *mellékleteként* kiadom.

(2) A Rádió- és Televíziószabályzat minden postahivatalnál megtekinthető és a Budapest 72. számú postahivatalnál (Budapest VIII., Verseny utca 1.) megvásárolható.

2. § Ez a rendelet az 1974. évi január hó 1. napján lép hatályba; egyidejűleg a Rádióüzletszabályzat kibocsátása tárgyában kiadott 225 000/1949. (VII. 23.) KPM és a televízió berendezésekről szóló 1/1958. (II. 26.) KPM, valamint a Rádió- és Televíziószabályzat Első Részének kiadásáról szóló 5/1970. (IX. 10.) KPM rendelet hatályát veszti.

Melléklet a 7/1973. (XII. 27.) KPM rendelethez

[...]

1047/1974. (IX. 18.) MT határozat az Állami Rádió és Televízió Bizottságról, valamint a Magyar Rádióról és a Magyar Televízióról

A Magyar Rádió és Televízió két önálló intézménnyé alakul. A két médium élén a Minisztertanács által kinevezett – miniszterhelyettesi besorolású – elnökök állnak. Az elnökök mellett elnökhelyettesek működnek. A Magyar Rádió és a Magyar Televízió a Minisztertanács felügyelete alatt áll.

Az elektronikus médiumok felügyeletéről csak 1996-ban született törvény. Ezen rendelet – annak ellenére, hogy az Alkotmánybíróság a minisztertanács felügyeleti jogosítványáról szóló 6. pontját 1992-ben alkotmányellenessé nyilvánította – egészen 1996-ig érvényben volt, és a

mindenkori kormányok a Magyar Rádió és a Magyar Televízió feletti felügyeleti jogosítványának jogi alapját adta.

A 1063/1983. (XII. 29.) MT határozat a 7–10. pontokat hatályon kívül helyezi. Módosítja a 116/1989. (XI. 22.) MT rendelet.

A Magyar Rádió és Televízió társadalmunkban fontos szerepet tölt be; hatékonyan részt vesz a Magyar Népköztársaság politikájának propagálásában.

Az utóbbi időszakban jelentős fejlődés következett be a rádió és televízió munkájában. A rádió eljutott a legszélesebb tömegekhez, a televízió pedig különösen dinamikusan fejlődött.

A gyakorlati munka követelményei emellett is igazolják Állami Rádió és Televízió szervezetének és működésének fejlesztését.

I.

1. A Magyar Rádió és Televízió két önálló intézménnyé alakul: mint Magyar Rádió és Magyar Televízió folytatja tevékenységét.

2. A Magyar Rádió (a továbbiakban: MR) és a Magyar Televízió (a továbbiakban: MTV) feladata: a Magyar Népköztársaság politikájának felelős propagálásában való hatékony részvétel, a korszerű, gyors hírközlés és tájékoztatás, továbbá a közművelődési igények színvonalas kielégítése és a szabad idő tartalmas kihasználásának elősegítése. Ezzel hozzájárul az állampolgárok tájékozottságának, műveltségének növeléséhez, és elősegíti, hogy tevékenyen részt vegyenek a szocialista építőmunkában.

3. Az MR és az MTV élén a Minisztertanács által kinevezett – miniszterhelyettesi besorolású – elnökök állnak. Az elnökök mellett elnökhelyettesek működnek.

4. Az MR és az MTV önálló költségvetési fejezet keretében gazdálkodik.

5. Az MR és az MTV szervezetére és tevékenységére vonatkozó részletes szabályokat az MR, illetőleg az MTV elnöke által megállapított szervezeti és működési szabályzatok tartalmazzák.

II.

6. Az MR és az MTV a Minisztertanács felügyelete alatt áll. A felügyeletet a Minisztertanács az ezzel megbízott tagja útján gyakorolja, aki jóváhagyja az MR és az MTV szervezeti és működési szabályzatát, kinevezi az MR és MTV elnökhelyetteseit és ellátja azokat az egyéb feladatokat, amelyeket e határozat vagy más jogszabály a hatáskörébe utal.

7. A Minisztertanácsot az MR és az MTV tevékenységével összefüggő feladatainak ellátásában az Állami Rádió és Televízió Bizottság (továbbiakban: Bizottság) segíti, amely tanácsadó, véleményező, koordináló és ellenőrző szerv.

A Minisztertanácsnak a felügyelettel megbízott tagja a 6. pontban felsorolt feladatát – amennyiben az a Bizottság feladatkörét érinti – a Bizottság bevonásával látja el.

A Bizottság elnökét – államtitkári besorolásban – a Minisztertanács nevezi ki.

A Bizottság tagjai:

a kulturális miniszter vagy helyettese,

az oktatási miniszter vagy helyettese,

a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke,

a Magyar Posta vezérigazgatója,

a Magyar Rádió elnöke,

a Magyar Televízió elnöke.

A Minisztertanács felkéri az MSZMP Központi Bizottságát, a Szakszervezetek Országos Tanácsát, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának Elnökségét, a KISZ Központi Bizottságát, hogy vezető beosztású képviselőjük útján vegyenek részt a Bizottság munkájában.

A Bizottság mellett titkárság működik.

8. A Bizottság hatáskörébe különösen az alábbi feladatok tartoznak:

a) megvitatja, véleményezi az MR és az MTV által javasolt költségvetési és beruházási terveket, ellenőrzi e tervek megvalósulását;

b) foglalkozik a rádió és televízió komplex kérdéseivel, a hosszútávú és éves műsortervekkel;

c) foglalkozik a műszaki fejlesztés egészével, az adóhálózat fejlesztésével, a vevőkészülékek gyártásának és forgalomba hozatalának kérdéseivel;

d) összehangolja és irányítja az MR és az MTV nemzetközi kapcsolatait.

9. A Bizottság ügyrendjét és Munkatervét maga állapítja meg; ügyrendjét a Minisztertanács hagyja jóvá.

10. A Bizottság működési költségének fedezetét a Minisztertanács című költségvetési fejezetben kell biztosítani.

11. Az MR és az MTV működéséhez szükséges adóhálózatról a közlekedés- és postaügyi miniszter gondoskodik.

A miniszterek és az országos hatáskörű szervek vezetői, a feladatkörükben támogatják az MR és az MTV tevékenységét.

12. Az MR és az MTV szervezeti és működési szabályzatai állapítják meg a Rádió és TV Újság, az egyes művészi együttesek, a Kereskedelmi és Propaganda Iroda, valamint a szociálpolitikai és jóléti intézmények szervezeti alárendeltségének, közös feladataik ellátásának és felügyeletének szabályait is.

13. A Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke az MR és az MTV elnökeivel egyetértésben gyakorolja felügyeleti jogkörét az intézményekben dolgozó újságírók felett.

14. Ez a határozat 1974. október 1-én lép hatályba.

Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Magyar Rádió nevének megváltoztatásáról szóló 1072/1957. (VIII. 18.) Korm. sz. határozat, és a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala feladatkörének szabályozásáról szóló 1039/1969 (V. 28.) Korm. sz. határozat 5. pontjának b) alpontja.

34/1975. (XII. 10.) MT számú rendelet az időszaki lapok engedélyezéséről és terjesztéséről

A kihirdetése napján (1975. december 10.) hatályba lépett rendelet újra definiálja az időszaki lap fogalmát: az a sajtótermék, amely évente legalább egyszer megjelenik, azonos címmel és tárgykörrrel kerül kiadásra, el van látva évfolyamszámmal, sorszámmal vagy keltezéssel, és újságírói, írói műfajú írásművet, fényképet, karikatúrát vagy rejtvényt közöl.

Időszaki lap csak akkor engedélyezhető, ha politikai, gazdasági, kulturális szükségletet elégít ki, továbbá ha megfelel a Népköztársaság jogszabályainak és a népgazdasági tervben az előállítás feltételei biztosítottak (1. §). Az időszaki lap előállítását és terjesztését, valamint a külföldi lapok terjesztését a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala engedélyezi (2. §). Az engedély nélkül kiadható sajtótermékek körének, illetve az impresszum kötelező adatainak

meghatározása a korábbi szabályozásokhoz hasonló marad (4–5. §§). A rendelet tartalmaz előírásokat a terjesztésre (továbbra is a Magyar Posta feladata), valamint a nyomda vezetőjének a nyomtatással és nyilvántartással kapcsolatos felelősségére vonatkozóan is (6–7. §§).

A lapkiadás tervszerű, lehetőségeinkkel összhangban álló fejlesztése, továbbá a sajtópolitikai elvek hatékonyabb érvényesítése érdekében a Minisztertanács a következőket rendeli el.

1. § (1) Időszaki lapot kiadni és terjesztetni csak az e rendeletben meghatározott feltételek alapján lehet.

(2) Időszaki lap az a sajtótermék (hírlap, újság, folyóirat, tudományos, műszaki, szakmai, üzemi és egyéb lap, valamint mindezek melléklete), amely egy naptári évben legalább egyszer megjelenik, azonos címmel és tárgykörrel kerül kiadásra, évfolyamszámmal, sorszámmal vagy keltezéssel van ellátva, és akár eredeti szerzői alkotásként, akár átvett fordításként újságírói, írói műfaj körébe tartozó írásművet (híreket, közleményt, tudósítást, cikket, riportot, tanulmányt, verset, elbeszélést stb.), fényképet, karikatúrát vagy rejtvényt közöl.

(3) Az időszaki lap megjelenése csak akkor engedélyezhető, ha országos vagy helyi politikai, gazdasági, illetőleg kulturális szükségletet elégít ki, tartalmában megfelel a Magyar Népköztársaság jogszabályainak, az előállításához szükséges anyagi-műszaki és pénzügyi feltételek a népgazdasági terv keretében biztosítva vannak.

2. § (1) Az időszaki lap előállítását és terjesztését, valamint a külföldi lapok belföldi terjesztését a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala (a továbbiakban: Tájékoztatási Hivatal) engedélyezi.

(2) A Tájékoztatási Hivatal a megjelenés szükségességét utólag megvizsgálhatja, és indokolt esetben az engedélyt visszavonhatja. Vissza kell vonni az engedélyt, ha az 1. § (3) bekezdésében foglalt valamely feltétel már nem áll fenn vagy ha az engedély előírásait megszegték.

3. § Az időszaki lap engedélye a visszavonásig érvényes.

4. § (1) Engedély nélkül kiadható és terjeszthető

a) az állami, szövetkezeti szervek és társadalmi szervezetek által kiadott, nyilvános terjesztésre nem kerülő, kizárólag csak jogszabályt, intézkedést, határozatot, közleményt, felsőbb szervek hasonló rendelkezéseit tartalmazó kiadvány;

b) a kizárólag külföldi lapokban megjelent szakcikknek címét, kivonatos fordítását kommentár nélkül közlő kiadvány;

c) a rendszeresen megjelenő műsor- és programfüzet;

d) a könyvtárak által rendszeresen kiadott állománygyarapodási jegyzék.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt sajtótermékek kiadásáért és terjesztéséért a szerv illetékes vezetője a 9. §-ban meghatározott felelősséggel tartozik.

(3) Az engedély nélkül megjelent kiadvány két példányát a kiadásért felelős vezető köteles a megjelentetéssel egy időben a Tájékoztatási Hivatalnak megküldeni.

5. § (1) A lapengedélyben feltüntetett feltételek megtartásáért – ügykörén belül – a felelős szerkesztő (főszerkesztő), illetőleg a kiadó vezetője a felelős.

(2) Az időszaki lapon fel kell tüntetni (impresszum):

a) a szerkesztésért felelős személy nevét,

b) a kiadó vállalat és a kiadásért felelős személy nevét,

c) a nyomda (sokszorosítást végző szerv) megnevezését, továbbá a vezetőjének nevét;

d) az előállítás helyét, idejét és a nyomdai megrendelés törzsszámát,

e) a terjesztő szerv nevét.

(3) Az impresszumot hetilapban és folyóiratban a második oldalon, egyéb esetben az utolsó oldalon kell feltüntetni.

(4) A szerkesztésre, kiadásra és terjesztésre vonatkozó egyéb adatokat csak az impresszumtól elkülönítve lehet megjelentetni.

6. § (1) Az időszaki lap terjesztésének részletes szabályait – ide értve a kötelező érvényű általános terjesztési feltételeket is –, úgyszintén az előfizetésgyűjtés feltételeit a közlekedés- és postaügyi miniszter, a Tájékoztatási Hivatal elnökével egyetértésben, állapítja meg.

(2) A terjesztés, e rendelet alkalmazásában: az árusítás, a szétküldés, a kézbesítés, az ingyenes szétosztás, az elhelyezés nyilvános területen.

(3) Az időszaki lapok terjesztése a Magyar Posta feladata. Más szervezet vagy magánszemély időszaki lap terjesztésével hivatásszerűen csak a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumtól kapott engedély alapján foglalkozhat.

(4) Engedély alapján sem szabad terjesztetni azt az időszaki lapot vagy lapszámot,

a) amelynek elkobzását jogerős bírósági határozat elrendelte,

b) amelyet a nyomozó hatóság lefoglalt, addig, amíg a lefoglalást jogerősen meg nem szüntetik,

c) amelyről az 5. §-ban előírt impresszum hiányzik,

d) amelynek terjesztését a Tájékoztatási Hivatal a lapengedély visszavonása nélkül, megtiltotta.

7. § (1) A nyomda felelős vezetője, illetőleg a sokszorosítógép üzemeltetője (a továbbiakban együtt: a nyomda vezetője) az engedélyezés alá tartozó időszaki lap előállításának megkezdése előtt köteles meggyőződni arról, hogy a megrendelő az engedélyt megkapta-e.

(2) A nyomda vezetője az időszaki lapot csak az engedélyben meghatározott formátumban, terjedelemben és példányszámban állíthatja elő.

(3) A nyomda vezetője az időszaki lap sokszorosítását csak akkor kezdheti meg, ha ahhoz a felelős szerkesztő, illetőleg megbízottja, aláírásával hozzájárul (imprimatúra).

(4) A nyomda vezetője köteles a nyomdában (sokszorosítógépen) előállított minden időszaki lapról nyilvántartást vezetni, továbbá az imprimált kéziratot hatvan napig megőrizni.

(5) A nyomda vezetője köteles gondoskodni arról, hogy a köteles példányokat az érvényben levő szabályozásnak megfelelően a kijelölt szervezeteknek megküldje.

8. § Felhatalmazást kap a kulturális miniszter, hogy – a könnyűipari miniszterrel és a Tájékoztatási Hivatal elnökével egyetértésben – a közgyűjtemények számára és egyéb célra szükséges köteles- és tiszteletpéldányok rendelkezésre bocsátását rendelettel szabályozza.

9. § Aki az időszaki lap kiadására és terjesztésére, annak tartalmára, illetőleg célkitűzéseire vonatkozó rendelkezéseket megszegi, külön jogszabályban meghatározott büntetőjogi, polgári jogi, illetőleg munkajogi felelőséggel tartozik.

10. § Ez a rendelet a kihirdetés napján lép hatályba. Egyidejűleg a 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet 2. §-ának (1) bekezdése, a 6. §-ának (1) bekezdése, a 7. §-a (4) bekezdésének utolsó mondata, a 8. §-ának (3) bekezdése, a 11. §-ának (2) bekezdése, valamint az időszaki lapokra vonatkozó egyéb rendelkezései hatályukat veszítik.

1976. évi 8. törvényerejű rendelet
az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülészakán, 1966. december 16-án
elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya
kihirdetéséről

Az Okmány III. rész 19. cikke értelmében mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, mindenfajta adat és gondolat határookra való tekintet nélküli – szóban, írásban, nyomtatásban, művészi formában stb. történő – keresésére, megismerésére és terjesztésére. (2. bekezdés).

E jogok gyakorlása csak törvényi megállapítással mások jogainak vagy jó hírnevének tiszteletben tartása, illetve az állambiztonság vagy a közrend, közegészség vagy közérkölcse védelme érdekében korlátozható (3. bekezdés).

Törvényben kell tiltani a háborús propagandát, a nemzeti, faji vagy vallási gyűlölet bármilyen hirdetését, amely megkülönböztetésre, ellenségeskedésre vagy erőszakra izgat (20. cikk).

(A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa megerősítő okiratának letétbe helyezése az Egyesült Nemzetek Főtitkáranál 1974. január 17-én megtörtént. Az Egyezségokmány a 49. Cikk 1. bekezdése értelmében 1976. március 23-án lépett hatályba.)

1. § A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülésszakán, 1966. december 16-án elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányát e törvényerejű rendelettel kihirdeti.

2. § A Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya hivatalos, magyar fordítása a következő:

„A Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya

Az Egyezségokmány részes államai

tekintetbe vették, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányában meghirdetett elveknek megfelelően az emberi közösség valamennyi tagja veleszületett méltóságának, valamint egyenlő és elidegeníthetetlen jogainak az elismerése a szabadság, az igazságosság és a világbéke alapja,

felismerték azt, hogy ezek a jogok az emberi lény veleszületett méltóságából erednek,

felismerték, hogy az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának megfelelően a polgári és politikai szabadságjogokat élvező, a félelemtől és a nélkülözéstől mentes szabad emberi lények eszménye csak úgy valósítható meg, ha olyan feltételeket hoznak létre, amelyek révén mindenki élvezheti polgári és politikai, valamint gazdasági, szociális és kulturális jogait,

tekintetbe vették az államoknak az Egyesült Nemzetek Alapokmányából folyó kötelezettségét az emberi jogok és szabadságok egyetemes tiszteletben tartására,

figyelembe vették, hogy az egyénnek kötelességei vannak más egyének és a közösség iránt, amelyhez tartozik, és törekedni köteles az Egyezségokmányban elismert jogok előmozdítására és tiszteletben tartására, és ezért

megállapodtak az alábbi cikkekben:

[...]

19. Cikk

1. Nézetei miatt senki sem zaklatható.

2. Mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra; ez a jog magában foglalja mindenfajta adat és gondolat határookra való tekintet nélküli – szóban, írásban, nyomtatásban, művészi formában vagy bármilyen más tetszése szerinti módon történő – keresésének, megismerésének és terjesztésének a szabadságát is.

3. Az e cikk 2. bekezdésében meghatározott jogok gyakorlása különleges kötelességekkel és felelősséggel jár. Ennélfogva az bizonyos korlátozásoknak vethető alá, ezek azonban csak olyanok lehetnek, amelyeket a törvény kifejezetten megállapít és amelyek

- a) mások jogainak vagy jó hírnevének tiszteletben tartása, illetőleg
- b) az állambiztonság vagy a közrend, a közegészség vagy a közérkölcös védelme érdekében szükségesek.

20. Cikk

1. Minden háborús propagandát törvényben kell megtiltani.
2. Törvényben kell megtiltani a nemzeti, faji vagy vallási gyűlölet bármilyen hirdetését, amely megkülönböztetésre, ellenségeskedésre vagy erőszakra izgat.

[...]

5/1977. (VIII. 28.) KM rendelet a sajtótermékek köteles- és tiszteletpéldányairól szóló 2/1960. (V. 25.) MM rendelet módosításáról és kiegészítéséről

Kiegészíti és módosítja a 2/1960. (V. 25.) MM rendeletet.

A sajtótermékek köteles- és tiszteletpéldányairól szóló 2/1960. (V. 25.) MM rendeletet (a továbbiakban: R.) – a könnyűipari miniszterrel és a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala elnökével egyetértésben – a következőkben módosítom, illetve egészítem ki.

1. § Az R. 2. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Tudományos és igazgatási célokra kötelespéldányokat kell szolgáltatni a Magyarországon kiadott, illetőleg nyomtatásban vagy bármely sokszorosítási eljárás útján – a kötelespéldányokat nem számítva – legalább 70 példányban előállított, továbbá a Magyarországon kiadott, de külföldön nyomtatott, valamint a magyar nyelven külföldön kiadott belföldi terjesztésre átvett következő sajtótermékekből:”

2. § Az R. 3. §-a az alábbi f)–k) pontokkal egészül ki:

„f) tervdokumentációk, sokszorosított műszaki rajzok,

g) jegyzőkönyvek, körlevelek,

h) vizsgakérdések, tételjegyzékek, tesztlapok,

i) munkatérképek, versenytérképek,

j) játékkártyák, névjegyek,

k) cikklisák, kódszám-jegyzékek.”

3. § Az R. 5. §-ának (1), valamint a (3)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Tudományos célokra 5–16 kötelespéldányt kell az Országos Széchényi Könyvtárnak (a továbbiakban: OSzK) beszállgatni. A vidéki székhellyel működő nyomdák azokból a helyi kiadványokból, amelyekből – a Kiadói Főigazgatóság külön rendelkezése szerint – 5 példányt kötelesek az OSzK-nak szolgáltatni, egy példányt közvetlenül a megyei könyvtárnak küldenek meg.

(3) Az OSzK a részére szolgáltatott kötelespéldányok kezelését és más könyvtárak kötelespéldánnyal való ellátását a Kulturális Minisztérium külön intézkedése szerint végzi.

(4) A könyvtárak a sajtótermékekből részükre biztosított kötelespéldányokat nyilvántartásba veszik, az olvasóknak közvetlenül vagy könyvtárközi kölcsönzés útján rendelkezésre bocsátják, és – eltérő rendelkezés hiányában – legalább tíz évig megőrzik.”

4. § Az R. 6. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az OSzK-t a kötelespéldány szolgáltatási kötelezettség alá eső sajtótermékekből 10 példányra elővásárlási jog illeti meg. Ezeket a példányokat az OSzK, a kereskedelmi forgalomba kerülő sajtótermék esetében a Könyvértékesítő Vállalat Könyvtárellátó Osztályán szerezheti be (a könyvtári keret terhére), a megjelenést követő 60 napon belül. A kereskedelmi forgalomba nem kerülő sajtótermék tekintetében a példányokat – az OSzK igénye alapján – a kiadó köteles a megjelenést követő 90 napon belül rendelkezésre bocsátani. Ha a sajtótermék egyébként nem kerül árusításra, a térítés összegében a felek szabadon állapodnak meg.”

5. § A R. 7. §-a helyébe az alábbi rendelkezések lépnek:

„7. § (1) Az OSzK jogosult a kötelespéldány szolgáltatást ellenőrizni és a szolgáltatásra kötelezettek által az erre a célra rendszeresített nyilvántartásaiba a helyszínen betekinteni. Az OSzK az ellenőrzésbe a megyei könyvtárakat bevonhatja.

(2) Ha a kötelespéldány szabályszerű szolgáltatását a kötelezett elmulasztja és azt felszólítás ellenére sem teljesíti, az OSzK a kötelespéldányt a mulasztó terhére megvásárolja, illetőleg ha a vételre nincs lehetőség, az eredeti sajtóterméket érdemben pótló másolatot beszerzi, vagy másolatot készítet.”

6. § Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit azonban 1978. január 1. napjától kell alkalmazni.

1977. évi IV. törvény

a Magyar Népköztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény módosításáról és egységes szövegéről

A Polgári Törvénykönyv (Ptk.) 1977. évi novellájával került a Ptk.-ba a sajtóhelyreigazításról szóló 79. §. Eszerint, ha valakiről napilap, folyóirat (időszaki lap), rádió, televízió vagy filmhíradó valótlan tényt közöl vagy híresztel, illetőleg való tényeket hamis színben tüntet fel, a sértett helyreigazító közlemény közzétételét követelheti. A helyreigazítást főszabály szerint az igény kézhezvételétől számított nyolc napon belül kell közölni. A személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés.

Hatályba lépett 1978. március 1-jén.

Az Országgyűlés az 1959. évi IV. törvényt ezzel a törvénnyel módosítja, és megállapítja a Magyar Népköztársaság Polgári Törvénykönyvének egységes szövegét:

[...]

79. § (1) Ha valakiről napilap, folyóirat (időszaki lap), rádió, televízió vagy filmhíradó valótlan tényt közöl vagy híresztel, illetőleg való tényeket hamis színben tüntet fel – a törvényben biztosított egyéb igényeken kívül – követelheti olyan közlemény közzétételét,

amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetőleg melyek a való tények (helyreigazítás).

(2) A helyreigazítást napilap esetében az erre irányuló igény kézhezvételét követő nyolc napon belül, folyóirat, illetőleg filmhíradó esetében a legközelebbi számban azonos módon, rádió, illetőleg televízió esetében pedig – ugyancsak nyolc napon belül – a sérelmes közléssel azonos napszakban kell közölni.

80. § (1) A személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés.

(2) Képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához – a nyilvános közszereplés kivételével – az érintett személy hozzájárulása szükséges.

(3) Az eltűnt, valamint a súlyos bűncselekmény miatt büntető eljárás alatt álló személyről készült képmást (hangfelvételt) nyomós közérdekből vagy méltánylást érdemlő magánérdekből a hatóság engedélyével szabad felhasználni.

[...]

1978. évi 2. számú törvényerejű rendelet
a Polgári Törvénykönyv módosításáról és egységes szövegéről szóló 1977. évi
IV. törvény hatálybalépéséről és végrehajtásáról

A törvényerejű rendelet 24. § (1) bekezdése 1978. március 1-jei hatállyal módosította a polgári perrendtartásról szóló törvény 342. §-ának előírásait, miután az anyagi jogi szabályok az 1977. évi IV. törvénnyel átkerültek a Polgári Törvénykönyvbe.

A törvény hatálybalépése

[...]

24. §. (1) A polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 342. §-ának (1) bekezdése a következők szerint módosul, egyidejűleg a (3) és (4) bekezdés hatályát veszti.

„Sajtóhelyreigazítást (1959. évi IV. törvény 79. §-a) a közlemény megjelenésétől, illetőleg a közvetítéstől számított harminc napon belül lehet írásban kérni a napilaptól, a folyóirattól (időszaki laptól), a Magyar Rádiótól és a Magyar Televíziótól, a Filmhíradó Szerkesztőségétől, illetőleg a Magyar Távirati Irodától. A helyreigazítást az érintett személyen kívül az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) is kérheti, ha a valótlan tartalmú közlemény a közérdeket sérti.”

[...]

3/1978. (VII. 7.) KM számú rendelet

a sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 4/1959. (VI. 9.) MM számú rendelet módosításáról

A rendelet a 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet egyes végrehajtási szabályait módosítja.

A sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: R.) 26. §-ának (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján – a könnyűipari miniszterrel, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnökével és az Állami Egyházügyi Hivatal elnökével egyetértésben – a következőket rendelem:

1. § A 4/1959. (VI. 9.) MM számú rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. § Tárgyuknál fogva nincs szükség engedélyre

a) az üzemi és egyéb munkarend, szabályzat, balesethárítási és óvórendszabály a vállalati gyártmányjegyzék (katalógus), az árjegyzék, a gyártmányismertetés, az idegenforgalmi és egyéb prospektus, a használati utasítás és az árucímke;

b) a közlekedési vállalat menetjegye, menetrendje és forgalmi hirdetménye;

c) a nem grafikával készült plakát, az egy szerzői ív terjedelmet el nem érő reklámszöveg, a reklámcélú röplap és falragasz, a hirdetés-átragasztó és a zárócímke;

d) a meghívó, az ingyenesen terjesztett kiállítási katalógus, a belépőjegy, a ruhatári jegy, az étlap és a jegyzettömb;

e) a mozi-, színházi, sport- és egyéb műsorfüzet vagy műsor;

f) a levonókép;

g) a rajzos oklevél;

h) a szokásos családi jellegű értesítés (születési, illetőleg házassági értesítés, újévi üdvözlés, gyászjelentés), a névjegy és az előnyomott magánlevélpapír előállításához és terjesztéséhez.”

2. § A Vhr. 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. § Az R. 4. §-ának (3) bekezdése nem érinti a rádióállomások forgalmi adatainak bejelentésére vonatkozó rendelkezéseket, valamint a Rádió- és Televíziószabályzat hatályát [26/1965. (XI. 28.) Korm. számú rendelet; 7/1973. (XII. 27.) KPM számú rendelet].”

3. § A Vhr. 5. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„5. § A R. 5. §-a (1) bekezdésének b) pontja szerint a Kulturális Minisztérium hatáskörébe tartozó sajtótermékek engedélyezése tárgyában a minisztérium következő főigazgatóságai, illetőleg főosztályai járnak el:

a) a *Kiadói Főigazgatóság*

– a könyv (legalább három szerzői ív terjedelmű sajtótermék), továbbá

– a terjedelemtől függetlenül a tankönyv, a minikönyv, az időszakos lapnak nem minősülő naptár (kalendárium), a naptárrészt is tartalmazó kiadvány, az évkönyv, a daloskönyv, a nem reklámcélú röplap, a kifestőkönyv, a leporelló jellegű kiadványok,

– a zenemű, a kotta, a dalszöveg,

– a társasjáték, a kártya,

– az egyedi – külföldre szánt vagy belföldön nyilvános terjesztésre kerülő – fénykép;

b) a *Színház-, Zene- és Táncművészeti Főosztály* a hanglemez, a műsoros hangszalag vagy más műsoros hanghordozó;

c) a *Filmfőigazgatóság*

a film;

d) a *Képzőművészeti és Közgyűjteményi Főosztály*

az országos terjesztésre kerülő – időszakos lapnak nem minősülő – grafikai kiadvány,

grafikával készült plakát és egyéb mű kiadásának és terjesztésének engedélyezése tárgyában.”

4. § A Vhr. 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„**9. §** (1) A sajtótermék kiadásának és terjesztésének engedélyezése iránt előterjesztett kérelemben meg kell jelölni

- a) az engedélyt kérő szerv vagy személy nevét és címét,
- b) a sajtótermék címét, terjedelmét és példányszámát,
- c) a szerző (szerkesztő, fordító) és a lektor (bíráló) nevét,
- d) az előállítás (sokszorosítás), a terjesztés, illetőleg az értékesítés módjára vonatkozó adatokat.

(2) Az engedélyezésre irányuló kérelmet az erre rendszeresített formanyomtatványon kell benyújtani. A sajtótermék kiadását és terjesztését engedélyező szerv a kérelmezőtől vagy felügyeleti szervétől kiegészítő adatokat (lektori, bíráló vélemény stb.) igényelhet, indokolt esetben szakmai vélemény is beszerezhet.

(3) A sajtótermék előállításának módját az engedélyező a kérelemtől eltérően is meghatározhatja.”

5. § A Vhr. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„**10. §** Az R. nem vonatkozik a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszternek, valamint a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium Országos Földügyi és Térképészeti Hivatalának a térképek (atlaszok, földgömbök stb.) kiadására, sokszorosítására és forgalomba hozatalára vonatkozó jogkörére [12/1969. (III. 11.) Korm. számú rendelet 13. §; 6/1969. (III. 11.) MÉM számú rendelet 43. §].”

6. § A Vhr. 13. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„**13. §** (1) Az impresszumban a R. 8. §-ának (1) bekezdésében előírt adatokat a következő sorrendben kell feltüntetni:

- a) a kiadó neve,
- b) a kiadásért felelős személy neve,
- c) az előállított nyomda (egyéb sokszorosító szerv) megnevezése,
- d) a nyomdai megrendelés törzsszáma,
- e) az előállítás helye és ideje.

(2) A megrendelő által kívánt egyéb adatok az impresszumban csak az (1) bekezdés szerinti adatok után tüntethetők fel.

(3) A Nemzetközi Szabványos Azonosító Könyvszámozás (ISBN) jelzését, valamint a sajtótermék árát a külön rendelkezések szerint kell megállapítani és feltüntetni.”

7. § A Vhr. a következő 15/A. §-sal egészül ki:

„**15/A. §** (1) Olyan esetben, amikor e rendelet 3., illetőleg 5. §-ának alkalmazása során kétséges, hogy valamely sajtótermék engedélyezési kötelezettség alá esik-e, illetőleg az engedélyezés melyik szerv hatáskörébe tartozik, a Kulturális Minisztérium állásfoglalása az irányadó.

(2) A R., valamint e rendelet alkalmazásában könyvnek a legalább három szerzői ív terjedelmű – egyébként időszaki lapnak nem minősülő – sajtóterméket kell tekinteni. Egy szerzői ív 40 000 betűhely, verses műveknél 500 sor. Amennyiben a mű terjedelmi szerzői ívben nem határozható meg (pl. táblázatos művek, ABC-könyvek, zenei tankönyvek), 16 A/5 alakú nyomtatott oldalt kell egy szerzői ívnek tekinteni.

(3) Országos terjesztésre kerülő kiadványnak azt a sajtóterméket kell tekinteni, amelyet a fővárosban vagy legalább két megye területén terjesztenek.

(4) A rendszeres kiadói tevékenységet folytató, de kiadó vállalatnak nem minősülő szervektől az 5. § a) pontjában meghatározott sajtótermékek vonatkozásában a Kulturális Minisztérium Kiadói Főigazgatósága a kiadványokról tájékoztatást kérhet.”

8. § Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba; egyidejűleg a 4/1959. (VI. 9.) MM számú rendelet 8. §-a, 11. §-ának második mondata, valamint a 3/1973. (IX. 7.) MM számú

rendelet hatályát veszti.

1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről

Az 1978. évi Büntető Törvénykönyv (Btk.) a rendészeti bűncselekmények között tárgyalja a sajtórendészeti vétséget: az engedélyköteles sajtótermék engedély nélküli előállítás vagy terjesztése; illetve a lefoglalásra vagy elkobzásra rendelt sajtótermék terjesztése (213. §). A korábbi Btk.-ban még a sajtóbűntettek között szabályozott, előnykérésen alapuló elkövetés átkerült a vesztegetés szabályozási körébe (255. §). Továbbra is el kell kobozni azt a sajtóterméket, amelyben a bűncselekmény megvalósul [77. § (2) bekezdés]. A 137. § 10. pontja alapján nagy nyilvánosságon a sajtó útján történő elkövetést is érteni kell, így a következő bűncselekmények büntethetők sajtó útján történő elkövetés által is: izgatás [148. § (2) bekezdés a) pont], háborús uszítás [153. § (2) bekezdés], rágalmazás [179. § (2) bekezdés b) pont], becsületsértés [180. § (1) bekezdés b) pont], kegyeletsértés [181. §], hatóság vagy hivatalos személy megsértése [232. § (3) bekezdés], törvény vagy hatósági rendelkezés elleni izgatás (268. §), közösség megsértése [269. § (3) bekezdés]. Hatályba lépett 1979. július 1-jén.

[...]

Az elkobzás

[...]

77. § (1) [...]

(2) El kell kobozni azt a sajtóterméket, amelyben a bűncselekmény megvalósul.

[...]

(8) Nincs helye elkobzásnak a cselekmény büntethetőségének elévülésére megállapított idő, de legalább öt év elteltével.

[...]

IX. fejezet

Értelmező rendelkezések

137. § E törvény alkalmazásában

[...]

10. nagy nyilvánosságon a bűncselekménynek sajtó, egyéb tömegtájékoztatási eszköz vagy sokszorosítás útján elkövetését is érteni kell,

[...]

Izgatás

148. § (1) Aki mások előtt azért, hogy

a) a magyar nemzet vagy valamely nemzetiség,

b) a Magyar Népköztársaság alkotmányos rendje,

c) a Magyar Népköztársaság szövetségi, barátsági vagy együttműködésre irányuló egyéb nemzetközi kapcsolata,

d) valamely nép, felekezet vagy faj, továbbá – szocialista meggyőződésük miatt – egyes csoportok vagy személyek ellen gyűlöletet szítson, ennek felkeltésére alkalmas cselekményt követ el, büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha

a) az izgatást nagy nyilvánosság előtt vagy csoport tagjaként követik el,

[...]

(3) Aki a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott izgatásra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt két évig, háború idején büntetett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Háborús uszítás

153. § (1) Aki háborúra uszít, vagy egyébként háborús hírverést folytat, büntetett követ el, és két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűncselekményt nagy nyilvánosság előtt követik el.

[...]

Rágalmazás

179. § (1) Aki valakiről, más előtt, a becsület csorbítására alkalmas tényt állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, javító-nevelő munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évig terjedő szabadságvesztés, ha a rágalmazást

a) aljas indokból vagy célból,

b) nagy nyilvánosság előtt,

c) jelentős érdeksérelmet okozva követik el.

Becsületsértés

180. § (1) Aki a 179. § esetén kívül mással szemben

a) a sértett munkakörének ellátásával, közmegebízatásának teljesítésével vagy közérdekű tevékenységével összefüggésben,

b) nagy nyilvánosság előtt a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ, vagy egyéb ilyen cselekményt követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, javító-nevelő munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

[...]

Kegyeletsértés

181. § Aki halottat vagy emlékét a 179. vagy a 180. §-ban meghatározott módon meggyalázza, vétséget követ el, és az ott meghatározott büntetéssel büntetendő.

[...]

Sajtórendészeti vétség

213. § Aki

a) engedély nélkül állít elő vagy terjeszt olyan sajtóterméket, amelynek előállításához vagy terjesztéséhez engedély szükséges,

b) olyan sajtóterméket terjeszt, amelynek lefoglalását vagy elkobzását rendelték el, vétséget követ el és pénzbüntetéssel büntetendő.

Hatóság vagy hivatalos személy megsértése

232. § (1) Aki más előtt olyan tényt állít, híresztel vagy olyan tényre közvetlenül utaló kifejezést használ, amely a hatóság vagy a hivatalos személy működése iránti bizalom megingatására vagy a hivatalos személy becsületének csorbítására alkalmas, vétséget követ el, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel, javító-nevelő munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(2) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki a hatóság vagy a hivatalos személy működésével kapcsolatban a hatóság tekintélyének vagy a hivatalos személy becsületének csorbítására alkalmas kifejezést használ, vagy egyéb ilyen cselekményt követ el.

(3) Vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki az (1) és (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt nagy nyilvánosság előtt követi el.

(4) Nem büntethető az elkövető, ha az állított tény valónak bizonyul. A valóság bizonyításának akkor van helye, ha a tény állítását vagy híresztelését, illetve a tényre közvetlenül utaló kifejezés használatát közérdek vagy bárki jogos érdeke indokolta.

(5) Hatóság vagy hivatalos személy megsértése miatt büntetőeljárásnak csak jogszabályban meghatározott szerv feljelentése alapján van helye. Ha a sértett a feljelentés megtételét kívánja, ez csak akkor tagadható meg, ha teljesítése közérdekbe ütközik.

[...]

Vesztegetés

[...]

255. § Aki azért kér vagy fogad el előnyt, hogy a sajtóban vagy egyéb tömegtájékoztatási eszköz útján, valamit közzétegyen vagy elhallgasson, büntetést követ el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[...]

Törvény vagy hatósági rendelkezés elleni izgatás

268. § Aki nagy nyilvánosság előtt a törvény vagy más jogszabály, avagy a hatóság rendelkezése ellen engedetlenségre izgat, bűntettet követ el és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Közösség megsértése

269. § (1) Aki mások előtt

a) a magyar nemzet vagy valamely nemzetiség,

b) a Magyar Népköztársaság alkotmányos rendje,

c) a Magyar Népköztársaság szövetségi, barátsági vagy együttműködésre irányuló egyéb nemzetközi kapcsolata,

d) valamely nép, felekezet vagy faj, továbbá – szocialista meggyőződésük miatt – egyes csoportok vagy személyek ellen gyűlölet keltésére alkalmas cselekményt követ el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Aki mások előtt a magyar nemzetet, a Magyar Népköztársaság alkotmányos rendjét, továbbá – nemzetiségük, felekezetük, fajuk vagy szocialista meggyőződésük miatt – csoportokat vagy személyeket sértő vagy lealacsonyító kifejezést használ, avagy egyéb ilyen cselekményt követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel, javító-nevelő munkával vagy pénzbüntetéssel büntetendő.

(3) Aki az (1) vagy (2) bekezdésben meghatározott bűncselekményt csoport tagjaként vagy nagy nyilvánosság előtt követi el, bűntettet miatt három évig, illetőleg vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[...]

19/1979. (V. 11.) MT számú rendelet az egyes szabálysértésekről szóló 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről

1979. július 1-jei hatállyal sajtóhelyreigazítási kötelezettség megszegése elnevezéssel új szabálysértési tényállás került a szabálysértési rendeletbe (160/A. §). Elkövethető e szabálysértés a jogerős ítélettel megállapított helyreigazítás nem vagy nem előírt módon vagy határidőben történő teljesítésével; illetve a helyreigazítási kérelemben valótlan tény állításával.

Az egyes szabálysértésekről szóló 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosul:

[...]

29. § Az R. a következő 160/A §-szal egészül ki:

„Sajtó helyreigazítási kötelezettség megszegése”

160/A § Aki

a) mint közzétételre kötelezett személy a jogerős ítélettel megállapított helyreigazítási kötelezettségét nem vagy nem az ítéletben előírt módon, illetőleg határidőben teljesíti,

b) helyreigazítási kérelmében (panaszában) valamely lényeges körülményre valótlán tényt állít, feltéve, hogy ez a tényállítás a helyreigazításban megjelenik, háromezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”

9/1982. (VII. 5.) MM rendelet
a mozgófilmek gyártásának és forgalmazásának engedélyezéséről, valamint
egyes filmgyártói munkakörök képesítéshez kötéséről szóló 4/1971. (VII. 31.)
MM rendelet módosításáról

Módosítja a 4/1971. (VII. 31.) MM rendeletet.

Az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel, a szövetkezetek országos érdekképviselői szerveivel, továbbá a Szakszervezetek Országos Tanácsával és a Művészeti Szakszervezetek Szövetségével egyetértésben a következőket rendelem:

1. § A mozgófilmek gyártásának és forgalmazásának engedélyezéséről, valamint egyes filmgyártói munkakörök képesítéshez kötéséről szóló 4/1971. (VII. 31.) MM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § E rendelet alkalmazásában

a) *film* (mozgófilm) a bármilyen hordozóanyagra (pl. filmszalag, mágnesszalag, videokazetta, videolemez), bármely technikai eljárással rögzített mozgóképalkotás,

b) *filmgyártás* a mozgóképalkotás felvétele (rögzítése) és többszörözése (másolása, átírása),

c) *filmgyártó* a mozgóképalkotás felvételének készítője,

d) *filmforgalmazás* a mozgóképalkotás eredeti felvételének vagy másolatának eladása, kölcsönzése, továbbá bármilyen módon (pl. vetítőernyőn, tv-vevőkészüléken, tv-monitoron), belépődíj ellenében vagy ingyenesen történő nyilvános előadása.”

2. § Az R. 3. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Mentés az (1)–(3) bekezdésekben szabályozott eljárás alól a Művelődési Minisztérium Filmfőigazgatósága hozzájárulásával működő filmstúdió, ha a filmet felügyeleti szerve, továbbá annak irányítása alá tartozó vállalat, intézmény vagy egyéb szerv részére készíti. Az ilyen film, valamint az MTA Országos Kutatófilm Központja által bármely szerv részére készítendő tudományos célú kutatófilm gyártását a filmstúdió felügyeleti szerve engedélyezi.”

3. § Az R. 4. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. § (1) Filmet csak engedéllyel szabad forgalomba hozni. Az engedély megadására vonatkozó kérelmet a Művelődési Minisztérium Filmfőigazgatósága vezetőjéhez

a) forgalmazás céljára készített belföldi film esetében a standard kópiával együtt a filmgyártó – a 3. § (4) bekezdésében említett filmstúdió a felügyeleti szervének véleményével ellátva –,

b) egyéb esetekben pedig a nyilvános előadási jog megszerzésének igazolása és a film egy példányának beküldése mellett a forgalmazó nyújtja be.”

4. § Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

19/1983. (VI. 15.) MT számú rendelet
az egyes szabálysértésekről szóló 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendelet
módosításáról

1983. szeptember 1-jei hatállyal került be a szabálysértések közé a sajtórendészeti szabálysértés (159/A. §), ami engedélyköteles sajtótermék előállításával vagy terjesztésével, illetve lefoglalni vagy elkobozni rendelt sajtótermék terjesztésével valósítható meg.

1. § Az egyes szabálysértésekről szóló 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendelet (a továbbiakban: R.) 10. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelet lép:

[...]

42. § A R. IX. fejezetének II. címe a következő 159/A. §-sal egészül ki:

„Sajtórendészeti szabálysértés

159/A. § (1) Aki

a) engedély nélkül állít elő, vagy terjeszt olyan sajtóterméket, amelynek előállításához engedély szükséges,

b) olyan sajtóterméket terjeszt, amelynek lefoglalását vagy elkobzását rendelték el, feltéve mindkét esetben, hogy a cselekményt csekély mennyiségű sajtótermékre követték el, tízezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Azt a sajtóterméket, amelyre nézve az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértést elkövették, el lehet kobozni,

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.”

[...]

1063/1983. (XII. 29.) MT határozat
az Állami Rádió és Televízió Bizottság megszüntetéséről

A határozat módosítja az 1047/1974. (IX. 18.) MT határozatot és megszünteti az Állami Rádió és Televízió Bizottságot.

1. A Minisztertanács az Állami Rádió és Televízió Bizottságot megszünteti.
2. Ez a határozat kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg az 1047/1974. (IX. 18.) MT határozat 7–10. pontja hatályát veszti.

6/1984. (II. 1.) MM rendelet

a filmalkotók, valamint a filmgyártásban közreműködők gazdasági érdekelttségéről

A rendelet meghatározza, hogy a filmalkotókat, illetve a filmgyártásban közreműködőket milyen prémiumok (alkotói prémium, nézettségi prémium, hatékonysági prémium, tv-sugárzási prémium stb.) illetik meg. Részben módosítja a 12/1970. (VI. 30.) MM rendeletet.

A filmalkotók, valamint a filmgyártásban közreműködők gazdasági érdekelttségi rendszerét – az érdekelt miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel, továbbá a Művészeti Szakszervezetek Szövetségével egyetértésben – a következők szerint szabályozom:

1. § (1) A rendelet hatálya a filmgyártóval munkaviszonyban álló filmalkotókra, közreműködőkre és a filmgyártás folyamatában közvetlenül részt vevőkre (szakalkalmazottak és fizikai dolgozók) terjed ki.

(2) A rendelet 2. § (1) bekezdésének c) pontját a filmforgatókönyv és az alapul szolgáló írói mű szerzőjére is alkalmazni kell.

(3) A rendelet alkalmazásában *filmalkotók*: a rendező, az operatőr, a kép-, háttér-, figura- és mozdulattervező, továbbá a dramaturg; *közreműködők*: a filmgyártó művészeti vezetője (stúdióvezető) és a gyártásvezető (műteremvezető).

2. § (1) A filmalkotókat az egyes filmfajták sajátosságainak megfelelően

a) *alkotói prémium*,

b) a film hazai mozilátogatói alapszintjének elérése, illetőleg túlhaladása esetén *nézettségi prémium*,

c) a film bel- és külföldi forgalmazási bevételeiből adódó költségmegtérülésétől függően *hatékonysági prémium*,

d) a film belföldi televíziós közvetítéséért *tv-sugárzási prémium*,

e) a film belföldi gyártó által készített videováltozatáért *video-prémium* illeti meg.

(2) A közreműködők közül

a) a filmgyártó művészeti vezetőjét (a stúdióvezetőt) *nézettségi prémium*,

b) a gyártásvezetőt (rajz- és animációs film esetén a műteremvezetőt) *hatékonysági prémium* illeti meg, a filmalkotókra vonatkozó feltételek szerint.

(3) A filmalkotók, valamint azok, akik a film létrehozásában kiemelkedő egyéni teljesítményt nyújtottak, nívójutalomban részesíthetők.

(4) Az előző bekezdések szerinti prémiumok, valamint a nívójutalom mértékét a Művelődési Minisztérium – a Pénzügyminisztériummal, az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatallal, valamint a Filmművészek és Filmalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben – állapítja meg.

3. § (1) A filmgyártás folyamatában közvetlenül részt vevő szakalkalmazottakat és fizikai dolgozókat – a munkáltató által a szakszervezet vállalati szervével egyetértésben kiadott szabályzat (kollektív szerződés) szerint – *filmprémium* illeti meg.

(2) A Művelődési Minisztérium közvetlen felügyelete alá tartozó filmszakmai vállalatok magasabb vezető állású és egyéb dolgozói – a stúdióvezetők kivételével – a felügyeleti szerv által esetenként külön kitűzött gyártási és forgalmazási feladatok teljesítése esetén, a Filmszakmai Kulturális Alap terhére *célprémiumban* részesíthetők.

4. § (1) A 2. § (1) bekezdésében felsorolt prémiumok a filmgyártóval munkaviszonyban nem álló filmalkotók részére szerzői díjként (különdíjként) fizethetők ki.

(2) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, a 2. § (1) bekezdése b) és c) pontját azonban azokra az 1983. január hó 1. napja után átadásra került filmekre is alkalmazni kell, amelyek belföldi forgalmazására a gyártó vállalat egyedi szerződést kötött.

(3) A rendelet kihirdetésével egyidejűleg a 12/1970. (VI. 30.) MM rendelet 9. §-ának d) pontja, valamint a 105/1972. (M. K. 2.) MM utasítás hatályát veszti, de rendelkezéseiket a jelen rendelet hatálybalépése előtt gyártásba vett filmek után járó prémiumok elszámolásáig figyelembe kell venni.

1986. évi II. törvény a sajtóról

Az 1986-ban elfogadott sajtótörvény preambuluma szerint az Alkotmány biztosítja a sajtószabadságot és mindenkinek joga van sajtó útján közölni nézeteit, alkotásait, ennek korlátja „csak” az, hogy ez nem sértheti a Népköztársaság alkotmányos rendjét.

A törvény négy fejezetéből áll. Az I. fejezet második cím a sajtó feladatát határozza meg, ami a „hiteles, pontos és gyors” tájékoztatás, mert mindenkinek joga van tájékoztatást kapni. A tájékoztatás nem sértheti (elsősorban) az alkotmányos rendet, a személyek jogait, törvényes érdekeit és a közérkölcset. Külön kiemelészt kapott, hogy a tájékoztatás nem sértheti az emberi jogokat, nem szolgálhat gyűlöletkeltést, hátrányos megkülönböztetést (2–3. §§). A tájékoztatás elősegítése érdekében felvilágosítási kötelezettséget ír elő állami szervek, gazdálkodó szervezetek, illetve társadalmi szervezetek, egyesületek részére (4. §). E szervezetek kötelesek megválaszolni a sajtó által tett közérdeklő bejelentéseket és javaslatokat, a sajtó viszont köteles a választ (kérelemre) nyilvánosságra hozni (6. §).

A II. fejezet a sajtó szervezetéről és az újságíróról tartalmaz rendelkezéseket. Így időszaki lapot kizárólag állami szerv, gazdálkodó szervezet, társadalmi szervezet és egyesület alapíthat (7. §), kiadó lehet az alapító vagy a lapkiadói tevékenységre jogosult szervezet (8. §), (országos) rádió- és televízióműsort a Magyar Rádió, illetve a Magyar Televízió készíthet és közölhet nyilvánosan, azonban erre jogszabály más szervet is feljogosíthat. Helyi jellegű, önálló rádió- vagy televízióműsort készítő stúdiót állami szerv, gazdálkodó szervezet, társadalmi szervezet és egyesület is alapíthat. E szervezetekre az időszaki lap alapítójára és kiadójára vonatkozó rendelkezések alkalmazandók (9. §). A belföldi hírszolgálat és a külföldre irányuló tájékoztatás feladatait a Magyar Távirati Iroda látja el (10. §).

Az újságíró a sajtónál hivatásszerűen tájékoztatási tevékenységet végző személy, aki bárkitől felvilágosítást kérhet; a forrást titokban tarthatja; körültekintéssel, ellenőréssel, a valóságnak megfelelően köteles információit előkészíteni, kezelni; a nyilatkozatot adó személynek be kell mutatnia közlésre szánt nyilatkozatát; a törvénnyel ellentétes közlés kialakításában nem működhet közre; lényeges szerkesztői változtatás esetén az újságíró hozzájárulása szükséges a neve alatt történő közléshez; az újságíró jogszabályban meghatározott védelem illeti meg (11. §9).

A III. fejezetbeli sajtóigazgatási szabályokkal foglalkozik. Sajtótermék előállításához, nyilvános közléséhez, időszaki lap, illetve helyi stúdió alapításához engedély szükséges (12. §). A fejezetben felsorolásra kerül az engedély nélkül előállítható és közölhető sajtótermékek köre, az engedély megtagadásának, illetve visszavonásának feltételei (13-15. §§). Főszabály szerint „a sajtóterméken fel kell tüntetni a szerkesztésre és a kiadásra vonatkozó legfontosabb adatokat” (16. §). A nyilvánosan nem közölhető sajtótermékeket határozza meg a törvény 17. §-a.

A IV. fejezet a vegyes és záró rendelkezéseket tartalmazza. Itt kapott helyet a felelősségi kör szabályozása: az előállításért, illetve az engedély, valamint a törvény betartásáért a sokszorosító, a kiadó, a nyilvános közlést végző, illetve a szerkesztő tartozik felelősséggel; a sajtó feladatainak teljesítéséért a szerkesztőség vezetője felelős (18. §). Kimondja a törvény, hogy személyhez fűződő jog vagy a hiteles tájékoztatás sérelme esetén külön jogszabály szerinti helyreigazításnak is helye van (19. §). A 20. §-ban kaptak helyet az értelmező rendelkezések: a sajtó, a sajtótermék, a sajtótevékenység, a nyilvános közlés, a tájékoztatás, valamint az időszaki lap fogalmának meghatározása.

A törvény az elektronikus média szabályozására nem terjed ki.

Hatályba lépett 1986. szeptember 1-jén.

A Magyar Népköztársaság Alkotmánya biztosítja a sajtószabadságot. Mindenkinek joga van a sajtó útján közölni nézeteit, alkotásait, amennyiben azok nem sértik a Magyar Népköztársaság alkotmányos rendjét.

Az Országgyűlés – ezen alapvető jogosultság maradéktalan érvényesülésének elősegítése érdekében – a következő törvényt alkotja:

I. fejezet **Alapvető rendelkezések**

A törvény hatálya

1. § (1) E törvényt kell alkalmazni a Magyar Népköztársaság területén folytatott sajtótevékenységre, valamint a magyar állampolgárok és a magyar szervezetek által külföldön folytatott sajtótevékenységre.

(2) A más államoknak a Magyar Népköztársaságban levő vagy oda akkreditált diplomáciai képviselete, konzuli képviselete, valamint diplomáciai képviselet irányításával működő intézmények, továbbá a nemzetközi szervezetek Magyarországon folytatott sajtótevékenységére nemzetközi szerződés vagy viszonyosság az irányadó. A viszonyosság kérdésében a külügyminiszter nyilatkozatát kell alapul venni.

A sajtó feladata

2. § (1) A Magyar Népköztársaságban mindenkinek joga van arra, hogy tájékoztatást kapjon szűkebb környezetét, hazáját, a világot érintő kérdésekben. A sajtó feladata – a hírközlés más eszközeivel összhangban – a hiteles, pontos és gyors tájékoztatásról való gondoskodás.

(2) A sajtó nyújtson hiteles képet a Magyar Népköztársaság politikai, gazdasági, tudományos és kulturális életéről, a nemzetközi élet eseményeiről, más országok és népek életéről, így különösen a béke és a biztonság megóvása, valamint a társadalmi haladás érdekében kifejtett erőfeszítésekről.

(3) A sajtó segítse elő a társadalmi jelenségek közötti összefüggések megértését, és mozgósítson a társadalmi cselekvésre.

3. § (1) A sajtóban közölt tájékoztatás nem sértheti a Magyar Népköztársaság alkotmányos rendjét, nemzetközi érdekeit, valamint az állampolgárok és a jogi személyek jogait, törvényes érdekeit és a közérkölcset.

(2) A tájékoztatás nem sértheti az emberi jogokat, nem szolgálhatja az emberiség ellen elkövetett bűncselekmények igazolását, a háborús uszítást, a más népek elleni gyűlölet felkeltését, a sovinizmust, a nemzetiségi, a faji, a felekezeti és a nemek közötti hátrányos megkülönböztetést.

(3) A reklámot a tájékoztatástól elkülönítve, e jellegét kifejezve kell közölni. A tájékoztatás nem szolgálhat burkolt reklámtevékenységet.

Felvilágosítási kötelezettség

4. § (1) A hiteles, pontos és gyors tájékoztatást az állami szervek, a gazdálkodó szervezetek [Ptk. 685. § c) pont], a társadalmi szervezetek és az egyesületek a saját kezdeményezéseikkel, továbbá a szükséges felvilágosításoknak és adatoknak a sajtó rendelkezésére bocsátásával kötelesek elősegíteni. Meg kell tagadni a felvilágosítást, ha az a 3. § (1) bekezdésében foglalt tilalmakba ütközik, illetőleg ha az állami, szolgálati, üzemi (üzleti) vagy magántitkot sért, és a titoktartási kötelezettség alól az arra jogosult szerv vagy személy nem adott felmentést.

(2) A sajtó részére felvilágosítást adó személy a valóságnak megfelelő felvilágosítást köteles adni.

(3) A felvilágosítást adó személyt a közérdekű bejelentést, illetőleg javaslatot tevő védelmére vonatkozó jogszabályokban meghatározott védelem illeti meg.

5. § A sajtó – az érdekeltek hozzájárulása nélkül is – tájékoztatást adhat az állami szervek, a gazdálkodó szervezetek, a társadalmi szervezetek és az egyesületek, valamint ezek bizottságai nyilvános üléséről, továbbá a bíróságok nyilvános tárgyalásairól.

Válaszadási kötelezettség

6. § (1) A sajtó által nyilvánosságra hozott közérdekű bejelentést és javaslatot az érintett állami szerv, gazdálkodó szervezet, társadalmi szervezet és egyesület – a sajtó kérelmére – köteles megvizsgálni és megválaszolni.

(2) A sajtó – az érintett szerv kérelmére – köteles a választ tartalmi változtatás nélkül nyilvánosságra hozni.

II. fejezet

A sajtó szervezete és az újságíró

Az időszaki lap alapítója

7. § (1) Időszaki lapot állami szerv, gazdálkodó szervezet, társadalmi szervezet és egyesület alapíthat.

(2) Az időszaki lap alapítója:

- a) meghatározza a lap célját, jellegét, valamint irányvonalát és azt ellenőrzi,
- b) gondoskodik a lap működésének feltételeiről,
- c) dönt a szerkesztőség vezetőjének személyéről [18. § (2) bekezdés a) pontja],
- d) vagyoni felelősséggel tartozik a lap működéséért.

Az időszaki lap kiadója

8. § (1) Időszaki lapot a lap alapítója, továbbá lapkiadói tevékenységre jogosult szervezet adhat ki.

(2) Ha az időszaki lapot kiadói tevékenységre jogosult szervezet adja ki, a kiadáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket – a lap alapítójának megbízása szerint – a kiadó biztosítja.

(3) A kiadó a szerkesztőség vezetője tekintetében – az alkalmazás, a munkaviszony-megszüntetés és a fegyelmi felelősségre vonás kivételével – gyakorolja a munkáltatói jogokat. Jogszabály a munkáltatói jogok gyakorlása tekintetében további kivételt tehet.

A Magyar Rádió és a Magyar Televízió

9. § (1) Rádió- és televízióműsort a Magyar Rádió, illetőleg a Magyar Televízió készíthet és közzölhet nyilvánosan. Jogszabály más szervet is feljogosíthat rádió- vagy televízióműsor készítésére és nyilvános közzlésére.

(2) Helyi jellegű, önálló rádió- vagy televízióműsort készítő stúdiót (a továbbiakban: helyi stúdió) állami szerv, gazdálkodó szervezet, társadalmi szervezet és egyesület is alapíthat; e szervezetekre az időszaki lap alapítójára és kiadójára vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell.

(3) A helyi stúdió jogosult rádió-, illetőleg televízióműsort készíteni, és jogszabályban meghatározott módon nyilvánosan közölni.

A Magyar Távirati Iroda

10. § A Magyar Távirati Iroda mint országos hír-, sajtó- és fotóügynökség ellátja a belföldi hírszolgálat feladatait, és részt vesz a külföldre irányuló tájékoztatásban.

Az újságíró

11. § (1) A sajtónál hivatásszerűen tájékoztatási tevékenységet végző személy (a továbbiakban: újságíró) hivatása gyakorlása során:

a) bármely szervezettől vagy magánszemélytől jogosult felvilágosítást kérni;

b) a felvilágosítást adó személy nevét jogosult – annak kérelmére köteles – titokban tartani; bűncselekményre vonatkozó felvilágosítás esetén a büntető jogszabályok rendelkezései az irányadók;

c) a kapott felvilágosítást, valamint megállapításait kellő körültekintéssel, ellenőrzéssel és a valóságnak megfelelően köteles közzétételre előkészíteni, a tényeket, eseményeket, a maguk teljességében köteles ismertetni;

d) köteles a nyilvános közzlésre készített nyilatkozatot a nyilatkozatot adó személynek – kérelmére – bemutatni; azt nem közzölheti, ha ehhez a nyilatkozatot adó személy azért nem járul hozzá, mert nyilatkozatát az újságíró megváltoztatta;

e) köteles megtagadni az olyan közzlés tartalmi kialakításában való közreműködést, amely ellentétben áll e törvény rendelkezéseivel.

(2) Ha a sajtó a nyilatkozathoz [11. § (1) bekezdés d) pont] vagy a válaszhoz [6. § (2) bekezdés] megjegyzést fűz, köteles az érdekelt erre vonatkozó észrevételét közölni.

(3) Ha a szerkesztő az újságíró által nyilvános közzlésre átadott anyag tartalmát lényegesen megváltoztatja, az újságíró hozzájárulása szükséges a neve alatt történő közzléshez. A nyilatkozatot adó személynek az (1) bekezdés d) pontjában előírt hozzájárulását ilyen esetben ismételten be kell szerezni.

(4) Az újságíró hivatása gyakorlása során a közérdekű bejelentést, illetőleg javaslatot tevő védelmére vonatkozó jogszabályokban meghatározott védelem illeti meg.

III. fejezet

Sajtóigazgatási szabályok

Az engedélyezés

12. § Sajtóterméket előállítani és nyilvánosan közölni, valamint időszaki lapot, illetőleg helyi stúdiót alapítani – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – csak engedéllyel szabad.

13. § Nincs szükség engedélyre

a) az időszaki lap egyes lapszámainak, a Magyar Távirati Iroda tájékoztatási kiadványainak, a képújságnak, a Magyar Rádió és a Magyar Televízió országos és körzeti műsorának, a helyi stúdió egyes műsorainak, valamint a Magyar Rádió és a Magyar Televízió által készített hang-, kép- és filmfelvételeknek;

b) a Minisztertanács által meghatározott, kiadói tevékenységre jogosult szervezet által kiadott – az a) pontban nem említett – sajtótermékeknek;

c) a Minisztertanács által az engedélyezés alól mentesített sajtótermékeknek az előállításához és nyilvános közléséhez.

14. § (1) Az engedélyt meg kell tagadni, ha

a) a sajtótermék tartalma a 3. § (1) és (2) bekezdésében foglalt tilalmakba ütközik;

b) a sajtótermék útján bűncselekmény vagy szabálysértés valósul meg.

(2) Az engedélyt meg lehet tagadni, ha a sajtótermék előállításához, illetve nyilvános közléséhez szükséges, jogszabályban meghatározott személyi, tárgyi feltételek nincsenek biztosítva.

15. § (1) Az engedélyt vissza kell vonni, ha az engedély megtagadásának lenne helye; az engedélyt vissza lehet vonni, ha annak előírásait nem tartották meg.

(2) A bíróság – kérelemre – felülvizsgálja a sajtótermék előállítása és nyilvános közlése iránti kérelmet elutasító, illetőleg az engedélyt visszavonó határozatot.

(3) Az ügyész indítványára a bíróság megtiltja annak a sajtóterméknek vagy sajtóterméknek nem minősülő iratnak a nyilvános közlését, amely a 14. § (1) bekezdésében foglaltakba ütközik. Az ilyen sajtótermék vagy irat nyilvános közlését az ügyész azonnal felfüggesztheti. Az ügyész nyilvános közlést felfüggesztő határozata a bíróság érdemi határozatának a jogerőre emelkedésével veszti hatályát.

A szerkesztésre és a kiadásra vonatkozó adatok

16. § Ha a jogszabály eltérően nem rendelkezik, a sajtóterméken fel kell tüntetni a szerkesztésre és a kiadásra vonatkozó legfontosabb adatokat (impresszum).

A nyilvános közlés tilalma

17. § (1) Nem szabad nyilvánosan közölni azt a sajtóterméket,

a) amelynek elkobzását a bíróság vagy a szabálysértési hatóság elrendelte,

b) amelyet a büntető ügyben eljáró vagy a szabálysértési hatóság lefoglalt addig, amíg a lefoglalást meg nem szüntetik,

c) amelynek nyilvános közlését az ügyész felfüggesztette vagy a bíróság megtiltotta [15. § (3) bekezdés],

d) amelyről a szerkesztésre és a kiadásra vonatkozó legfontosabb adatok (16. §) hiányoznak.

(2) Az engedélyezés alá nem eső vagy sajtóterméknek nem minősülő irat sem állítható elő, illetőleg nyilvánosan nem közölhető, ha arra a 14. § (1) bekezdése értelmében engedély sem lenne adható.

IV. fejezet

Vegyes és záró rendelkezések

A felelős személyek

18. § (1) A sajtótermék előállítása és nyilvános közlése tárgyában kiadott engedélyben foglaltak, továbbá – az engedélyezés alá nem eső sajtótermék esetében is – az e törvény rendelkezéseinek megtartásáért a sokszorosító, a kiadó és a nyilvános közlést végző, illetőleg az ilyen szerv vezetője, valamint a szerkesztő az őt terhelő kötelezettségek tekintetében tartozik felelősséggel.

(2) A sajtó feladatainak a teljesítéséért

a) az időszaki lapnál a szerkesztőség vezetője,

b) a sajtó más szervénél a szerv vezetője, illetőleg – vele együtt – az általa az egyes szervezeti egységek irányításával megbízott személy (főosztályvezető, önálló főszerkesztő, szerkesztőségvezető stb.) a felelős.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben foglaltak nem érintik a sajtónak felvilágosítást adó személy, valamint az újságíró (11. §) és más szerző felelősségét.

19. § (1) Aki e törvényben és a végrehajtására kiadott rendeletekben foglalt rendelkezéseket megszegi, a külön jogszabályban meghatározott büntetőjogi, szabálysértési, polgári jogi, fegyelmi és anyagi felelősséggel tartozik.

(2) A 4. § (1) bekezdésében, a 6. §-ban és a 11. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettség teljesítését – a jogosult kérelmére – a bíróság is elrendelheti. A sajtó szervének perbeli jogképességére a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 343. § (3) bekezdését alkalmazni kell.

(3) Ha a sajtóban közölt tájékoztatás a személyhez fűződő jogot vagy a hiteles tájékoztatás követelményét sérti, külön jogszabály szerint helyreigazításnak is helye van.

(4) Ha a Magyar Távirati Irodát a bíróság jogerős határozattal helyreigazításra kötelezi, a sajtónak az eredeti közleményt átvevő más szervei is kötelesek a helyreigazítást közölni.

(5) A sajtó a tájékoztatás anyagát a nyilvános közléstől számított harminc napig – ha helyreigazítást kértek, az eljárás befejezéséig – köteles megőrizni.

Értelmező rendelkezések

20. § E törvény alkalmazásában:

a) sajtó: az időszaki lap, a rádió, a televízió, a hírügynökség és a filmhíradó;

b) sajtótermék: az időszaki lap egyes lapszámai, a rádió- és a televízióműsor, a könyv, a röplap és az egyéb szöveges kiadvány – ide nem értve a bankjegyet és az értékpapírt –, a zeneművet, grafikát, rajzot vagy fotót tartalmazó kiadvány, a térkép, a nyilvános közlésre szánt műsoros filmszalag, videokazetta, videolemez, hangszalag és hanglemez, továbbá bármely más tájékoztatást vagy műsort tartalmazó, nyilvános közlésre szánt technikai eszköz;

c) sajtótevékenység: a sajtótermék előállításával, kiadásával és nyilvános közlésével kapcsolatos tevékenység;

d) nyilvános közlés: a sajtótermék árusítása, szétküldése, kézbesítése, üzletszerű kölcsönzése, ingyenes szétosztása, bemutatása nyilvánosság előtt, sugárzása vagy vezetékes továbbítása;

e) tájékoztatás: tényeknek, eseményeknek, hivatalos közleményeknek, beszédeknek, valamint az ezekre vonatkozó véleményeknek, elemzéseknek és értékeléseknek sajtótermék útján történő nyilvános közlése;

f) időszaki lap: az a napilap, folyóirat és egyéb lap, valamint ezek melléklete, amely egy naptári évben legalább egyszer megjelenik, azonos címmel és tárgykörrrel kerül kiadásra, évfolyamszámmal, sorszámmal, keltezéssel van ellátva, és akár eredeti szerzői alkotásként, akár átvett fordításként az újságírói, az írói vagy a tudományos műfaj körébe tartozó írásművet (hírt, tudósítást, cikket, riportot, tanulmányt, verset, elbeszélést stb.), fényképet, grafikát, karikatúrát vagy rejtvényt közöl.

Hatálybalépés

21. § (1) Ez a törvény 1986. szeptember hó 1. napján lép hatályba; rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.

(2) Az 1986. szeptember hó 1. napját megelőzően kiadott engedélyek érvényességét a törvény nem érinti.

(3) E törvény végrehajtásáról – az a)–c) pontban foglaltak kivételével – a Minisztertanács gondoskodik. Felhatalmazást kap

a) az igazságügyminiszter, hogy a bírósági ügyről, valamint – a belügyminiszterrel együttesen és a legfőbb ügyésszel egyetértésben – a büntetőeljárás nyomozási szakaszáról szóló tájékoztatás részletes szabályait – amelynek során e törvény 4. §-a (1) bekezdésének, 5. §-ának és 6. §-a (1) bekezdésének a rendelkezéseitől eltérhet;

b) a művelődési miniszter, hogy – az időszaki lap, valamint a helyi stúdió alapításának kivételével – a sajtótermékek engedélyezésére vonatkozó részletes szabályokat; – a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnökével egyetértésben – az impresszum feltüntetésére vonatkozó részletes szabályokat; – az ipari miniszterrel, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnökével és a legfőbb ügyésszel egyetértésben – a köteles- és tiszteletpéldányok rendelkezésre bocsátására vonatkozó részletes szabályokat;

c) a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke, hogy az időszaki lap szerkesztősége vezetőjének, a helyi stúdió működéséért és a szolgáltatott műsorért felelős személyeknek, valamint az újságíróknak az alkalmazási feltételeit, továbbá az időszaki lap, valamint a helyi stúdió alapításának a részletes szabályait megállapítsa.

22. § (1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. rendelet, az időszaki lapok engedélyezéséről és terjesztéséről szóló 34/1975. (XII. 10.) MT rendelet, a nyilvánosságra hozott javaslatok és bírálatok megválaszolásáról szóló 1014/1963. (VI. 30.) MT határozat.

(2) Ahol büntető vagy szabálysértési jogszabály terjesztést említ, ezen a továbbiakban nyilvános közlést, ahol szabálysértési jogszabály a sajtótermék felelős szerkesztőjét említi, ezen a továbbiakban a szerkesztőség vezetőjét kell érteni.

(3) A sajtótermék előállítása és nyilvános közlése iránti kérelmet elutasító, illetőleg az engedélyt visszavonó államigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti perek, a 19. § (2) bekezdésében meghatározott perek, valamint a nyilvános közlés megtiltása iránti bírósági eljárás a Fővárosi Bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékessége alá tartoznak.

23. § (1) A Pp. 342. §-a (1) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Sajtóhelyreigazítást (1959. évi IV. törvény 79. §-a) a közlemény megjelenésétől, illetőleg a közvetítéstől számított harminc napon belül lehet írásban kérni a sajtótól.”

(2) A Pp. 343. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Ha a sajtó a helyreigazítási kötelezettségét határidőben nem teljesíti, a helyreigazítást igénylő fél az időszaki lap szerkesztősége, a Magyar Rádió, a Magyar Televízió – ezek körzeti stúdiójának műsora esetében a körzeti stúdió -, a helyi jellegű, önálló rádió- vagy televízióműsort készítő stúdió (a továbbiakban: helyi stúdió), a Magyar Távirati Iroda, illetőleg a Filmhíradó Szerkesztősége ellen keresetet indíthat.”

(3) A Pp. 344. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A perre azoknak az időszaki lapoknak az esetében, amelyeknek a szerkesztősége Budapesten van, továbbá a Magyar Rádió, a Magyar Televízió, a Budapesten működő helyi stúdió, a Magyar Távirati Iroda és a Filmhíradó Szerkesztősége esetében a Fővárosi Bíróság, egyébként az a megyei bíróság illetékes, amelynek területén van az időszaki lap szerkesztősége, illetőleg a rádió (televízió) körzeti vagy helyi stúdiója.”

(4) A Pp. 344. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A perben igazolásnak, viszontkeresetnek szünetelésnek nincs helye.”

12/1986. (IV. 22.) MT számú rendelet
a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény végrehajtásáról

Az 1986. szeptember 1-jén hatályba lépett végrehajtási rendelet egyes részletszabályokat állapít meg, így meghatároz – többek között – egyes fogalmakat; a választadási kötelezettség teljesítési rendjét szabályozza; megjelöli egyes állami hivataloknak az engedélyezésben betöltött feladatát; az engedélyezési kérelem kötelező elemeit; az engedély felhasználásának szabályait; az engedélyt nem igénylő sajtótermékeket; az impresszumban feltüntetendő kötelező adatokat; valamint egy új szabálysértési tényállást is megállapít. Bevezeti az újságíró akadályozása elnevezésű szabálysértési tényállást [160/B. §], ami erőszakkal vagy fenyegetéssel valósítható meg.

Hatályon kívül helyezi a 4/1959. (VI. 9.) MM számú rendeletet és az ezt módosító 3/1978. (VII. 7.) KM számú rendeletet, és kiegészíti az egyes szabálysértésekről szóló 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendeletet.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (a továbbiakban: Tv.) 21. §-ának (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a Minisztertanács a következőket rendeli:

(A Tv. 1. §-ához)

1. § A Tv. és a e rendelet alkalmazásában

- a) könyv: legalább három szerzői ív terjedelmű – időszaki lapnak nem minősülő – irat;
- b) sokszorosítógép: minden olyan technikai eszköz (gép, berendezés), amely sajtótermék többszörözésére alkalmas, ide nem értve a jellemzően egyedi példányok elkészítésére szolgáló eszközöket (magnetofon, írógép stb.);
- c) sokszorosítás: a sajtóterméknek sokszorosítógéppel történő többszörözése;
- d) sokszorosító szerv: a sokszorosítógépet üzembentartó szerv.

(A Tv. 4. §-ához)

2. § Ha a felvilágosítás vagy adat más szerv tevékenységet is érint, a felvilágosítást adó szerv a felvilágosítást az érintett szervvel egyeztetve adja meg.

(A Tv. 6. §-ához)

3. § (1) A választadási kötelezettség akkor terheli az érintett szervet, ha a sajtó a nyilvános közléstől számított öt nap alatt a megjelent tájékoztatás szövegének egyidejű megküldésével – rádió- és televízióműsor, valamint filmhíradó esetében a felvétel megtekintésének (meghallgatásának) lehetővé tételével – választ kér.

(2) A választ az érintett szerv a tájékoztatás szövegének kézhezvételétől, illetőleg a megtekintés (meghallgatás) napjától számított harminc nap alatt köteles a sajtónak megküldeni. A válasznak tartalmaznia kell a vizsgálat megállapításait és a – szükség esetén – tett intézkedéseket.

(3) Ha a vizsgálat előreláthatólag hosszabb ideig tart, erről a sajtót harminc napon belül – az intézkedés várható időpontjának közlésével – értesíteni kell.

(4) Ha a válasza nem a felkért szerv az illetékes, köteles erről a sajtót haladéktalanul értesíteni.

(A Tv. 12. §-ához)

4. § A sajtótermék előállítására és nyilvános közlésére az engedélyt megadja:

a) a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala a belföldi időszaki lapok alapítására, a külföldi lapok belföldön történő nyilvános közlésére, a helyi stúdió alapítására, továbbá a tájékoztatást tartalmazó más technikai eszközre;

b) a Művelődési Minisztérium: a könyvekre, az oktatási jegyzékre, a zeneművet, grafikát, rajzot, fotót tartalmazó kiadványokra, a politikai plakátokra és röplapokra, a műsoros filmszalagra, video-kazettára, video-lemezre, hangszalagra, hanglemeze, továbbá bármely más műsort tartalmazó technikai eszközre;

c) a Magyar Posta: a bélyegkatalogusokra (bélyegárjegyzékre), bélyegismertetőkre;

d) a fegyveres erők, fegyveres testületek, rendészeti szervek felett felügyeletet gyakorló minisztérium (országos hatáskörű szerv): a felsorolt szervek által belső használatra kiadott oktatási, kiképzési vagy nevelési célokat szolgáló sajtótermékekre;

e) az Állami Egyházi Hivatal: a hittan és imakönyvekre, bibliákra, továbbá az egyházak és a felekezetek által kiadott vallásos tárgyú egyéb kiadványokra;

f) a megyei (fővárosi), illetőleg a megyei városi tanács végrehajtó bizottságának művelődési feladatot ellátó szakigazgatási szerve: minden egyéb engedélyezés alá eső sajtótermékre.

5. § A bélyegek, szabványok, térképek előállítására és nyilvános közlésére külön jogszabályok az irányadók.

6. § (1) „A sajtótermék engedélyezése iránti kérelmet időszaki lap esetében a lapalapító vagy a kiadó, egyéb sajtótermék esetében a kiadó terjesztheti elő a 4. § szerint hatáskörrel rendelkező szervnél.

(2) Ha kétséges, hogy valamely sajtótermék engedélyezési kötelezettség alá esik-e, illetőleg az engedélyezés melyik szerv hatáskörébe tartozik, az időszaki lap, valamint a helyi stúdió tekintetében a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala, egyébként a Művelődési Minisztérium állásfoglalása az irányadó.

7. § Az időszaki lap alapításának engedélyezése iránt előterjesztett kérelemben meg kell jelölni:

a) a lap címét, célját, tárgykörét;

b) a lap alapítóját és annak címét;

c) a szerkesztőség vezetőjének nevét és címét;

d) a szerkesztőség címét;

e) a kiadó nevét és címét;

f) a papír minőségét és alkalmazni kívánt nyomdatechnikai eljárást;

g) a lap alakját (formátumát, méretét), oldalterjedelmét és tervezett példányszámát;

h) a sokszorosító szerv nevét és címét, továbbá, a sokszorosításért felelős személy nevét;

i) a megjelenés gyakoriságát;

j) a tervezett árat és előfizetési díjat;

k) a nyilvános közlés körére és módjára vonatkozó adatokat.

8. § A helyi stúdió alapításának engedélyezése iránti kérelemben meg kell jelölni:

a) a stúdió alapító szervet és annak címét;

b) a stúdió elnevezését és címét;

c) a stúdió működéséért felelős személy nevét és címét;

d) a szolgáltatott műsorért felelős személy nevét;

e) a tervezett műsorszolgáltatás gyakoriságát, idejét és időtartamát;

f) a nyilvános közlés módjára és körére vonatkozó adatokat.

9. § (1) A 7. és a 8. § hatálya alá nem tartozó sajtótermék engedélyezése iránt előterjesztett kérelemben meg kell jelölni:

a) a kiadó nevét és címét;

b) a sajtótermék címét és tárgyát;

c) a szerző (szerkesztő) nevét és címét;
d) a sajtótermék terjedelmét és tervezett példányszámát;
e) az alkalmazni kívánt sokszorosítási eljárás megnevezését és a hordozóanyagot;
f) a sokszorosító szerv nevét és címét, továbbá a sokszorosításért felelős személy nevét;

g) a tervezett árat;

h) a nyilvános közlés körére, módjára vonatkozó adatot. A kérelemhez a kéziratot (műpéldányt) csatolni kell.

(2) A művelődési miniszter egyes sajtótermékek engedélyezése iránti kérelemhez bírálói (lektori) vélemény csatolását írhatja elő. Ilyen esetben a kérelemben a bírák (lektor) nevét és címét is meg kell jelölni.

(3) A bírálói vélemény az engedélyező hatóságot nem köti.

10. § Az engedélyező a sajtótermék előállításának módját a kérelemtől eltérően is meghatározhatja.

11. § (1) A sajtótermék előállítására és nyilvános közlésére kiadott engedély – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – egyszeri megjelenésre, meghatározott példányszámra és terjedelemre szól. Ha a sajtóterméket ezt meghaladó példányszámban vagy terjedelemben kívánják előállítani, ehhez újabb engedély szükséges.

(2) Az időszaki lap, továbbá a helyi stúdió engedélye meghatározott időre vagy a visszavonásig érvényes.

12. § A Tv. alapján kiadott engedély nem mentesíti a más jogszabályokban előírt egyéb hatósági engedélyek megszerzése alól.

13. § (1) A sokszorosító szerv vezetője az engedélyezés alá eső sajtótermék sokszorosításának megkezdése előtt köteles meggyőződni arról, hogy a megrendelő az engedélyt megkapta.

(2) A sajtótermék sokszorosítása akkor kezdhető meg, ha ahhoz időszaki lap esetében a szerkesztőség vezetője, illetőleg megbízottja, egyéb sajtótermék esetében a megrendelő szerv felelős vezetője, illetőleg megbízottja vagy a megrendelő aláírásával hozzájárul (imprimatúra).

(3) A sajtótermék csak az engedélyben meghatározott feltételek szerint sokszorosítható.

14. § (1) A sokszorosító szerv vezetője köteles a sokszorosított sajtótermékekről nyilvántartást vezetni. A nyilvántartásban időrendben fel kell tüntetni a sajtótermék megrendelőjének a nevét, az engedélyező hatóságot, az engedély számát – engedélyezés alá nem eső sajtótermék esetében azt a jogszabályt, amelyen a mentesség alapul – továbbá a sajtótermék címét, alakját (formátum, méret, terjedelmét és példányszámát).

(2) Az engedélyezés alá nem eső sajtótermék esetében a megrendelő köteles megjelölni azt a jogszabályt, amelyen a mentesség alapul.

(3) A sokszorosító szerv vezetője a mentesség fennállását ellenőrzi, és ha ez szükséges, e kérdésben a 6. § (2) bekezdésben foglaltak szerint a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala, illetőleg a Művelődési Minisztérium állásfoglalását kérheti.

15. § A sokszorosító szerv az imprimatúrát [13. § (2) bekezdés] és a kéziratot a sokszorosítás befejezésétől számított hat hónapig megőrzi: három hónap elteltével azonban a sokszorosító szerv a kiadóval történt megegyezés alapján az imprimatúrát (kéziratot) további megőrzés végett a kiadónak adhatja át.

16. § A Tv-ben és e rendeletben a sokszorosító szervre vonatkozó rendelkezések végrehajtását a sokszorosító szerv helye szerinti illetékes városi – községekre is kiterjedően -, fővárosi kerületi tanács végrehajtó bizottságának igazgatási feladatot ellátó szakigazgatási szerve, illetőleg megyei városi hivatal ellenőrzi.

(A Tv. 13. §-ához)

17. § Nincs szükség engedélyre:

a) az állami szervek működését, a gazdálkodó szervezetek gazdasági tevékenységét szolgáló, valamint a társadalmi szervezetek és az egyesületek alapszabályszerű működésével kapcsolatos, e szervek által megrendelt vagy előállított sajtótermékek;

b) az állami szervek, a gazdálkodó szervezetek a társadalmi szervezetek és az egyesületek által összeállított, hazai vagy külföldi lapokban megjelent szakcikkek címét, kivonatos fordítását kommentár nélkül közlő kiadvány.

c) a felhasználók vagy a címzettek szűkebb esetenként meghatározható köréhez eljutó irat vagy kiadvány (pl. meghívó, belépőjegy, családi jellegű értesítés, névjegy stb.).

d) az árut, szolgáltatást vagy műsort ismertető röplap, plakát (falragasz), füzet;

e) a hirdetésátragasztó, a zárócímke, a levonókép (matrica) és a rajzos oklevél előállításához és nyilvános közléséhez.

(A Tv. 14. §-ához)

18. § A sajtótermék előállításához, illetőleg nyilvános közléséhez szükséges személyi, tárgyi feltételek nincsenek biztosítva, ha:

a) a sajtóterméknek nincs kiadója vagy sokszorosítója;

b) a helyi stúdió alapítását az erre hatáskörrel rendelkező szerv a külön jogszabályban előírt szakvéleményében nem javasolta;

c) a szükséges hordozóanyag nem áll rendelkezésre;

d) az időszaki lap, valamint a helyi stúdió esetében akkor is, ha a szerkesztőség vezetője, illetőleg a stúdió működéséért vagy a szolgáltatott műsorért felelős személy a külön jogszabályban előírt alkalmazási feltételekkel nem rendelkezik.

(A Tv. 15. §-ához)

19. § (1) A bíróság a nyilvános közlés megtiltásáról polgári nemperes eljárásban, soron kívül határoz. Az eljárás költségmentes.

(2) A sajtótermék vagy a sajtóterméknek nem minősülő irat nyilvános közlését felfüggesztő ügyési határozatot, valamint a bírósági eljárás során hozott határozatokat kézbesíteni kell a kiadónak, a sokszorosító szervnek, a nyilvános közlést végző szervnek, valamint az időszaki lap esetében a lap, helyi stúdió alapítójának és a szerkesztőség (stúdió) vezetőjének, egyéb sajtótermék esetében a szerzőnek (szerkesztőnek) és a bírálónak (lektornak); továbbá annak a személynek is, akinek a jogát vagy törvényes érdekét [Tv. 3. § (1) bekezdés] a sajtótermék tartalma sérti. A bíróság határozatait az ügyésznek is kézbesíteni kell. A felsorolt szervek és személyek, valamint az ügyész az eljárásban félként vesznek részt.

20. § (1) A bíróság az ügyész indítványáról végzéssel határoz.

(2) Ha az ügyész az indítványt visszavonja, a bíróság az eljárást megszünteti.

(Tv. 16. §-ához)

21. § (1) Az impresszumban a következő adatokat kell feltüntetni:

a) a kiadó és a kiadásért felelős személy nevét;

b) a sokszorosító szerv megnevezését, továbbá a sokszorosításért felelős személy nevét;

c) a sokszorosítás helyét, idejét és a megrendelés sorszámát;

d) a szerkesztésért felelős személy nevét;

(2) Az (1) bekezdésben fel nem sorolt, a megrendelő által kívánt egyéb adatok csak az impresszum után, attól elkülönítve tüntethetők fel.

(3) A Nemzetközi Szabványos Azonosító Könyvszámozás (ISBN, illetőleg sorozatok esetében ISSN) jelzését, az egyéb nemzetközi jelzéseket és a sajtótermék árát a külön jogszabályok szerint kell megállapítani és feltüntetni.

22. § Jogszabály rövidített impresszum feltüntetését – egyes sajtótermékeken az impresszum mellőzését – is előírhatja.

23. § A rádió és a televízió műsorában a szerkesztésért felelős személy nevét kell feltüntetni.

24. § A sajtótermék kéziratát (műpéldányát) – az időszaki lap kivételével – a szerző köteles aláírni.

25. § Időszaki lapnál a szerkesztőség vezetője, egyéb sajtóterméknél a kiadó (megrendelő) köteles gondoskodni arról, hogy a sajtótermék szerzője legalább a nyilvános közléstől számított hat hónapig kétséget kizáróan megállapítható legyen.

26. § (1) A jogszabályban meghatározott sajtótermékekből tudományos és igazgatási célokra ingyenes kötelezpéldányt kell a jogszabályban megjelölt szervek rendelkezésére bocsátani. A kötelezpéldányt az arra jogosult szerv tulajdonává válik.

(2) Ha a jogszabály eltérően nem rendelkezik, a tudományos célú kötelezpéldányokat – a kiadó (megrendelő) terhére – a sokszorosító szerv, az igazgatási célú kötelezpéldányokat pedig a kiadó szolgáltatja.

(3) Tiszteletpéldány adható a sajtótermék szerzőjének, azoknak a személyeknek, akik a mű eszmei tartalmának kialakításában közreműködtek, a kiadó felügyeletét ellátó szervnek, valamint a kiadó és a felügyeletét ellátó szerv dolgozói közül azoknak, akik részére tiszteletpéldány juttatása munkakörükre tekintettel indokolt, továbbá sajtó és propaganda célokra. A tiszteletpéldányokat a kiadó (megrendelő) szolgáltatja, és azok az arra jogosult szerv (személy) tulajdonává válnak.

(A Tv. 21. §-ához)

27. § (1) Ez a rendelet 1986. szeptember 1. napján lép hatályba: egyidejűleg hatályát veszti a sajtóval kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 26/1959. (V. 1.) Korm. számú rendelet végrehajtásáról rendelkező 4/1959. (VI. 9.) MM számú rendelet és az ezt módosító 3/1978. (VII. 7.) KM számú rendelet.

(2) Az Állami Egyházügyi Hivatal felállításáról szóló 1959. évi 25. számú tvr. végrehajtására kiadott 33/1959. (IV. 2.) Korm. számú rendelet 1. § (1) bekezdésének h) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, a h) pont i) pontra változik:

[A Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1959. évi 25. számú törvényerejű rendeletével létrehozott Állami Egyházügyi Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) feladatkörébe tartozik;]

„h) az időszaki lapok kivételével az egyházi vonatkozású sajtótermék előállítására és nyilvános közlésére engedély kiadása.”

(3) Az egyes szabálysértésekről szóló 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendelet a következő címmel és 160/B. §-sal egészül ki:

„Újságíró akadályozása

160/B. § Aki az újságíró hivatásának jogszerű gyakorlásában erőszakkal vagy fenyegetéssel szándékában akadályozza
háromezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.”

(4) A bíróság által felülvizsgálható államigazgatási határozatokról szóló 63/1981. (XII. 5.) MT számú rendelet (1) bekezdése a következő új 25. ponttal egészül ki:

(A bíróság által felülvizsgálható)

„25. A sajtótermék előállítása és nyilvános közlése iránti elutasító, illetőleg az engedélyt visszavonó határozat.”

1/1986. (IX. 1.) MTH számú rendelkezés az időszaki lap alapításának engedélyezéséről

*A rendelkezés a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény 21. § (3) bekezdésének c) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a belföldi időszaki lapok engedélyezésének részletszabályait határozza meg. Hatályon kívül helyezte a 2/1989. (VI. 22.) MH rendelkezés.
Hatályba lépett 1986. szeptember 1-én.*

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (a továbbiakban: Tv.) 21. § (3) bekezdésének c) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a művelődési miniszterrel egyetértésben a következőket rendelem:

1. § A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény végrehajtásáról kiadott 12/1986. (IV. 22.) MT számú rendelet (a továbbiakban: MT rendelet) 4. § a) pontjában megjelölt belföldi időszaki lap, valamint az időszaki laphoz kapcsolódó évkönyv, különszám és alkalmi kiadvány (a továbbiakban együtt: időszaki lap) alapításának engedélyezésére e rendelkezés szabályait kell alkalmazni.

2. § (1) Az időszaki lap évkönyvének, különszámának és alkalmi kiadványának előállításához és nyilvános közléséhez külön engedély szükséges.

(2) Külön engedély kell az időszaki lap mellékletének előállításához és nyilvános közléséhez is, ha a lap alapításának az engedélye a mellékletre nem terjed ki.

3. § Az időszaki lap alapításának az engedélyezését az e rendelkezés melléklete szerinti engedélykérő lapon kell kérni.

4. § (1) Az engedélyezés iránti kérelemhez csatolni kell:

a) A kérelmező által beszerzett igazolást arról, hogy az időszaki lap folyamatos előállításához szükséges – a kérelemben részletezett – papírmennyiség és -minőség a rendelkezésre áll, ennek hiányában a szükséges mennyiségű és minőségű rendelkezésre bocsátás iránti kérelmét;

b) A sokszorosító nyilatkozata arról, hogy a kérelemben részletezett mennyiségű és minőségű papír felhasználásával a sokszorosítást folyamatosan elvégzi;

c) A szerkesztőség vezetője alkalmazási feltételeinek meglétéről szóló igazolást.

(2) A szerkesztőség vezetőjének alkalmazási feltételeit külön jogszabály határozza meg.

5. § (1) Az időszaki lap megszűnését, valamint a megjelenés szünetelését, az engedélyt kérő szerv köteles az engedélyező szervnek, az utolsó lapszám megjelenésétől számított 15 napon belül bejelenteni.

(2) Az időszaki lap megszüntetésének bejelentésével az időszaki lap alapításának az engedélye hatályát veszti.

(3) Ha a megjelenés szünetelése 1 évnél tovább tart, az engedélyező szerv ismételtan megvizsgálja, hogy az időszaki lap előállításához, illetőleg nyilvános közléséhez szükséges

személyi és tárgyi feltételek biztosítva vannak-e; ha azt állapítja meg, hogy a feltételek nincsenek biztosítva, az engedélyt visszavonja.

6. § Ez a rendelkezés 1986. szeptember 1. napján lép hatályba.

Melléklet

KÉRELEM az időszaki lap alapításának engedélyezéséhez [...]

2/1986. (IX. 1.) MTH számú rendelkezés a helyi jellegű önálló rádió- és televízióműsört készítő stúdiókról

A rendelkezés a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény 21. § (3) bekezdésének c) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a helyi stúdiók engedélyezésére és működésére vonatkozó részletszabályokat tartalmazza.

Hatályba lépett 1986. szeptember 1-én.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (a továbbiakban: Tv.) 21. § (3) bekezdésének c) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a belkereskedelmi miniszterrel, a Magyar Rádió elnökével, a Magyar Televízió elnökével, a Magyar Posta elnökével, valamint az Országos Anyag- és Árhivatal elnökével egyetértésben a következőket rendelem:

A helyi stúdió alapításának engedélyezése

1. § (1) A helyi politikai, gazdasági és kulturális igényt kielégítő műsorokat készítő és közlő stúdió (a továbbiakban: műsorkészítő helyi stúdió) alapításának engedélyezését az alapítónak az e rendelkezés melléklete szerinti engedélykérő lapon kell kérnie.

(2) Az engedélyezés iránti kérelemhez csatolni kell rádióstúdió alapítása esetében a Magyar Rádió (a továbbiakban: MR), televízióstúdió alapítása esetében pedig a Magyar Televízió (a továbbiakban: MTV) a műsorszerkesztésre és a stúdióban alkalmazott technikára vonatkozó, továbbá a Magyar Postának a helyi stúdió és a kábelrendszer főállomása közötti csatlakozásra vonatkozó szakvéleményét.

2. § A helyi stúdió alapításához szükséges személyi feltételeket külön jogszabály állapítja meg.

3. § (1) Nem kell engedély

a) az egy épületben, illetőleg egy szervezeten (üzem, iskola, honvédségi alakulat, lakásszövetkezet stb.) belül működő és ennek alaptevékenységét szolgáló, zárt láncú közlési módon alapuló műsorkészítő helyi stúdió;

b) a csak műsorközlést [rádió- vagy televízióadás, illetőleg a képűjság adásának továbbítása, engedélyezett műsoros filmszalag, videokazetta, videolemez, hangszalag és hanglemez lejátszása és továbbítása (a továbbiakban együtt: átvett műsor)] végző helyi stúdió alapításához.

(2) Zárt láncú a közlési mód, ha a műsor továbbítására szolgáló kábelhálózat nem érint idegen ingatlant.

(3) Az (1) bekezdés b) pontja értelmében engedélymentes helyi stúdió alapítását be kell jelenteni a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalánál.

A helyi stúdiók működésére vonatkozó közös szabályok

4. § (1) A helyi stúdió műsora nem továbbítható azon a rádióhullámhosszon, illetőleg műsorcsatornán, amelyen az MR, illetőleg MTV műsora az adott körzetben vehető.

(2) A helyi stúdió műsoridejét (a szolgáltatott műsor gyakoriságát, idejét és időtartamát) a helyi körülményeket figyelembe véve kell kialakítani.

(3) Az MR, illetőleg az MTV engedélye szükséges az általa közölt műsornak a helyi stúdió műsorában történő megismétléséhez.

5. § A helyi stúdió műsorának vétele – ide nem értve a közlési rendszer kiépítésének költségeit – ingyenes: a külön rádióhullámhosszon, illetőleg műsorcsatornán nyújtott szolgáltatás [6. § (2) bekezdés] azonban térítéshez köthető.

A műsorkészítő helyi stúdiókra vonatkozó szabályok

6. § (1) A műsorkészítő helyi stúdió szerkesztőségi keretek között működik.

(2) A műsorkészítő helyi stúdió az általa készített műsoron és az átvett műsoron kívül reklámot (hirdetést) is közölhet és – külön rádióhullámhosszon, illetőleg műsorcsatornán – egyéb szolgáltatást (műszaki kommunális információ stb.) is nyújthat.

(3) A közölt reklám (hirdetés) időtartama a műsoridő 10%-át nem haladhatja meg.

Hatálybalépés

7. § Ez a rendelkezés 1986. szeptember 1. napján lép hatályba.

Melléklet

KÉRELEM

a helyi jellegű önálló rádió-, televízióműsort készítő stúdió alapításának
engedélyezéséhez

[...]

3/1986. (IX. 1.) MTH számú rendelkezés a szerkesztőség vezetőjének jogállásáról

A rendelkezés időszaki lap, illetve helyi jellegű, önálló rádió- vagy televízióműsort készítő stúdiók szerkesztőség vezetőjének jogállását, felelősségi körét határozza meg. Időszaki lap szerkesztőségének vezetőjét és helyettesét – a lap alapítójának döntése alapján – a Tájékoztatási Hivatal elnöke nevezi ki. A helyi stúdió szerkesztőségének vezetőjét és helyettesét a stúdió alapítója nevezi ki.

Hatályba lépett 1986. szeptember 1-én.

A Nyomda-, a Papíripari, a Sajtó és Könyvkiadás Dolgozóinak Szakszervezete és a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége egyetértésével a következőket rendelem:

1. § (1) A rendelkezés az időszaki lap szerkesztőségére, valamint a helyi jellegű, önálló rádió- vagy televízió műsort készítő stúdióra terjed ki.

(2) A Magyar Rádiónál, a Magyar Televíziónál, illetve a Magyar Távirati Irodánál a szerkesztőség vezetőjének jogállását a Magyar Rádió és Magyar Televízió elnökének, illetve a Magyar Távirati Iroda vezérigazgatójának utasítása határozza meg.

2. § (1) Az időszaki lap szerkesztőség vezetőjét és helyettesét – a lap alapítójának döntése alapján – a Tájékoztatási Hivatal elnöke nevezi ki meghatározott időre.

(2) Ha az időszaki lapnál a szerkesztőség vezetőjének munkáját szerkesztő bizottság segíti, annak tagjait – a lap alapítójával egyetértésben – a Tájékoztatási Hivatal elnöke nevezi ki.

(3) A helyi stúdió szerkesztőségének vezetőjét és helyettesét a stúdió alapítója nevezi ki.

3. § (1) Az időszaki lap, valamint a helyi stúdió szerkesztőség vezetője (a továbbiakban együtt: a szerkesztőség vezetője) és a vezető helyettese, valamint a szerkesztő bizottság tagja – az alapító és a kiadó megállapodásától függően – az alapítóval vagy a kiadóval áll munkaviszonyban.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott személyek tekintetében az alkalmazás, a munkaviszony megszüntetése és a fegyelmi felelősségre vonás jogát a lap alapítója, az egyéb munkáltatói jogokat a lap kiadója gyakorolja. A lap alapítója a fegyelmi felelősségre vonás jogát a kiadóra átruházhatja.

4. § (1) A szerkesztőség vezetője felel:

a) a lap alapítója által meghatározott célok, szerkesztési elvek megvalósításáért, a lap teljes tartalmáért;

b) a szerkesztőséget jogszabály, bírósági vagy hatósági határozat alapján terhelő kötelezettségek teljesítéséért;

c) azért, hogy a sajtótermék tartalma megfelelően a jogszabályokban meghatározott előírásoknak.

(2) A szerkesztőség vezetője megtagadhatja a reklám (hirdetés) közlését, ha annak tartalma politikailag, erkölcsileg káros, a lap profiljától eltér vagy jogszabályba ütközik.

5. § (1) A szerkesztőség vezetője saját hatáskörében – a lap kiadójának (alapítójának) egyetértésével – dönt az általa irányított lap (műsor) belső struktúrájáról.

(2) A szerkesztőség vezetője – a munkatársaival szemben – dönt a fegyelmi eljárás megindításáról.

6. § (1) A szerkesztőség vezetője gyakorolja az ügkörébe utalt munkáltatói jogokat, dönt a rendelkezésre bocsátott kereteken belül munkatársainak személyéről, azok alaphéjéről és egyéb héjjellegű juttatásairól és ellátja a személyzeti feladatokat.

(2) A szerkesztőség vezetője az újságíró képzés és káderutánpótlás érdekében – a lap kiadójával egyetértésben – gyakornokokat alkalmazhat. A gyakornok kiválasztásáról és alkalmazásáról önállóan dönt.

7. § (1) A szerkesztőség vezetője – a jogszabályi keretek között – önállóan gazdálkodik a lap kiadója (alapítója) által rendelkezésre bocsátott anyagi eszközökkel.

(2) A honorárium-, működési- és devizakeretet a lapkiadója a szerkesztőség vezetője javaslata alapján annak egyetértése mellett osztja föl. A kapott keretekkel – a jogszabály egyéb rendelkezéseinek megtartása mellett – a szerkesztőség vezetője önállóan gazdálkodik.

8. § Ez a rendelkezés 1986. szeptember 1-én lép hatályba.

4/1986. (IX. 1.) MTH számú rendelkezés
a szerkesztőség vezetője és az újságíró alkalmazási feltételeiről

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (a továbbiakban Tv.) 21. § (3) bekezdésének c) pontjában és a Munka Törvénykönyv 20. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján meghatározza a szerkesztőségi vezetők és újságírók alkalmazási, lényegében képesítési feltételeit. Szerkesztőség vezetőjeként, illetve újságíróként az a büntetlen és feddhetetlen előéletű személy alkalmazható, aki meghatározott állami iskolai és politikai végzettséggel rendelkezik. Egyéb újságírói munkakörben az alkalmazható, aki felsőfokú állami iskolai végzettséggel, középfokú politikai végzettséggel, továbbá újságírói iskolai végzettséggel rendelkezik. Azt, hogy az alkalmazás szempontjából mit kell állami iskolai végzettségnek, politikai végzettségnek, illetve újságírói iskolai végzettségnek tekinteni, e rendelkezés melléklete határozza meg.

Hatályba lépett 1986. szeptember 1-én.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (a továbbiakban Tv.) 21. § (3) bekezdésének c) pontjában és a Munka Törvénykönyv 20. § (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján – a művelődési miniszterrel, az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal elnökével, a Magyar Rádió elnökével, a Magyar Televízió elnökével, a Magyar Távirati Iroda vezérigazgatójával, valamint a Nyomda-, a Papíripar, Sajtó és a Könyvkiadás Dolgozóinak Szakszervezetével, Művészeti Szakszervezetek Szövetségével egyetértésben – a következőket rendelem:

1. § (1) E jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni az időszaki lap és a helyi stúdió szerkesztőségének vezetője a Magyar Rádió, a Magyar Televízió és a Magyar Távirati Iroda (a továbbiakban: MR, MTV, illetőleg MTI) szerkesztőségének vezetője (a továbbiakban együtt: a szerkesztőség vezetője), valamint az újságíró alkalmazásakor.

(2) A Magyar Rádió, a Magyar Televízió és a Magyar Távirati Iroda tekintetében azt, hogy kit kell a szerkesztőség vezetőjének tekinteni, a szerv vezetője határozza meg.

2. § Szerkesztőség vezetőjeként, illetve újságíróként az a büntetlen és feddhetetlen előéletű személy alkalmazható, aki a 3. §-ban meghatározott állami iskolai és politikai végzettséggel rendelkezik, továbbá megfelel az ott meghatározott egyéb követelményeknek is.

3. § (1) Szerkesztőség vezetője (főszerkesztő, felelős szerkesztő stb.) és helyettese szerkesztő bizottsági tag, szerkesztőségi titkár, olvasószerkesztő, vezető szerkesztő (MTV, MR, MTI) munkakörben az alkalmazható, aki felsőfokú állami iskolai végzettséggel, felsőfokú politikai végzettséggel, továbbá legalább 5 éves újságírói vagy egyéb szakmai gyakorlattal rendelkezik.

(2) Tervező szerkesztő (tördelőszerkesztő), rovatvezető, rovatszerkesztő, főmunkatárs, turnusvezetőszerkesztő, kiadvány szerkesztő és megyei szerkesztőség vezető (MTI). Megyei körzeti stúdió vezető (MTV – MR), mutációs szerkesztő, felelős szerkesztő helyettes, olvasószerkesztő-helyettes, rovatvezető-helyettes, megyei szerkesztőség helyettes vezetője, kiadvány-szerkesztő helyettes (MTI) és megyei stúdió vezető helyettes (MTV – MR) munkakörben az alkalmazható, aki felsőfokú állami iskolai végzettséggel, középfokú politikai

végzettséggel, továbbá legalább 3 éves újságírói vagy egyéb szakmai gyakorlattal rendelkezik.

(3) Fotóriporter grafikus munkakörben az alkalmazható, aki középfokú állami iskolai végzettséggel, középfokú politikai végzettséggel, legalább 2 éves szakmai gyakorlattal, továbbá az újságíró iskola tördelőszerkesztői szak végzettséggel rendelkezik.

(4) Egyéb újságírói munkakörben az alkalmazható, aki felsőfokú állami iskolai végzettséggel, középfokú politikai végzettséggel, továbbá újságírói iskolai végzettséggel rendelkezik.

(5) Gyakornoki munkakörben az alkalmazható, aki felsőfokú állami iskolai végzettséggel rendelkezik.

(6) Az újságíró iskola elvégzésének követelménye alól a Tájékoztatási Hivatal elnöke kivételesen mentesítheti azt az újságírót, aki a 28. életévét betöltötte és szakmai alkalmasságát bebizonyította.

(7) Azt, hogy az alkalmazás szempontjából mit kell állami iskolai végzettségnek, politikai végzettségnek, illetve újságírói iskolai végzettségnek tekinteni, e rendelkezés melléklete határozza meg.

4. § (1) A képesítéshez kötött munkakörökben kivételesen olyan személy is alkalmazható, aki az előírt képesítései feltételek közül valamelyikkel nem rendelkezik, de

a) meghatározott határidőig vállalja annak elvégzését vagy

b) mentesítést kapott a képesítés megszerzése alól.

(2) Aki az előírt képesítést önhibáján kívül nem szerezte meg, a képesítés megszerzése alól – méltányolható indokaira tekintettel – egy alkalommal, legfeljebb öt évre halasztást kaphat.

(3) Aki az előírt képesítést önhibájából nem szerezte meg, vagy nem kapott halasztást, képzettségének megfelelő munkakörbe kell helyezni vagy munkaviszonyát meg kell szüntetni.

(4) Mentésítést és halasztást a Tájékoztatási Hivatal elnöke adhat.

(5) Az a nő, aki a 40. életévét, illetve az a férfi, aki a 45. életévét a rendelkezés hatálybalépéskor betöltötte, nem kötelezhető az előírt állami iskolai végzettség megszerzésére.

5. § E rendelkezés alkalmazásában gyakornok az a személy, akivel a munkáltató az újságírás alapvető elemeinek elsajátítása céljából munkaviszonyt létesít.

6. § Ez a rendelkezés 1986. szeptember 1. napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg az 5/1978. MTH számú utasítás, valamint az 1/1981. (IX. 14.) MTH számú rendelkezés 4. és 5. §-a a hatályát veszti.

Melléklet a 4/1986. (IX. 1.) MTH számú rendelkezéséhez

Állami iskolai végzettség

1. Egyetemi végzettségen minden Magyarországon állami oktatási rendszerben működő egyetemen szerzett oklevelet (diplomát) kell érteni. A munkakör betöltése szempontjából egyetemi végzettségnek minősül továbbá

az MSZMP KB Politikai Főiskoláján,

a Lenin Intézetben,

az SZKP KB Társadalomtudományi Akadémiáján,

a Moszkvai Lomonoszov Egyetemen,

a Moszkvai Nemzetközi Kapcsolatok Intézet Egyetemen, valamint a külföldi egyetemeken szerzett és honosított oklevél.

2. Főiskolai végzettségen minden Magyarországon állami oktatási rendszerben működő főiskolán szerzett oklevelet (diplomát) kell érteni.

A munkakör betöltése szempontjából főiskolai végzettségnek minősül továbbá a Marxizmus–Leninizmus Esti Egyetemen három szakosító vizsgával szerzett oklevél, a fegyveres erők főiskoláján, az Idegennyelvek Főiskoláján, a Felsőfokú Tanítóképző Intézetben, a 2 éves Pártfőiskolán, az SZKP KB főiskoláján szerzett oklevél.

3. Középiskolai végzettségen bármely magyar középiskola negyedik osztályában szerzett végbizonyítványt kell tekinteni.

Újságírói iskolai végzettség

4. Újságíró iskolai végzettségen a MÚOSZ iskola elvégzését, illetve az Újságíró Szakvizsga Bizottság előtt tett vizsgát kell tekinteni. Újságíró iskolai végzettségnek minősül továbbá

a Moszkvai Nemzetközi Kapcsolatok Intézete Egyetemén, az NDK Újságíró Egyetemen vagy más szocialista ország újságíró iskoláján, az Eötvös Loránd Tudományegyetem újságíró tagozatán szerzett oklevél.

5. Újságírói szakmai gyakorlati időnek lehet tekintetni a párt- és társadalmi szerveknél politikai munkatársként eltöltött időt is.

Politikai végzettség

6. Felsőfokú politikai végzettségnek számít:

a) az SZKP KB Társadalomtudományi Akadémiáján szerzett kandidátusi fokozat, az SZKP KB Főiskoláján szerzett diploma;

b) az MSZMP Pártfőiskoláján államvizsga letételével szerzett főiskolai, valamint a Politikai Főiskolán kapott egyetemi érvényű oklevél;

c) a közgazdaságtudományi egyetemeken és a tudományegyetemeken bölcsészettudományi, valamint az állam- és jogtudományi karán szerzett diploma;

d) a társadalomtudományok valamely ágában szerzett kandidátusi fokozat;

e) a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia politikai és parancsnoki tagozatán 1957 után szerzett oklevél;

f) a Szovjet Katonai Akadémiák elvégzését tanúsító oklevél;

g) a Marxizmus–Leninizmus Esti Egyetem 3 szakosító vizsgája után kapott oklevél.

7. Középfokú politikai végzettség:

a) az állami egyetemeken, főiskolákon, valamint a BM és HM felsőfokú oktatási intézményeiben szerzett egyetemi, főiskolai oklevél;

b) a Marxizmus–Leninizmus Esti Egyetem 3 éves általános tagozatán, a Tanácsakadémián szerzett oklevél;

c) a tudományok valamely ágában szerzett kandidátusi fokozat;

d) a 6–12 hónapos pártiskola elvégzése;

e) a Komszomol, a KISZ és a SZOT 1 éves iskolájának elvégzése.

10/1986. (IX. 1.) IM-BM együttes rendelet a bűnügyi és az igazságügyi tájékoztatásról

A rendelet meghatározza a büntetőeljárás nyomozási szakaszáról, a bírósági eljárásról, valamint a büntetés-végrehajtásról szóló tájékoztatás szabályait.

A rendelet hatálya kiterjed a nyomozóhatóságok és az ügyészségek előtt folyamatban levő, illetve az általuk befejezett büntetőügyekről, a bíróságok, a közjegyzők, a bírósági végrehajtók előtt folyamatban levő, illetőleg az általuk befejezett ügyekről, továbbá a büntetés-végrehajtási intézetek által végrehajtott bírósági határozatokról szóló, a sajtóban közölt tájékoztatásra.

A tájékoztatás nem sértheti az ártatlanság vélelmét és az állampolgárok személyhez fűződő jogait. Ha a büntetőeljárás megindulásának közlése már önmagában állami, szolgálati vagy üzemi (üzleti) titkot sért, illetőleg az eljárás eredményes lefolytatását veszélyezteti, az erre vonatkozó felvilágosítást meg kell tagadni.

A rendelet részben módosítja a 7/1972. (XI. 28.) IM számú rendeletet.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (a továbbiakban: Tv.) 21. § (3) bekezdésének a) pontjában foglalt felhatalmazás alapján – a legfőbb ügyésszel egyetértésben – a következőket rendeljük:

Általános rendelkezések

1. § A rendelet hatálya kiterjed:

a) a nyomozóhatóságok és az ügyészségek (a továbbiakban: bűnüldöző szervek) előtt folyamatban levő, illetve az általuk befejezett büntetőügyekről,

b) a bíróságok, a közjegyzők, a bírósági végrehajtók (a továbbiakban: bíróságok) előtt folyamatban levő, illetőleg az általuk befejezett ügyekről, továbbá

c) a büntetés-végrehajtási intézetek által végrehajtott bírósági határozatokról szóló, a sajtóban közölt tájékoztatásra.

2. § (1) A bűnüldöző szervek, a bíróságok és a büntetés-végrehajtási intézetek a szükséges felvilágosításoknak és adatoknak a sajtó rendelkezésére bocsátásával biztosítják, hogy az előttük folyó eljárásokról, az egyes ügyekben végzett tevékenységükről a közvélemény hiteles, pontos és gyors tájékoztatást kapjon.

(2) A felvilágosítást – a Tv. 4. § (1) bekezdésében meghatározott eseteken kívül – meg kell tagadni akkor is, ha az veszélyezteti az eljárás eredményes lefolytatását.

3. § (1) Az 1. §-ban meghatározott ügyekről adott tájékoztatás nem sértheti az ártatlanság vélelmét és az állampolgárok személyhez fűződő jogait. Nem tartalmazhat olyan megállapítást, amely a tárgyilagos döntést veszélyezteti.

(2) A tájékoztatásban közölni kell, hogy az ismertett ügy az eljárásnak milyen szakaszában van, és hogy a tájékoztatás milyen forrásból származik.

(3) Ha a sajtó az 1. §-ban meghatározott ügyről az eljárást befejező határozat meghozatala előtt közölt tájékoztatást, akkor az eljárást befejező határozatról, ha pedig a határozatot utóbb megváltoztatták, erről a döntésről is – az érdekelt kérelmére – hírt kell adni.

(4) A tájékoztatás során a kiskorú személy családi neve – kivéve, ha súlyos bűncselekményt követett el – csak kezdőbetűvel jelölhető, képmása és hangfelvétele pedig – a Ptk. 80. § (3) bekezdésében meghatározott eseten kívül – csak olyan módon közölhető, hogy a kiskorú ne legyen azonosítható.

4. § A folyamatban levő ügyre vonatkozó, a sajtó által nyilvánosan közölt közérdekű bejelentést, illetőleg javaslatot a bíróságok és a bűnüldöző szervek az ügy jogerős befejezése után válaszolják meg.

Tájékoztatás a büntetőeljárás nyomozási szakaszáról

5. § (1) A rendőrség előtt folyamatban levő, illetőleg a rendőrség által nyomozási szakban megszüntetett büntető ügyről a sajtó helyi szervének (megyei lap, üzemi lap, a Magyar Rádió, illetőleg a Magyar Televízió körzeti stúdiója, helyi jellegű, önálló rádió – vagy televízió stúdió stb.) a budapesti, illetőleg a megyei rendőrfőkapitányság vezetője, vagy az általa megbízott személy, egyébként pedig a Belügyminisztérium ad a sajtó részére felvilágosítást. A kapott felvilágosításon alapuló anyag nyilvános közléséhez a felvilágosítást adó hozzájárulása szükséges.

(2) Az ügyészségen folyamatban levő vagy az ügyészség által befejezett büntetőügyről az illetékes, valamint a felettes ügyészi szerv vezetője vagy az általa megbízott személy ad felvilágosítást.

(3) Ha a nyomozást a vám- és pénzügyőrség folytatja, a vám- és pénzügyőrség országos parancsnoka vagy az általa megbízott személy, ha pedig más szerv folytatja le – vagy külön jogszabály alapján más szerv végez nyomozási cselekményeket – a nyomozást lefolytató szerv parancsnoka (vezetője) gondoskodik a szükséges adatoknak és felvilágosításoknak a sajtó rendelkezésére bocsátásáról.

(4) A felvilágosítás adására jogosult ügyész a rendőrségen vagy a más szerv előtt folyamatban levő nyomozásról is felvilágosítást adhat.

6. § Az újságíró az előzetes letartóztatásban levő terhelttel csak a nyomozó hatóság vagy az ügyészség felvilágosítás adására jogosult képviselőjének engedélyével – az általa meghatározott ellenőrzés mellett – folytathat beszélgetést. A beszélgetés során fénykép, televízió vagy filmfelvétel, illetőleg hangfelvétel (a továbbiakban: felvétel) az engedélyező hozzájárulásával készíthető. A felvétel nyilvánosságra hozatalához – a Ptk. 80. § (3) bekezdésében meghatározott eseten kívül – a terhelt hozzájárulása szükséges.

7. § Ha a büntetőeljárás megindulásának közlése már önmagában állami, szolgálati, vagy üzemi (üzleti) titkot sért, illetőleg az eljárás eredményes lefolytatását veszélyezteti, az erre vonatkozó felvilágosítást meg kell tagadni.

Tájékoztatás a bírósági eljárásról

8. § (1) A bíróság előtt folyamatban levő ügyről a sajtó részére a bíróság elnöke vagy az általa megbízott személy ad felvilágosítást.

(2) A jogerősen befejezett ügyről – az (1) bekezdésben meghatározott személyeken kívül – az ügy intézéséért felelős dolgozó (közjegyző, végrehajtó) is adhat felvilágosítást, a bíró azonban az általa tárgyalta ügyről nem adhat felvilágosítást.

9. § (1) A bíróság elnöke a folyamatban levő, illetve a bíróság által befejezett ügyben az újságírónak betekintést engedélyezhet az ügy irataiba.

(2) A nyilvánosság kizárásával tartott tárgyaláson történekről a sajtó részére felvilágosítás nem adható, az ügy irataiba betekintés nem engedélyezhető.

10. § Magánszemélyek polgári jogi pernek, a családjogi pernek, valamint a munkaügyi és a szövetkezeti tagsági viszonyral kapcsolatos pernek nyilvános bírósági tárgyalásáról csak valamennyi perben álló fél (beavatkozó) hozzájárulásával szabad tájékoztatást adni.

11. § (1) A bírósági tárgyaláson felvételt készíteni csak az eljáró tanács elnökének engedélyével szabad. Az engedély – a Ptk. 80. § (3) bekezdésében meghatározott eseten kívül – csak akkor adható meg, ha a felvétel nyilvánosságra hozatalához a felvételen szereplő és az

eljárásban részt vevő személyek hozzájárultak.

(2) Az érintett személy hozzájárulása nélkül felvételt készíteni csak a Ptk. 80. § (3) bekezdésében meghatározott esetben szabad, erre az eljáró tanács elnöke adhat engedélyt.

(3) Az engedélyt vissza kell vonni, illetve a további nyilvánosságra hozatalt meg kell tiltani, ha utóbb a tárgyalásról a bíróság a nyilvánosságot kizárta. Az engedély visszavonható, ha a tanács elnöke az eljárás, illetőleg a rendfenntartás érdekében azt indokoltnak tartja.

Tájékoztatás a büntetésvégrehajtásról

12. § A büntetésvégrehajtási intézetben szabadságvesztés büntetését vagy elzárását töltő, illetőleg szigorított őrizetben levő személlyel való beszélgetést, a beszélgetésről felvétel készítését a büntetésvégrehajtás országos parancsnoka az Igazságügyi Minisztérium Tudományos és Tájékoztatási főosztályának vezetőjével egyetértésben engedélyezi. Az engedélyezésre a 11. § (1)–(2) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

13. § (1) Ez a rendelet 1986. szeptember hó 1-jén lép hatályba, egyidejűleg az igazságügyi sajtótájékoztatásról szóló 111/1980. (IX. 5.) IM számú utasítás a hatályát veszti.

(2) A polgári perrendtartás módosításáról szóló 1972. évi 26. számú tvr. hatálybalépése folytán szükséges rendelkezésről szóló 7/1972. (XI. 28.) IM számú rendelet 18.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„18.§ Ha a sajtóigazítási vagy a sajtóval kapcsolatos más perben a sajtó szervének nincs perbeli jogképessége [Pp. 343.§ (3) bek., 1986. évi II. törvény 19. § (2) bek.], helyette a perköltség viselésére az alapítóját; a Magyar Rádió, illetőleg a Magyar Televízió körzeti stúdiója esetében a Magyar Rádiót, illetőleg a Magyar Televíziót; a Filmhíradó Szerkesztősége esetében pedig a Magyar Filmgyártó Vállalatot kell kötelezni.”

29/1986. (IX. 1.) MM rendelet az egyes sajtótermékek engedélyezéséről és az impresszum feltüntetéséről

A rendelet film- és videofelvételek, illetve egyéb sajtótermékek (könyv, oktatási jegyzet, naptár, minikönyv, politikai röplap, plakát, kifestőkönyv, képregény, képes regény, időszaki laphoz nem kapcsolódó évkönyv, daloskönyv, leporelló, zenemű, dalszöveg, grafikát, rajzot, fotót tartalmazó kiadvány, műsoros hangszalag, hanglemez) engedélyezésével és egyes sajtótermékek impresszumával kapcsolatos előírásokat határozza meg. Filmet és videofelvételt előállítani és nyilvánosan közölni a Művelődési Minisztérium Filmfőigazgatóságának engedélye alapján lehet. A Művelődési Minisztérium Kiadói Főigazgatósága engedélyezi a könyv, az oktatási jegyzet, a naptár, a minikönyv, a nem grafikával készült politikai röplap és a plakát, a kifestőkönyv, a képregény, a képes regény, az időszaki laphoz kapcsolódó évkönyv, a daloskönyv, a leporelló, a zenemű (kotta), a dalszöveg előállítását és nyilvános közlését. A Művelődési Minisztérium Művészeti Főosztálya engedélyezi a grafikát, rajzot, fotót tartalmazó kiadvány, a műsoros hangszalag, hanglemez előállítását és nyilvános közlését.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (a továbbiakban: Tv.) 21. §-a (3) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján – a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala elnökével egyetértésben – a következőket rendelem:

I. Engedélyezési szabályok

Film és video

1. § E rendelet alkalmazásában:

film: a filmszalagra rögzített mozgóképalkotás,

videofelvétel: a videokazettára, videolemezre vagy bármely más videohordozó anyagra rögzített mozgóképalkotás,

videováltozat: a videohordozó anyagra átmásolt film.

2. § A filmet és videofelvételt előállítani és nyilvánosan közölni a Művelődési Minisztérium Filmfőigazgatóságának (a továbbiakban: Filmfőigazgatóság) engedélye alapján lehet.

3. § (1) A 60 perc vetítési időtartamot meghaladó játék-, dokumentum- és animációs film, illetőleg videofelvétel előállításának megkezdéséhez engedély szükséges. Az engedély iránti kérelemnek – a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény végrehajtásáról rendelkező 12/1986. (IV.22.) MT számú rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 9. § (1) bekezdésében foglaltakon kívül – tartalmaznia kell

- a) a tervezett filmre, illetőleg videofelvételre vonatkozó költségelőirányzatot,
- b) a technikai forgatókönyvet,
- c) a rendezőre, operatőrre, gyártásvezetőre és a megrendelőre vonatkozó adatokat.

(2) Az előállítás engedélyezéséről a Filmfőigazgatóság a kérelem előterjesztéséről számított 15 napon belül dönt.

4. § (1) A film, illetőleg a videofelvétel nyilvános közlésének engedélyezése iránti kérelmet a rendelet 1. számú melléklete szerinti nyomtatványon kell előterjeszteni, melyhez csatolni kell

a) a belföldön előállított film, illetőleg a videofelvétel eredeti (standard) kópiáját, illetve kazettáját, a szöveglistát, valamint a készítésben részt vevő személyek névsorát,

b) a külföldön előállított film, illetőleg videofelvétel egy példányát, az idegennyelvű szöveg hitelesített magyar fordítását, a gyártóra vonatkozó adatokat, valamint a szerzői jog külföldi jogosultja által a belföldi forgalmazáshoz adott hozzájáruló nyilatkozatot.

(2) A nyilvános közlés engedélyezéséről a Filmfőigazgatóság a kérelem előterjesztésétől számított 15 napon belül határoz. Az engedély megadása engedélyokirat kiállításával történik.

5. § (1) Az engedélyezett film videováltozatának nyilvános közlése iránti kérelemhez csatolni kell a film szerzői jogi jogosultjának hozzájáruló nyilatkozatát.

(2) Az engedélyezésről a Filmfőigazgatóság a kérelem előterjesztésétől számított 15 napon belül – ha a kérelmező azonos a film szerzői jogi jogosultságával 3 napon belül – határoz. Az engedély megadása engedélyokirat kiállításával történik.

Egyéb sajtótermékek

6. § (1) A Művelődési Minisztérium Kiadói Főigazgatósága (a továbbiakban: Kiadói Főigazgatóság) engedélyezi

- a könyv, az oktatási jegyzet,
- a naptár, a minikönyv, a 7. § (1) bekezdés a) pontjába foglaltak kivételével a nem grafikával készült politikai röplap és a plakát, a kifestőkönyv, a képregény, a képes regény, az időszaki laphoz kapcsolódó évkönyv, a daloskönyv, a leporelló,
- a zenemű (kotta), a dalszöveg előállítását és nyilvános közlését.

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt sajtótermékek engedélyezés iránti kérelmet a rendelet 2. számú melléklete szerinti nyomtatványon kell előterjeszteni.

(3) A szerzői kiadás engedélyezése iránti kérelemhez lektori véleményt kell csatolni, egyéb esetben lektori véleményre a Kiadói Főigazgatóságnak – a kérelem benyújtását követően – erre vonatkozó felhívása esetén van szükség.

7. § (1) A Művelődési Minisztérium Művészeti Főosztálya engedélyezi

a) a grafikát, rajzot, fotót tartalmazó kiadvány (pl. plakát, képes levelezőlap, poszter).

b) a műsoros hangszalag, hanglemez (a továbbiakban együtt: hangfelvétel) előállítását és nyilvános közlését.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában felsorolt sajtótermékek engedélyezése iránti kérelmet a rendelet 3. számú melléklete szerinti, a b) pontjában felsorolt sajtótermékek engedélyezése iránti kérelmet a rendelet 4. számú melléklete szerinti nyomtatványon kell előterjeszteni.

(3) A hangfelvétel engedélyezése iránti kérelemhez csatolni kell a hangfelvétel nyilvános közlésére szánt mintapéldányát. A kérelemben a Vhr. 9. § (1) bekezdésében foglaltakon kívül meg kell jelölni a hangfelvételen szereplő előadó nevét és lakcímét.

(4) A kérelemhez csatolni kell a Szerzői Jogvédő Hivatalnak a nyilvános közléshez adott hozzájáruló nyilatkozatán kívül

a) első előállítás esetén a hangfelvételen szereplőknek a nyilvános közléshez való hozzájáruló nyilatkozatát.

b) ismételt rögzítés esetén a hangfelvétel első előállítójának hozzájáruló nyilatkozatát (1975. évi 19. számú tvr.).

c) idegen nyelvű szöveg rögzítése esetén annak hitelesített magyar fordítását.

8. § Az engedélyező szerv a kérelem előterjesztésétől számított 15 napon belül határoz. A Kiadói Főigazgatóság által adott engedély a jogerőre emelkedéstől számított 3 hónap elteltével érvényét veszti, kivéve ha a sokszorosítást megkezdték és folyamatosan végzik.

Az engedélyezési szabályok hatálya

9. § A rendeletnek a sajtótermékek engedélyezésére vonatkozó szabályait a Művelődési Minisztérium engedélyezési hatáskörébe tartozó sajtótermékekre [Vhr. 4. § b) pont] kell alkalmazni.

II. Impresszum feltüntetése

10. § Rövidített impresszum (sokszorosító neve és címe) alkalmazható a következő sajtótermékeknél:

- reklámfilm, illetve videofelvétel,
- híradófilm,
- meghívó, belépőjegy, ruhatári jegy, étrend,
- hirdetésátragasztó, jegyzetömb,
- szokásos családi jellegű értesítés,
- árucsomagolás célját szolgáló sajtótermék,
- külföldre szánt könyv és propagandanyomtatvány,
- kisméretű naptár,
- sorsjegy, fogadási szelvény,
- képes levelezőlap, órarend, oklevél, előnyomott postai nyomtatvány,
- postai és vasúti hirdetmény, kezelési és ügyviteli nyomtatvány.

11. § Nem kell impresszumot feltüntetni a következő sajtótermékeken:

- hivatalvezető levélpapírja, előnyomott magánlevélpapír és ezek borítóka;

- közlekedési vállalat menetjegye;
- névjegy, névjegy nagyságú családi értesítés;
- illeték- és egyéb értékjegyes bélyeg;
- postai értékes nyomtatvány;
- játékkártya, levonókép.

12. § A 10. és 11. §-ban felsoroltakon kívül az előállítást és a nyilvános közlést engedélyező szerv – kérelemre – egyes sajtótermékeket az impresszum alkalmazása alól mentesíthet, illetve rövidített impresszum alkalmazását engedélyezheti.

III. Záró rendelkezések

13. § A Vhr. 1. §-a a) pontjának, valamint e rendelet alkalmazásában egy szerzői ív 40 000 betűhely, verses műnél 500 sor. Ha a mű terjedelme szerzői ívben nem határozható meg, a 16 A/5 alakú nyomtatott oldalt kell egy szerzői ívnek tekinteni.

14. § Ez a rendelet 1986. szeptember hó 1. napján lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti a mozgófilmek gyártásának és forgalmazásának engedélyezéséről, valamint egyes filmgyártási munkakörök képesítéshez kötéséről szóló 4/1971. (VII. 31.) MM számú rendelet 1–5. §-a, valamint az ezt módosító 9/1982. (VII. 5.) MM számú rendelet.

60/1988. (VII. 22.) MT rendelet az államminiszter feladatáról és hatásköréről

*Az államminiszter felügyelete alá kerül a Magyar Távirati Iroda, a Magyar Rádió, a Magyar Televízió, a Magyar Hírlap és a Magyar Közvéleménykutató Intézet.
Módosítja az 1/1990. (I. 4.) MT rendelet, hatályon kívül helyezi a 95/1990. (V. 21.) MT rendelet.*

1. § Az államminiszter

[...]

f) irányítja a Minisztertanács működésével összefüggő tájékoztatási tevékenységet, összehangolja a hazánkról külföldön kialakított kép formálásával, a külföldre irányuló tájékoztatással foglalkozó központi szervek és intézmények ilyen jellegű munkáját.

2. § Az államminiszter

a) a Minisztertanács nevében felügyeletet gyakorol a Magyar Távirati Iroda, a Magyar Rádió, a Magyar Televízió, a Magyar Hírlap felett;

b) ellátja a Magyar Közvéleménykutató Intézet felügyeletét.

3. § Az államminiszter feladatkörében eljárva miniszteri rendeletet és utasítást ad ki. A Minisztertanács felhatalmazása alapján képviseli a Minisztertanácsot, illetőleg a Minisztertanács elnökét. Együttműködik a Minisztertanács más tagjaival és az országos hatáskörű szervek vezetőivel.

4. § Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba; egyidejűleg a Minisztertanács Hivataláról szóló 19/1988. (IV. 1.) MT rendelet 16. §-ának a) pontjában „a Minisztertanács elnökének” kifejezés helyébe az „államminiszter” kifejezés lép.

**1989. évi I. törvény
az Alkotmány módosításáról**

*A módosított Alkotmány értelmében „A Magyar Népköztársaság biztosítja a szólásszabadságot és a sajtószabadságot.”
Hatályba lépett 1989. január 24-én.*

[...]

„64. § A Magyar Népköztársaság biztosítja a szólásszabadságot és a sajtószabadságot.”

[...]

**1/1989. (V. 16.) MH rendelkezés
a szerkesztőség vezetőjének jogállásáról szóló 3/1986. (IX. 1.) MTH
rendelkezés módosításáról**

Hatályon kívül helyezi a 3/1986. (IX. 1.) MTH rendelkezésnek azon előírását, miszerint a szerkesztőség vezetőjét és helyettesét állami hivatal nevezi ki.

A Sajtó Dolgozóinak Szakszervezete és a Művészeti Szakszervezetek Szövetsége egyetértésével a következőket rendelem:

1. §. A Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala elnökének a 3/1986. (IX.1.) MTH rendelkezése 2.§-ának (1), (2) és (3) bekezdését hatályon kívül helyezem.
2. §. Ez a rendelkezés kihirdetése napján lép hatályba.

**58/1989. (VI. 15.) MT rendelet
a sajtóról szóló 1986. évi II. törvény végrehajtására kiadott 12/1986. (IV. 22.)
MT rendelet módosításáról**

Egyes részletszabályokat módosít az 1989. június 15-én hatályba lépett rendelet.

1. § A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény végrehajtására kiadott 12/1986. (IV. 22.) MT rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 4.§-ának a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A sajtótermék előállítására és nyilvános közlésére az engedélyt megadja.)

„a) a Minisztertanács Hivatala a helyi stúdiók alapítására;”

2. § A Vhr. a következő 4/A. §-sal egészül ki:

„4/A. § (1) Időszaki lap előállítása és nyilvános közlése bejelentési kötelezettség alá esik. A belföldi időszaki lapot a bejelentés alapján a Minisztertanács Hivatala nyilvántartásba veszi.

(2) A nyilvántartásbavételről a Minisztertanács Hivatala a bejelentés benyújtásától számított 15 napon belül határoz.

(3) A nyilvántartásbavételt meg kell tagadni, illetve törölni kell a nyilvántartásból az időszaki lapot a Tv. ,14, § (1) bekezdésében meghatározott esetekben,”

3. §. A Vhr. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § (1) Időszaki lap estében a bejelentést a lapalapító, vagy a kiadó, egyéb sajtótermék esetében az engedélyezés iránti kérelmet a kiadó terjesztheti elő a 4. és a 4/A. § szerint hatáskörrel rendelkező szervnél.

(2) Ha kétséges, hogy valamely sajtótermék engedélyezési, vagy bejelentési kötelezettség alá esik-e, illetőleg az engedélyezés melyik szerv hatáskörébe tartozik, a Minisztertanács Hivatala állásfoglalása az irányadó.”

4. §. A Vhr. 7.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. §. Az időszaki lap nyilvántartásbavételének alapjául szolgáló bejelentést meg kell jelölni:

- a) a lap címét, célját, tárgykörét;
- b) a lap alapítóját és annak címét;
- c) a szerkesztőség vezetőjének nevét és címét;
- d) a szerkesztőség címét;
- e) a kiadó nevét és címét.”

5. §. A Vhr. 13. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A sokszorosító szerv vezetője az engedélyezés alá eső sajtótermék sokszorosításának megkezdése előtt köteles meggyőződni arról, hogy a megrendelő az engedélyt megkapta, illetve bejelentési kötelezettségének eleget tett.”

6. §. A Vhr. 14. §-ának helyébe a következő rendelkezés lép:

„14. §. A sokszorosító szerv vezetője köteles a sokszorosított sajtótermékekről nyilvántartást vezetni. A nyilvántartásban időrendben fel kell tüntetni a sajtótermék megrendelőjének a nevét, az engedélyező hatóságot, az engedély számát, továbbá a sajtótermék címét, alakját (formátumát, méret), terjedelmét és példányszámát.”

7. §. A Vhr. 17.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„17. §. Nincs szükség engedélyre, a 4. §-ban fel nem sorolt sajtótermék előállításához és nyilvános közléséhez.”

8. §. A Vhr. 18.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„18. §. A helyi stúdió alapításához szükséges tárgyi feltételek nincsenek biztosítva, ha alapítását az erre hatáskörrel rendelkező szerv a külön jogszabályban előírt szakvéleményben nem javasolta.”

9. §. (1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, egyidejűleg a Vhr. 4.§-ának b), e) és f) pontjai, továbbá Vhr. 9. §-ának (2) és (3) bekezdései, valamint a Vhr. 11. §-ának (2) bekezdéséből „az időszaki lap, továbbá” szövegrész, illetve az egyes sajtótermékek engedélyezéséről és az impresszum feltüntetéséről szóló 29/1986. (IX. 1.) MM rendelet – annak 10–13.§-ai kivételével – hatályukat veszti.

(2) A bíróság által felülvizsgálható államigazgatási határozatokról szóló 63/1981. (XII. 5.) MT rendelet 1. §-a (1) bekezdésének 25. pontja² helyébe a következő rendelkezés lép:

(A bíróság által felülvizsgálható:)

„25. A sajtótermék előállítása és nyilvános közlése iránti kérelmet, illetőleg a nyilvántartásbavételt elutasító, valamint az engedélyt visszavonó, továbbá a nyilvántartásból való törlést elrendelő határozat.”

2/1989. (VI. 22.) MH rendelkezés
az időszaki lap alapításának engedélyezéséről szóló 1/1986. (IX. 1.) MTH
rendelkezés hatályon kívül helyezéséről

Hatályon kívül helyezi az időszaki lap alapításának engedélyezéséről szóló 1/1986. (IX. 1.) MTH számú rendelkezést.

1. § Az időszaki lap alapításának engedélyezéséről szóló 1/1986. (IX. 1.) MTH rendelkezés a hatályát veszti.

2. § Ez a rendelkezés 1989. július 1-jén lép hatályba.

26/1989. (IX.12.) MM rendelet
a sajtótermékek köteles- és tiszteletpéldányairól szóló 17/1986. (VIII. 20.) MM
rendelet módosításáról

Egyes részletszabályokat módosít az 1989. szeptember 15. napján hatályba lépett rendelet.

A sajtóról szóló 1986. évi II. törvény (a továbbiakban: tv.) 21.§-a (3) bekezdésének b) pontjában foglalt felhatalmazás alapján – az ipari miniszterrel, a Minisztertanács Hivatalának elnökével, valamint a legfőbb ügyéssel egyetértésben – a következőket rendelem:

1. § A sajtótermékek köteles- és tiszteletpéldányairól szóló 17/1986. (VIII. 20.) MM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Műsoros filmszalag, videokazetta és videolemez esetében akkor kell kötelespéldányt szolgáltatni, ha azt nyilvánosan bemutatják, vagy az árusítással, üzletszerű kölcsönzéssel, ingyenes szétosztással forgalomba hozott példányszám film esetében az 5, videomű esetében a 10 példányt meghaladja.”

2. § A R. 2. § (4) bekezdése a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„a) A sugárzással vagy vezetékes továbbítással nyilvánosságra hozott rádió- és televízióműsort tartalmazó hang- és képhordozókból;”

3. § A R. 5. §-a (1) bekezdése első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

² Ilyen pont nem létezik.

„Tudományos célra – a műsoros filmszalag kivételével – az Országos Széchényi Könyvtárnak (a továbbiakban: OSZK) kell 1–16 példányban kötelespéldányt szolgáltatni.”

4. § A R. 13.§-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Sajtótermékekből – a műsoros filmszalag, videokazetta és videolemez kivételével – igazgatási célra kötelespéldányt kell szolgáltatni

a) 1 példányban a Legfőbb Ügyészség

b) 1 példánnyal az időszaki és nem időszaki lapokból, a sajtótudósításokból a Minisztertanács Hivatala,

c) 2 példányban a könyvből, könyvjellegű kiadványból, valamint a műsoros hangszalagból és hanglemezből a Művelődési Minisztérium részére.”

5. § A R. 14. §-a (1) bekezdése első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„Műsoros filmszalagból, videokazettából és videolemezből tudományos célra a Magyar Filmintézet, valamint a filmszalag kivételével az OSZK részére kell kötelespéldányt szolgáltatni.”

6. § A R. 14.§-a (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A belföldön előállított 16 és 36 mm-es műsoros filmszalagból a gyártó, videokazettából és videolemezből a kiadó az előállításától számított 15 napon belül 1–1 kötelespéldányt szolgáltat.

(3) A külföldön előállított és belföldön forgalomba hozott műsoros videokazettából és videolemezből a kiadó a forgalomba hozataltól számított 15 napon belül 1–1 kötelespéldányt szolgáltat.

7. § A R. 15.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„15. § (1) A könyv és egyéb szöveges kiadvány, a zenemű, valamint a grafikát, rajzot vagy fotót tartalmazó kiadvány, a műsoros hanglemezen és hangszalagon szereplő alkotás (a továbbiakban együtt: mű) szerzőjét, a gyűjteményes mű (antológia) szerkesztőjét, műfordítás esetén a mű fordítóját (nyersfordítót), a mű illusztrátorát, címlaptervezőjét (a továbbiakban együtt: szerző) szerzői tiszteletpéldány illeti meg.

(2) A szerzői tiszteletpéldányok számát a mű kiadására vonatkozó szerződésben a szerződő felek határozzák meg.”

8. § A R. melléklete a következő felsorolással egészül ki:

„videokazetta	1
videolemez	1.”

9. § Ez a rendelet 1989.szeptember 15. napján lép hatályba; egyidejűleg hatályát veszti

– a R. 16–22. §-a.

– a kulturális járandóságokkal kapcsolatos kérdésekről szóló 1/1983. ME utasítás,

– a sajtó- és kommunikációs szervek egyes dolgozóinak kulturális járandóságairól szóló 101/1984. (Műv. K. 1) MM utasítás,

– a kulturális járandóságokkal kapcsolatos kérdések szabályozásáról szóló 102/1984. (Műv. K. 1.) MM utasítás.

1989. évi XXXI. törvény az Alkotmány módosításáról

A módosított Alkotmány 61. § (1) bekezdése kimondja a véleménynyilvánítás szabadságát, a (2) bekezdés a sajtó szabadságának elismerését és védelmét.

Hatályba lépett 1989. október 23-án.

[...]

61. § (1) A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.

(2) A Magyar Köztársaság elismeri és védi a sajtó szabadságát.

[...]

116/1989. (XI. 22.) MT rendelet a Magyar Televízió és a Magyar Rádió felügyeletéről

A Minisztertanács a Magyar Televízió (MTV) és a Magyar Rádió (MR) felügyeletére Felügyelő Bizottságot hoz létre, amelyre átruházza az MTV és az MR felügyeletével kapcsolatos hatáskörét.

A Bizottság a hazai társadalmi, politikai szervezeteket és a Kormányt képviselő 15 tagból áll, akiket a Minisztertanács elnöke nevez ki. A Bizottság működésével összefüggő koordinációs feladatokat a Kormányt képviselő bizottsági tag látja el.

Módosítja az 1063/1983. (XII. 29.) MT határozattal módosított 1047/1974. (IX. 18.) MT határozatot.

Módosítja az 1/1990. (I. 4.) MT rendelet, hatályon kívül helyezi a 92/1990. (V. 10.) MT rendelet.

A békés átmenet céljának megvalósításában a Magyar Televízió és a Magyar Rádió szerepe jelentős. Ez felügyeletüknek és vezetésüknek olyan átalakítását igényli, amely lehetővé teszi a politikai pluralizmus és a kialakuló többpártrendszer intézményi viszonyaihoz való szerves kapcsolódásukat. Ennek érdekében a Minisztertanács a következőket rendeli:

1. § A Minisztertanács a Magyar Televízió (a továbbiakban: MTV) és a Magyar Rádió (továbbiakban: MR) felügyeletére Felügyelő Bizottságot (a továbbiakban: Bizottság) hoz létre, amelyre átruházza az MTV és az MR felügyeletével kapcsolatos hatáskörét.

2. § (1) A Bizottság feladata különösen:

a) érvényesíti a kommunikáció szabadságát, az eltérő eszmei áramlatok és vélemények kifejezését,

b) biztosítja a műsorok egyenlő elbírálását, a televíziós és a rádiós közintézmények függetlenségét és pártatlanságát, támogatja a produkciók szabad versenyét,

c) elősegíti a nemzeti audiovizuális alkotás és gyártás fejlesztését, biztosítja a magyar nyelv és kultúra, valamint az egyetemes kulturális értékek védelmét és bemutatását,

d) felügyel a műsorok minőségére,

e) meghatározza az MTV és az MR szervezeti tagozódásának elveit, s ezzel összhangban kinevezi vezetőit,

f) jóváhagyja az MTV és az MR szervezeti és működési szabályzatát, valamint fejlesztésének koncepcionális terveit.

(2) A Bizottság tevékenységéről évente beszámol a Minisztertanácsnak.

3. § (1) A Bizottság a hazai társadalmi, politikai szervezeteket és a Kormányt képviselő 15 tagból áll, akiket a Minisztertanács elnöke nevez ki. A Bizottság működésével összefüggő koordinációs feladatokat a Kormányt képviselő bizottsági tag látja el.

(2) A Bizottság akkor határozatképes, ha legalább 9 tagja jelen van, döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza. Működési rendjét maga határozza meg.

4. § (1) A Bizottság tagjai tevékenységükért díjazást kapnak. A tagok nem vehetnek részt gyakorlati tekevíziós vagy rádiós tevékenységben, s az MTV-től vagy az MR-től nem részesülhetnek díjazásban.

(2) A tagok megbízatásuk időtartama alatt és annak megszűnését követő egy éven belül nem nyilváníthatnak véleményt azokban a kérdésekben, amelyeket a Bizottság tárgyalt, vagy amelyekkel megbízatásuk alatt foglalkoztak.

5. § A Bizottság működésével kapcsolatos költségeket a Minisztertanács Hivatalának költségvetéséből kell fedezni. Titkársági feladatainak ellátásáról a Minisztertanács Hivatala gondoskodik.

6. § (1) Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba. (2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a Magyar Rádióról és a Magyar Televízióról szóló, s az 1063/1983. (XII. 29.) MT határozattal módosított 1047/1974. (IX. 18.) MT határozat

a) 5. pontja helyébe a következő rendelkezés lép: „Az MR és az MTV szervezetére és működésére vonatkozó részletes szabályokat az MR, illetve az MTV vezetői által kidolgozott szervezeti és működési szabályzatok tartalmazzák.”

b) 6. pontja helyébe a következő rendelkezés lép: „Az MR és az MTV a Minisztertanács felügyelete alatt áll. A Minisztertanács e jogát az e célra létrehozott testület útján gyakorolja.”

c) 2. pontjának utolsó *mondatában* az „és elősegíti, hogy tevékenyen részt vegyenek a szocialista építő munkában” szövegrész, továbbá a 3. és 13. pontja hatályát veszti.